

საქართველოს მთავრობა

პირითადი მონაცემები და მიმართულებები

2010-2013 წლებისათვის

თბილისი

2009

საქართველოს მთავრობის საშუალოვადიანი სტრატეგია

(2010-2013 წლები)

2010-2013 წლებში საქართველოს მთავრობის მთავარი მიზანი უცვლელია და წარმოადგენს პროგრამის – „ერთიანი საქართველო სიღარიბის გარეშე“ განხორციელებას. ბოლო წლების განმავლობაში საქართველოს მთავრობის მუშაობა ძირითადად მიმართული იყო ამ მიზნის მისაღწევად და შედეგად გაუმჯობესდა მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა, რეაბილიტირებულ იქნა საგზაო ინფრასტრუქტურის მნიშვნელოვანი ნაწილი, სრულად აღმოიფრქვა საქართველოს ენერგისისტემაში არსებული პრობლემები და სხვა. ასევე გაიზარდა პენსიები და ლტოლვილთა და დევნილთა შემწეობები.

ამ ეტაპზე საქართველოს წინაშე დგას ორი ახალი გამოწვევა, რამაც საგრძნობლად შეაფერხა პროგრამის განხორციელება:

- ოკუპირებულია საქართველოს ტერიტორიის ნაწილი და საფრთხის ქვეშ იმყოფება მოსახლეობა;
- მსოფლიოში გრძელდება უმწვავესი საფინანსო-ეკონომიკური კრიზისი;

„მსოფლიო ფინანსური კრიზისისგან დაცვის სტრატეგიამ“ უნდა უზრუნველყოს საფინანსო-ეკონომიკური კრიზისით გამოწვეული ეკონომიკური ზიანის მინიმალიზება და საქართველოს ეკონომიკა დააბრუნოს 50-თვიანი გეგმის შესრულების გზაზე. უმოკლეს დროში უნდა მოხდეს აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის დეოკუპაცია.

აღნიშნული პროგრამის განხორციელების მიზნით 2010-2013 წლებში საქართველოს მთავრობის მიერ დაგეგმილია შემდეგი ღონისძიებების განხორციელება:

გამოყენებულ იქნება ყველა დიპლომატიური და პოლიტიკური ბერკეტი, საქართველოს მეგობრებისა და პარტნიორების მხარდაჭერის მეშვეობით, რათა თანმიმდევრული სამშვიდობო პოლიტიკის შედეგად მიღწეულ იქნეს საქართველოს გამთლიანება. ამ მიზნით პირველ ეტაპზე ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უნდა განთავსდეს საერთაშორისო სადამკვირვებლო ან/და საპოლიციო კონტინგენტი. საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე დარჩენილ მოსახლეობასთან, მათი ეთნიკური კუთვნილების მიუხედავად, აქტიური კავშირების დამყარებას, ასევე საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობების სამოქალაქო ინტეგრაციას.

საქართველო გააგრძელებს ინტეგრაციას საერთაშორისო თანამეგობრობაში, NATO-სა და ევროკავშირში და NATO-ს სტანდარტების შესაბამისი უსაფრთხოების სისტემის ფორმირებას. საქართველო გახდება ალიანსის უსაფრთხოების სისტემის ორგანული კომპონენტი და არა მხოლოდ უსაფრთხოების „მიმღები“. ევროკავშირთან ურთიერთობებში უფრო ფართოდ გავრცელდება „ოთხი თავისუფლების პრინციპი“ – უზრუნველყოფილი იქნება საქონლის, კაპიტალისა და მომსახურების თავისუფალი გადაადგილება. ადამიანების თავისუფალი გადაადგილების ხარისხი გაიზრდება საზოგადოების გარკვეული ჯგუფებისათვის, უპირველეს ყოვლისა სტუდენტების, მეწარმეებისა და მეცნიერებისათვის.

სახელმწიფო დააფინანსებს ინფრასტრუქტურულ პროექტებს, მოიზიდავს ქვეყანაში უცხოურ ინვესტიციებს, რაც ხელს შეუწყობს ბიზნესის განვითარებას და შესაბამისად სამუშაო ადგილების შექმნასა და შენარჩუნებას.

სოციალური პოლიტიკის მთავარი პრინციპი დაფუძნებული იქნება სოციალური დანახარჯების ეფექტიანობაზე და მიზნობრიობის ხარისხის ზრდაზე, ანუ უფრო მეტი და მნიშვნელოვნად გაზრდილი ფინანსური დახმარება გაეწევა სოციალურად ყველაზე მეტად დაუცველ მოსახლეობას.

ეტაპობრივად გაიზრდება სოციალური საპენსიო პაკეტის მოცულობა და ის 100 აშშ დოლარს მიაღწევს.

გაუმჯობესდება სადაზღვევო სისტემა, სახელმწიფოს მიერ დაზღვეული იქნება 1 200 000-ზე მეტი ადამიანი (სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი მოსახლეობა, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების თანამშრომლები, შეიარაღებული ძალების საბრძოლო შემადგენლობა, პოლიცია და სხვა). აგრეთვე, სრულად ამოქმედდება სამედიცინო სადაზღვევო სისტემის განვითარების გეგმა, რომლის მიხედვით მოსახლეობის იმ ნაწილს, რომელიც ამ ეტაპზე ვერ სარგებობს სახელმწიფო სამედიცინო დაზღვევის პაკეტით, შესაძლებლობა მიეცემა სახელმწიფოს თანადაფინანსებით ჩაერთოს სადაზღვევო სისტემაში.

სრულად ამოქმედდება თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი 100-ზე მეტი საავადმყოფო.

სოფლად სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობის პროგრამის ფარგლებში სოფლის მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იქნება ხელმისაწვდომი სამედიცინო და 1000-ზე მეტი კარგად აღჭურვილი და კვალიფიციური სოფლის ექიმის მომსახურებით.

საერთაშორისო საფინანსო მხარდაჭერის და სახელმწიფო რესურსების მნიშვნელოვანი ნაწილი მიხმარდება იძულებით გადაადგილებული პირებისათვის ღირსეული საცხოვრებელი პირობების შექმნას. გაგრძელდება 90-იან წლებში იძულებით გადაადგილებული პირების ეტაპობრივი უზრუნველყოფა სათანადო საცხოვრებელი პირობებით.

ქვეყნის საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით კახეთის რეგიონში აშენდება ვაზიანი-გომბორი-თელავის გზა, დასრულდება აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომანქანების მშენებლობა, მცხეთა-მთიანეთში – მცხეთა-ყაზბეგი-ლარსის გზა, აჭარაში – მაგისტრალური ალტერნატიული გზა (ბათუმი-ჩოლოქი), რეაბილიტირებულ იქნება დედაქალაქის და ქვეყნის სამხრეთისა და დასავლეთის რეგიონების დამაკავშირებელი თბილისი-ახალციხე-ბათუმის მაგისტრალი და სხვა. აღნიშნული პროექტები ხელს შეუწყობს სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო დერეფნებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობის გაზრდას, სამხრეთ საქართველოს სრულფასოვან ჩართვას ქვეყნის ეკონომიკურ ცხოვრებაში, გაუმჯობესდება ავტოტრანსპორტის შეუფერხებელი და უსაფრთხო გადაადგილება.

აშენდება ყარსი-ახალქალაქის რკინიგზა (შესაძლებელი გახდება ჩინეთი-საქართველო-ევროპის სარკინიგზო მიმოსვლა) და თბილისის შემოვლითი სარკინიგზო მაგისტრალი.

გაგრძელდება მუშაობა ენერგოსაფრთხოების დამატებითი გარანტიების შექმნაზე. გაიზრდება ენერგოსისტემის მდგრადობა და განხორციელდება სექტორის შემდგომი დერეგულირება. დასავლეთ საქართველოში აშენდება 500 კილოვატიანი ელექტროგადამცემი ხაზი, კერძო ინვესტიციებით დაფინანსდება 500 მეგავატზე მეტი ჰიდროელექტროგადამცემი ხაზი. ენერგოსისტემა იმუშავებს მეზობელი ქვეყნების ენერგოსისტემების პარალელურ რეჟიმში და გაიზრდება ელექტროენერჯის ექსპორტი.

სოფლის გაზიფიკაციის პროგრამის ფარგლებში გაზის სექტორში ჩატარებული პრივატიზაციითა და დერეგულირებით მოზიდულ იქნება დამატებითი ინვესტიციები, რომლებიც მოხმარდება სექტორის რეაბილიტაციას და ახალი ქსელების გაყვანას. შესაბამისად გაიზრდება გაზიფიცირებულ მომხმარებელთა რიცხვი.

სოფლის მეურნეობის მოსავლიანობის გაზრდის მიზნით რეაბილიტირებულ იქნება საირიგაციო-სადრენაჟე სისტემები, გაგრძელდება ფერმერული მეურნეობებისათვის ტრაქტორების შეძენა და სოფლად მცხოვრები მოსახლეობისათვის სასუქის დარიცხვა.

შეიქმნება სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის გადამამუშავებელი საწარმოები, რაც ხელს შეუწყობს ღირებულების განვითარებას და დასაქმდება ათასობით ადამიანი.

მთელი ქვეყნის მასშტაბით რესტრუქტურირებულ და რეაბილიტირებულ იქნება წყალმომარაგებისა და საკანალიზაციო სისტემები, რაც გააუმჯობესებს რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის სასმელი წყლით მომარაგებას და საყოფაცხოვრებო პირობებს.

ქვეყნის ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტების განხორციელება ხელს შეუწყობს რეგიონული განვითარების დისბალანსის შემცირებას, ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმებას, ბიზნესაქტივობის გაზრდას, რაც დამატებით შექმნის ახალ სამუშაო ადგილებს.

ქვეყნის ეკონომიკური ზრდა დაუბრუნდება მსოფლიო კრიზისამდე არსებულ მაჩვენებელს და ინფლაცია შენარჩუნებულ იქნება ერთნიშნა დონეზე.

გაგრძელდება ეკონომიკური განვითარების პოლიტიკის კურსი, რომელიც გულისხმობს ხელსაყრელ ახალ საგადასახადო რეჟიმებს (თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა, რომელიც აგრეთვე ხელს შეუწყობს დაახლოებით 20.0 ათასი ადამიანის დასაქმებას, საერთაშორისო საფინანსო კომპანია და თავისუფალი საწყობი, საშემოსავლო გადასახადის 15%-მდე შემცირება და დივიდენდებზე გადასახადის გაუქმება), ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა და თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებების გაფორმებას, ინვესტიციების მოზიდვას, საკუთრების უფლების დაცვას, ღია სავაჭრო და სატრანსპორტო პოლიტიკას, ექსპორტის ზრდას, სოფლის მეურნეობის, ტურიზმის და სხვა დარგების განვითარებას, რაც ხელს შეუწყობს დასაქმების ზრდას და უმუშევრობის დაძლევას.

დაინერგება პრივატიზების უფრო მოქმედი და ეფექტიანი ფორმები.

ამოქმედდება ტრანს-აზია-ევროპის ოპტიკურ-ბოჭკოვანი საკაბელო მაგისტრალი (TAE), რაც უზრუნველყოფს დიდი მოცულობის ინფორმაციული ნაკადების გატარებას ევროპასა და აზიას შორის.

გაგრძელდება ყველა საჯარო სკოლის თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანის პროცესი, რაც გულისხმობს საშუალო სკოლების კომპიუტერებით აღჭურვას და ყველა სკოლის გლობალურ ქსელში ჩართვას.

უმაღლესი სასწავლებლების კონკურენტუნარიანობის გაზრდის მიზნით უმაღლესი სასწავლებლები ჩაერთვებიან თანამედროვე საგანმანათლებლო და სასწავლო პროცესში, სწავლების ხარისხი მოყვანილ იქნება საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში, გაიზრდება უმაღლესი განათლებისა და სამეცნიერო კვლევის ინტეგრაციის ხარისხი.

საჯარო საგანმანათლებლო სისტემის პარალელურად განვითარდება კერძო საგანმანათლებლო სექტორი.

გაგრძელდება მასწავლებლების შრომის ანაზღაურების ეტაპობრივი ზრდა.

მთელი საქართველოს მასშტაბით შეიქმნება თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი 50-მდე სპორტული კომპლექსი.

ვაუჩერული სისტემის მეშვეობით დაფინანსდებიან განსაკუთრებული ნიჭით დაჯილდოებული ახალგაზრდა სპორტსმენები და სიღარიბის ზღვარს მიღმა მყოფი ბავშვები.

სრულად განხორციელდება სასამართლო რეფორმა და გაიზრდება მოსამართლეთა დამოუკიდებლობის ხარისხი.

დაინერგება ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტი, რითაც მიღწეული იქნება მართლმსაჯულების პროცესში საზოგადოების მაქსიმალური მონაწილეობა და მართლმსაჯულებისადმი ნდობის ხარისხის ზრდა.

გამჭირვალე სამართალწარმოების სისტემის დანერგვის მიზნით მოხდება თანამედროვე, სამართალდარღვევების პრევენციაზე ორიენტირებული ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა სისტემის რეფორმირება.

სისხლის სამართლის პოლიტიკის ლიბერალიზაციის მიზნით განხორციელდება სისხლის სამართლის მატერიალური და საპროცესო ნორმების გამოყენების კომპლექსური ანალიზი, ხოლო სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობის რეფორმირების დასრულება უზრუნველყოფს მის შესაბამისობას საერთაშორისო სტანდარტებთან.

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ამოქმედდება იურიდიული დახმარების სამსახურის ადგილობრივი ორგანოები, რითაც უზრუნველყოფილი იქნება სასამართლოში მოქალაქეთა უფლებების სათანადო დაცვა.

პენიტენციური სისტემა შესაბამისობაში იქნება მოყვანილი საერთაშორისო სტანდარტებთან, რაც გულისხმობს სასჯელაღსრულების ყველა დაწესებულების რეაბილიტაციას და ახალი დაწესებულებების მშენებლობას, პატიმართა საყოფაცხოვრებო პირობების, კვების და სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესებას. გაგრძელდება პრობაციის სისტემის რეფორმირება, რომლის მიზანია მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია, რეაბილიტაცია და გამოსწორება, დანაშაულის ჩადენის ალბათობის შემცირება

სასამართლო გადაწყვეტილებების ეფექტიანი აღსრულების ხელმისაწვდომობის მიზნით, ჩატარდება სააღსრულებო სისტემის რეფორმა კერძო აღსრულების სისტემის დანერგვის მიმართულებით.

საჯარო სექტორში დაფუძნდება ღირსებაზე დამყარებული პრინციპები, რაც გულისხმობს საჯარო სექტორის მართვის პრინციპების მიახლოებას კერძო სექტორთან, საჯარო სამსახურში დაინერგება საკონტრაქტო სისტემის ელემენტები, ასევე, საჯარო ინსტიტუტების საქმიანობის შეფასების გაზომვადი მექანიზმები და მონიტორინგის მკაფიო კრიტერიუმები. შედეგად საჯარო სამსახური გახდება მცირე, მოქნილი, გამჭვირვალე და ეფექტიანი. შეიქმნება მაღალი თანამდებობის პირებზე განსაკუთრებული ზედამხედველობის სისტემა.

ანტიკორუფციული რეფორმების ფარგლებში გაუმჯობესდება საჯარო სამსახურში ქონებრივი და ფინანსური დეკლარირების სისტემა, დაინერგება ეთიკის კოდექსის ნორმები, გამჭირვალე გახდება დაქირავებისა და დაწინაურების სისტემა, გაიზრდება საჯარო და კერძო სექტორებს შორის მობილურობა.

საქართველოს შეიარაღებული ძალები სრულად გადავლენ პროფესიულ საწყისებზე, განხორციელდება მათი მართვის ოპტიმიზაცია და ამაღლება ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობა. პოლიციის თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, საერთაშორისო პრაქტიკაზე დაყრდნობით, დაინერგება პოლიციელთა მუდმივი გადამზადების მექანიზმი და შესაბამისად გაუმჯობესდება კრიზისული სიტუაციების მართვის სისტემა.

2008-2009 წლების მიმოხილვა

2008 წელი

2007 წელთან შედარებით, მთლიანი შიდა პროდუქტის რეალურმა ზრდამ 2.1 პროცენტი შეადგინა და ნომინალურ გამოხატულებაში 19.1 მლრდ ლარს გაუტოლდა. 2008 წლის დეკემბერში, 2007 წლის დეკემბერთან შედარებით სამომხმარებლო ფასები 5.5 პროცენტით გაიზარდა. 2008 წლის იანვარ-სექტემბერში ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ გამყარების ტენდენციით ხასიათდებოდა, ოქტომბერ-დეკემბერში კი ლარის კურსის გაუფასურებას ჰქონდა ადგილი. 2008 წლის ბოლოს ლარის კურსმა 2007 წელთან შედარებით 4.7 პროცენტით მეტი, 1.667 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე, ხოლო საშუალო წლიურ კურსი 2007 წელთან შედარებით 10.8 პროცენტით გამყარდა და 1.49 ლარს გაუტოლდა.

წლის განმავლობაში განხორციელდა პენსიების ზრდა, გაორმაგდა ლტოლვილთა და დევნილთა შემწევობები. სახელმწიფოს მიერ დაზღვეული იყო სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი 700.0 ათასამდე ბენეფიციარი, ასევე საჯარო სკოლების მასწავლებლები და ადმინისტრაციული პერსონალი, თავდაცვისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს მოსამსახურეები, პატიმრები და სხვა. რეაბილიტირებულ იქნა საგზაო ინფრასტრუქტურის და საჯარო სკოლების მნიშვნელოვანი ნაწილი. სხვადასხვა რაიონებში დაიწყო კომუნალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია.

რუსეთის ფედერაციის აგრესიის შედეგად ზიანი მიაღვა ქვეყნის ინფრასტრუქტურას, რომლის აღდგენის მიზნითაც მნიშვნელოვანი თანხები გამოიყო საომარი მოქმედებების დასრულებისთანავე. 200.0 მლნ ლარზე მეტი მოხმარდა იძულებით გადაადგილებულ პირთა საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფას და დაზიანებული შენობების აღდგენას. საომარი მოქმედებების დროს დაჭრილთა და დაღუპულთათვის კანონმდებლობით დადგენილი კომპენსაციების გარდა, საქართველოს მთავრობის ინიციატივით კომპენსაციები გაიცა დაღუპული მშვიდობიანი მოსახლეობის ოჯახებზე, თითოეულზე 10.0 ათასი ლარის ოდენობით.

2008 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო – 1 106.4 მლნ ლარი ;*
- *განათლება – 420.5 მლნ ლარი ;*
- *ჯანმრთელობის დაცვა – 283.9 მლნ ლარი ;*
- *ენერგეტიკა – 93.0 მლნ ლარი ;*
- *ტრანსპორტი – 270.7 მლნ ლარი ;*
- *დასვენება, კულტურა სპორტი – 102.1 მლნ ლარი ;*
- *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება – 2 531.9 მლნ ლარი.*

- წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვაზე და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფინანსურ უზრუნველყოფაზე მიმართული იქნა 26.6 მლნ ლარი.

- სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურებასა და დაფარვაზე მიმართული იქნა 203.7 მლნ ლარი. აღნიშნული თანხიდან საგარეო ვალზე მიიმართა 118.7 მლნ ლარი, ხოლო საშიანო ვალდებულებებზე – 85.0 მლნ ლარი.

- ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებისათვის ფინანსური დახმარების სახით 2008 წელს გადარიცხულმა სახსრებმა 859.4 მლნ ლარი შეადგინა.

- სახელმწიფო პროგრამა „იაფი კრედიტის“ ფარგლებში საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცდა 117 პროექტი საერთო მოცულობით 62.4 მლნ ლარი.

ბრიუსელის დონორთა კონფერენციის ფარგლებში მიღწეულია შეთანხმება და ამ ეტაპზე გაფორმებულია შესაბამისი ხელშეკრულებები აშშ-ის, ევროპული ქვეყნების და სხვა პარტნიორებთან 2.4 მლრდ ლარის ფინანსური მხარდაჭერის თაობაზე. აღნიშნული თანხიდან 1.3 მოხმარდება სახელმწიფო სექტორის, ხოლო 1.1 მლრდ ლარი კერძო სექტორის მხარდაჭერას. მიღებული სახსრები გარკვეულწილად ჩაანაცვლებს უცხოური ინვესტიციებს, მოხმარდება უმნიშვნელოვანესი პროექტების განხორციელებას და შემცირდება მაკროეკონომიკური საფრთხეები.

2009 წელი

2008 წელს საქართველოს წინააღმდეგ განხორციელებული სამხედრო აგრესიისა და მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისის გავლენის მიუხედავად, საქართველოს მთავრობა აგრძელებს წინა წელს დასახული პრიორიტეტების ფარგლებში განსახორციელებელი ღონისძიებების დაფინანსებას. აღნიშნული მიმდინარეობს როგორც ქვეყნის შიდა საფინანსო რესურსების მეშვეობით, აგრეთვე პარტნიორი ქვეყნებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მხარდაჭერით.

გრძელდება დაბალი გადასახადების პოლიტიკა, რომლის პირველი ნაბიჯიც იყო 2009 წლის 1 იანვრიდან საშემოსავლო გადასახადის განაკვეთის 25 პროცენტიდან 20 პროცენტამდე შემცირება. ასევე, შემცირდა საშემოსავლო გადასახადი დივიდენდებზე და პროცენტებზე.

საინვესტიციო გარემოს შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით საქართველოს მთავრობა აქტიურად აგრძელებს მუშაობას ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შეთანხმებების გაფორმებაზე სხვადასხვა სახელმწიფოებთან.

მსოფლიო ფინანსური კრიზისისგან დაცვის სტრატეგიის ფარგლებში დაგეგმილია ეკონომიკის სტიმულირების პაკეტი 2,2 მილიარდი ლარის ოდენობით. ეს პაკეტი პირობითად შედგება სამი ნაწილისგან: პირველი წარმოადგენს ბიუჯეტში გათვალისწინებულ 1,450 მლრდ ლარს (მასში შედის, როგორც სახელმწიფო შიდა რესურსები, ისე დონორების დახმარება), რომელიც ძირითადად დაიხარჯება საქართველოში

ინფრასტრუქტურის მშენებლობაზე; მეორე ნაწილია – 500 მლნ ლარი, რომელსაც დონორები დამოუკიდებლად დახარჯავენ სხვადასხვა პროექტზე; ხოლო მესამე ნაწილია – 250 მლნ ლარი, რომელიც მომხმარებელს დარჩება საგადასახადო ტვირთის შემცირების ხარჯზე.

ქვეყნის რეგიონებში მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების მიზნით 2009 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან პროგრამა „იაფი კრედიტის“ ფარგლებში 18.6 მლნ გადანაწილდება ყველა თვითმმართველობაზე.

საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით გამოყოფილია 600.0 მლნ ლარამდე. მათ შორის მსოფლიო ბანკის დაფინანსება შეადგენს 195.0 მლნ ლარს, რომლიდანაც 128.5 მლნ ლარი მოხმარდება აღმოსავლეთ დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალს, მისი თანადაფინანსება შეადგენს 61.8 მლნ ლარს. მიმდინარე წელს დასრულდება ალაიანი-იგოეთის (12კმ) მონაკვეთი, რეაბილიტაციაჩატარდება იგოეთი-სვენეთის არსებულ გზას (ხიდების ჩათვლით 24 კმ), დასრულდება სვენეთი-რიკოთის მონაკვეთი (61 კმ) და არსებული გვირაბის ტექნიკურ-ეკონომიკური შესწავლა. ვაზიანი-გომბორი-თელავი გზის რეაბილიტაციაზე მიმართულია 15.0 მლნ ლარი, ხოლო სამცხე-ჯავახეთში გზების რეაბილიტაციაზე 50.2 მლნ ლარი. ასევე, კუვეიტის ფონდი დაფინანსებს თბილისის გზების რეაბილიტაციას 25.0 მლნ ლარის ფარგლებში.

დამატებით რეაბილიტირებულ იქნება მინიმუმ 200 კილომეტრი სიგრძის რეგიონალური გზები, რომლებიც ათობით სოფელს დააკავშირებს მთავარ სატრანსპორტო არტერიებთან. ეს, თავის მხრივ, გაზრდის სოფლის მეურნეობის პროდუქციის რეალიზაციას.

სხვადასხვა რეგიონში კომუნალური, წყალმომარაგების სისტემების და გზების რეაბილიტაციაზე აზიის განვითარების ბანკის, მსოფლიო ბანკის და ფონდი „ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს“ დაფინანსებით და სახელმწიფოს თანადაფინანსებით საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი მიმართავს 200.0 მლნ ლარზე მეტს. აგარდა ამისა, მუნიციპალიტეტებში სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის დასაფინანსებლად საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან მიმართულია 66.0 მლნ ლარი, ხოლო სოფლებში მცირე პროექტების განხორციელების მიზნით 20.0 მლნ ლარი გადანაწილდა ყველა სოფელზე. საირიგაციო და სამელიორაციო სისტემების რეაბილიტაციისთვის განსახდვრულია 21.5 მლნ ლარი, მდინარეთა ნაპირსამაგრი სამუშაოების დაფინანსება კი შეადგენს 9,5 მლნ ლარს. საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაციაზე დაგეგმილია 58.5 მლნ ლარი, ხოლო საუნივერსიტეტო ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე 10.0 მლნ ლარს. ასევე ქალაქებსა და რეგიონებში მოხდება სპორტული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია. მთავრობა მოახდენს სათანადო ფინანსური რესურსების მობილიზებას მომდევნო წლებშიც ინფრასტრუქტურის არსებული ტემპებით რეაბილიტაციის მიზნით.

აღნიშნული პროექტების განხორციელებაში ჩაერთვება და დასაქმდება ათასობით საქართველოს მოქალაქე. ამასთანავე, ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება ხელს შეუწყობს ბიზნესის განვითარებას და, შესაბამისად, დამატებითი სამუშაო ადგილების შექმნას.

გასულ წელს სოფლის მოსახლეობას უფასოდ დაურიგდა დიზელის საწვავი, ხოლო მიმდინარე წელს მინერალური სასუქი, რაც გაზრდის მოსავალს და შეამცირებს მოსახლეობის დანახარჯს. აგრეთვე ფერმერთა მხარდაჭერის მიზნით გათვალისწინებულია სხვადასხვა სიმძლავრის ტრაქტორების, კომბაინების და სხვა სასოფლო-სამეურნეო დანადგარების შესყიდვა.

მიმდინარე წლის განმავლობაში აქტიურად გაგრძელდება დიპლომატიური მოლაპარაკებები საომარი მოქმედებების დროს დაზარალებულ რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის დაცვის, სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით გაგრძელდება მთელი რიგი ღონისძიებების და პროექტების განხორციელება. პირველ რიგში, ქვეყნის ხელისუფლება დაზარალებული და იძულებით გადაადგილებული მოსახლეობის უსაფრთხოების დაცვის და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით გააგრძელებს ორგანიზებულად ჩასახლების ობიექტების მშენებლობას, საცხოვრებელი სახლების შეკეთებას და მათში კომუნალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციას. აღნიშნული მიზნით სახელმწიფო ბიუჯეტში გათვალისწინებულია 140.0 მლნ ლარამდე ღირებულების პროექტების განხორციელება. მიმდინარე წელს დაიწყება 90-იან წლებში იძულებით გადაადგილებული პირების ეტაპობრივი უზრუნველყოფა ღირსეული საცხოვრებელი პირობებით. გარდა ამისა, სახელმწიფო დევნილ მოსახლეობას დაეხმარება საკუთრებაში გადაცემული ფართის საჯარო რეესტრში რეგისტრაციაში, პროფესიული უნარ-ჩვევების განვითარებაში, რაც ხელს შეუწყობს მათ დასაქმებას, კვლავ დააფინანსებს დაზარალებულ რეგიონებში მცხოვრები სტუდენტების უმაღლესი განათლების კურსს, ასევე სრულად დააფინანსებს იძულებით გადაადგილებული მასწავლებლების და სკოლების ადმინისტრაციული პერსონალის ხელფასებს.

2009 წელს მნიშვნელოვნად გაიზარდა მოსახლეობის სოციალური დაცვისათვის გათვალისწინებული თანხები. 1 იანვრიდან ასაკის საფუძველზე დანიშნული და I ჯგუფის ინვალიდთა პენსია გაიზარდა შესაბამისად 5 და 10 ლარით და შეადგენს 75 ლარს, ხოლო 1 ნოემბრიდან დაგეგმილია მათი 80 ლარამდე ზრდა. გარდა ამისა, 1 ნოემბრიდან გათვალისწინებულია ყველა სხვა კატეგორიის ინვალიდთა პენსიის ზრდა 5 ლარით და შესაბამისად იგი განისაზღვრება 70 ლარით;

2009 წლის 1 იანვრიდან სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი 400 ათასი პირი ოჯახზე 30 ლარიან დახმარებასთან ერთად დამატებით თითოეულ ოჯახის წევრზე 12 ლარის ნაცვლად იღებს 24 ლარს.

2009 წლის 1 ნოემბრიდან დაგეგმილია სოციალური დახმარებების გრადაციული სისტემის შემოღება, რომელშიც დამატებით ჩაერთვება 500 ათასი ბენეფიციარი, მათ შორის, პირველი 200 ათასი ბენეფიციარი ოჯახზე 20 ლარიან დახმარებასთან ერთად მიიღებს დამატებით თითოეულ ოჯახის წევრზე 16 ლარიან დახმარებას, ხოლო მომდევნო 300 ათასი ბენეფიციარი – 10 ლარიან დახმარებას და დამატებით თითოეულ ოჯახის წევრზე 8 ლარს.

სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი მოსახლეობის სამედიცინო დაზღვევის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში ბენეფიციართა რაოდენობა 700 ათასიდან გაიზარდა 900 ათასამდე და მასთან ერთად სადაზღვევო პაკეტის ღირებულება 11 ლარის ნაცვლად განისაზღვრა 15 ლარით.

მიმდინარე წლის თებერვლიდან მოსახლეობის ჯანმრთელობის ნებაყოფლობითი დაზღვევის განვითარების მიზნით დამტკიცდა სახელმწიფო პროგრამა, რომელიც უზრუნველყოფს პირველადი და გადაუდებელი ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებების გაწევას მოსახლეობის მხრიდან თანადაფინანსების პრინციპის გამოყენებით.

ზემოაღნიშნული პროგრამების გარდა, გაგრძელდება შეიარაღებული ძალების საბრძოლო შემადგენლობის, პოლიციის, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების

თანამშრომლების, სახალხო არტისტების, სახალხო მხატვრებისა და რუსთაველის პრემიის ლაურეატების ჯანმრთელობის დაზღვევის ღონისძიებების დაფინანსება

განათლების ხარისხისა და მისაწვდომობის ამაღლებაზე ზრუნვა ხელისუფლების ერთ-ერთ პრიორიტეტად რჩება. 2009 წლის 1 იანვრიდან გაიზარდა საჯარო სკოლის ვაუჩერების დაფინანსება, რამაც მასწავლებელთა საბაზო ხელფასი 1 იანვრიდან 25 ლარით გაზარდა. ახალი სასწავლო წლიდან კვლავ მოიმატებს ვაუჩერის მოცულობა და მასწავლებელთა საბაზო ხელფასი კვლავ 25 ლარით გაიზრდება. გარდა ამისა, 1 სექტემბრიდან საჯარო სკოლებში დამრიგებლის ხელფასის დანამატი 50 ლარით გაიზრდება.

საქართველოს მთავრობა 2009 წელს წინა წელთან შედარებით 33.0 მლნ ლარით მეტს მიმართავს სამეცნიერო კვლევების დასაფინანსებლად. ასევე, სახელმწიფოს მიერ დაფინანსდება საქართველოს მოქალაქეების სწავლის საფასური უცხო ქვეყნების წამყვანი უნივერსიტეტების სამაგისტრო კურსებზე.

მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ამოცანები

საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის მაკროეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფისაკენ:

- მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისით გამოწვეული ეკონომიკური ზიანის მინიმალიზება და შემდგომში ეკონომიკის მდგრადი და მაღალი ტემპით ზრდა;
- ინფლაციის ერთნიშნა მაჩვენებლის დონეზე შენარჩუნება;
- უმუშევრობის დონის შემცირება;
- საინვესტიციო გარემოს შემდგომი გაუმჯობესება;

მაკროეკონომიკური მიმოხილვა და პროგნოზი

2006-2008 წლებში რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტის საშუალო წლიურმა ზრდამ 7.9 პროცენტი, ხოლო საშუალო წლიურმა ინფლაციამ 9.5 პროცენტი შეადგინა (ცხრილი 1).

ცხრილი 1. ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორები

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	ფაქტ.	ფაქტ.	ფაქტ.	პროგ.	პროგ.	პროგ.	პროგ.	პროგ.
რეალური მშპ (ზრდის ტემპი)	9.4	12.3	2.1	1.0	3.0	6.0	8.0	9.0
ნომინალური მშპ (მლნ ლარი)	13789.9	16993.8	19069.6	19838.1	21455.0	24106.8	27597.5	31886.1
მშპ ერთ სულ მოსახლეზე (აშშ დოლარი)	1758.7	2314.7	2920.3	2710.8	2931.8	3294.1	3771.1	4357.2
სამომხმარებლო ფასების ინდექსი (საშუალო პერიოდის განმავლობაში)	9.2	9.2	10.0	3.0	5.0	6.0	6.0	6.0
მიმდინარე ანგარიში (პროცენტულად მშპ-თან)	-15.3	-19.0	-22.3	-18.5	-20.3	-19.6	-17.8	-15.5

ა. ეკონომიკური ზრდა

მიმოხილვა

2008 წელს, 2007 წელთან შედარებით, მთლიანი შიდა პროდუქტის რეალურმა ზრდამ 2.1 პროცენტი შეადგინა და ნომინალურ გამოხატულებაში 19.1 მლრდ ლარს გაუტოლდა.

მშპ-ის ზრდის ტემპის ჩამოყალიბებაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს ვაჭრობის, სახელმწიფო მმართველობის, მშენებლობისა და ტრანსპორტის დარგებმა. ვაჭრობისა და სახელმწიფო მმართველობის დარგებმა მთლიანი შიდა პროდუქტი 2.6 პროცენტით გაზარდეს, მშენებლობისა და ტრანსპორტის დარგებმა კი 1.4 პროცენტით შეამცირეს.

მრეწველობა

2008 წელს მრეწველობის დარგში შექმნილი დამატებული ღირებულება 0.4 პროცენტით შემცირდა.

2008 წლის განმავლობაში მრეწველობის დარგის სფეროები არაერთგვაროვნად ვითარდებოდნენ:

გადამამუშავებელ მრეწველობაში წარმოების მოცულობამ 1.0 პროცენტით მოიკლო.

ელექტროენერჯის, აირისა და წყალმომარაგების სფერო 2.7 პროცენტით შემცირდა.

სამთომომპოვებელ მრეწველობაში 17.0 პროცენტიანი მატება დაფიქსირდა.

მრეწველობის წილი მშპ-ის დარგობრივ სტრუქტურაში 2007 წელთან შედარებით 0.4 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და 11.1 პროცენტი შეადგინა.

2008 წელს მრეწველობის დარგის გავლენა მშპ-ის ზრდაზე ნულის ტოლი იყო.

სოფლის მეურნეობა

2007 წლისაგან განსხვავებით, 2008 წელს კლება დაფიქსირდა სოფლის მეურნეობაში.

დარგში შექმნილი რეალური დამატებული ღირებულება 2.1 პროცენტით შემცირდა.

სოფლის მეურნეობის ხარჯზე მშპ 0.2 პროცენტით შემცირდა.

ინფრასტრუქტურა, ვაჭრობა და საფინანსო საქმიანობა

2008 წელს ყველაზე მეტად გაიზარდა ვაჭრობის, კავშირგაბმულობის, სახელმწიფო მმართველობისა და განათლების დარგები.

ამ დარგებში შექმნილი დამატებული ღირებულება გაიზარდა ვაჭრობაში 10.4 პროცენტით, კავშირგაბმულობაში 14.5 პროცენტით, სახელმწიფო მმართველობაში 10.3 პროცენტით და განათლებაში 13.7 პროცენტით.

ყველაზე მეტი შემცირება დაფიქსირდა მშენებლობისა და ტრანსპორტის დარგებში. მშენებლობაში შექმნილმა დამატებულმა ღირებულებამ 11.0 პროცენტით, ტრანსპორტში კი 10.1 პროცენტით მოიკლო.

პროგნოზი

მთლიანი შიდა პროდუქტი

2009 წელს, წინა წელთან შედარებით, რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტი სავარაუდოდ 1.0 პროცენტით გაიზრდება და ნომინალურ გამოხატულებაში 19.8 მლრდ ლარს გადააჭარბებს (ნახ. 1).

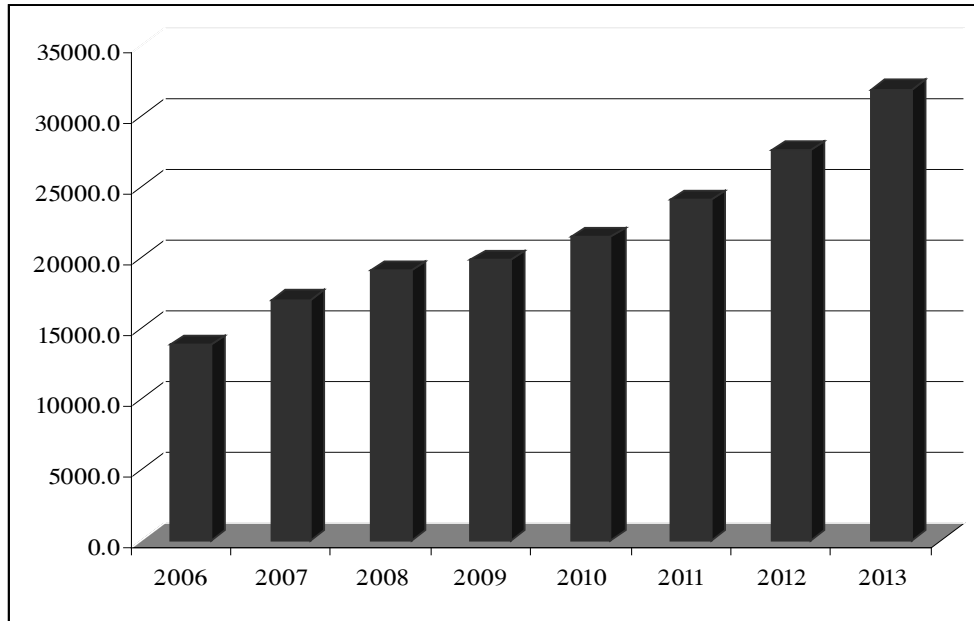
საშუალოვადიან პერიოდში (2010-2013 წლები) მშპ-ის ზრდის საშუალო წლიური მაჩვენებელი სავარაუდოდ 6.5 პროცენტის ფარგლებში იქნება.

ინვესტიციები და სამომხმარებლო ხარჯები

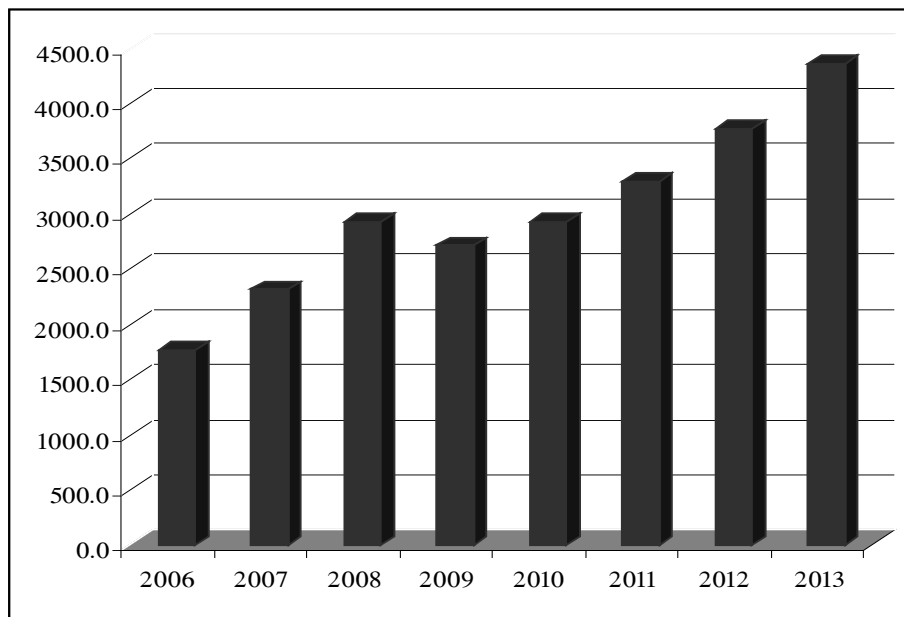
2009 წელს, 2008 წელთან შედარებით, კერძო ინვესტიციების მოსალოდნელი ნომინალური მოცულობა შემცირდება და მშპ-ის 25.9 პროცენტს გაუტოლდება. შემდგომი ოთხი წლის განმავლობაში კერძო ინვესტიციებს ზრდის ტენდენცია ექნება და 2013 წლისათვის სავარაუდოდ მშპ-ის 35.5 პროცენტს მიაღწევს.

2009 წელს სავარაუდოდ 1.6 პროცენტით შემცირდება რეალური სამომხმარებლო ხარჯების მოცულობა. 2010-2013 წლებში კი ზრდის ტენდენციას ექნება ადგილი.

ნახ. 1 ნომინალური მშპ-ის დინამიკა (მლნ ლარი)

ნახ. 2. მშპ ერთ სულ მოსახლეზე (აშშ დოლარი)

ბ. საგარეო სექტორი

მიმდინარე

მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი

2008 წელს 2007 წელთან შედარებით, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი გაიზარდა და - 2850.5 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა.

2008 წელს გაიზარდა მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის ფარდობითი მაჩვენებელიც და მშპ-ის 22.3 პროცენტი შეადგინა. 2007 წლისათვის ანალოგიური მაჩვენებელი 19.7 პროცენტს უდრიდა.

სავაჭრო ბრუნვა

2008 წელს საქართველოს საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 8689.2 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 2007 წლის შესაბამის მაჩვენებელს 22.9 პროცენტით აღემატება.

სავაჭრო ბრუნვაში ექსპორტი შეადგენს 2428.0 მლნ აშშ დოლარს (გაიზარდა 16.3%-ით), ხოლო იმპორტი 6261.2 მლნ აშშ დოლარს (გაიზარდა 25.6%-ით).

2008 წელს, სავაჭრო ბრუნვის მიხედვით, ძირითად სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებს შორის პირველ ადგილზე თურქეთია. მისი წილი მთლიან სავაჭრო ბრუნვაში 15.9 პროცენტს შეადგენს. მეორე ადგილზე 10.8 პროცენტით აზერბაიჯანია, შემდეგ მოდიან უკრაინა (10.5 პროცენტი) და გერმანია (6.2 პროცენტი).

ექსპორტის მიხედვით ძირითად სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებს შორის პირველი ადგილი თურქეთს უჭირავს. ამ ქვეყნის წილად მოდის მთლიანი ექსპორტის 17.6 პროცენტი. მეორე ადგილზე 13.7 პროცენტით აზერბაიჯანია, მესამეზე უკრაინა 9.0 პროცენტით, მეოთხეზე კანადა 8.9 პროცენტით, ხოლო მეხუთეზე სომხეთი 8.3 პროცენტით.

იმპორტის მიხედვით ძირითად სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებს შორის პირველ ადგილზე თურქეთია. მისი წილი მთლიან იმპორტში 15.5 პროცენტია. მეორე ადგილი 10.9 პროცენტით უკრაინას, მესამე კი 10.0 პროცენტით აზერბაიჯანს უჭირავს.

2008 წელს საგარეო ვაჭრობის სასაქონლო სტრუქტურის მიხედვით საქონლის ექსპორტში პირველ ადგილზე 17.8 პროცენტით ფეროშენადნობებია, შემდეგ მოდიან შავი ლითონების ჯართი (8.6 პროცენტი), სპილენძის მადნები და კონცენტრატები (7.9 პროცენტი) და ა.შ.

იმპორტის სასაქონლო სტრუქტურაში პირველ ადგილზე 12.6 პროცენტით ნავთობი და ნავთობპროდუქტებია. შემდეგ მოდის მსუბუქი ავტომობილები, რომელთა ნაწილი შემდგომში გადის ექსპორტზე (7.6 პროცენტი), ნავთობის აირები და აირისებრი ნახშირწყალბადები (3.4 პროცენტი) და ა.შ.

პროგნოზი

სავაჭრო ბრუნვა და მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი

2009 წლისთვის მოსალოდნელია სავარაუდო სავაჭრო ბრუნვის შემცირება, ხოლო შემდგომ წლებში კი სავარაუდოდ ზრდას ექნება ადგილი.

პროგნოზული გათვლებით, 2009 წელს 2008 წელთან შედარებით მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის წილი მშპ-ის მიმართ შემცირდება და სავარაუდოდ 18.4 პროცენტის ფარგლებში იქნება. 2010 წლისათვის კი, აღნიშნული მაჩვენებელი -19.5 პროცენტის დონეზეა მოსალოდნელი. შემდგომ წლებში მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტს შემცირების ტენდენცია ექნება და 2013 წლისათვის იგი სავარაუდოდ მშპ-ის -14.9 პროცენტის ფარგლებში იქნება.

გ. მონეტარული სექტორი

მიმოხილვა

სამომხმარებლო ფასები

2008 წლის დეკემბერში, 2007 წლის დეკემბერთან შედარებით, სამომხმარებლო ფასები 5.5 პროცენტით გაიზარდა, ხოლო სამომხმარებლო ფასების საშუალო წლიურმა მაჩვენებელმა 10.0 პროცენტით მოიმატა.

2008 წლის ინფლაციაზე ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა სამომხმარებლო კალათის ორმა სასაქონლო ჯგუფმა მოახდინა. სამომხმარებლო ფასების საერთო დონე სურსათმა და უალკოჰოლო სასმელებმა 2.45 პროცენტით, ჯანდაცვამ კი 1.71 პროცენტით გაზარდა.

ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ

2008 წლის იანვარ-სექტემბერში ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ ამაღლების ტენდენციით ხასიათდებოდა, ოქტომბერ-დეკემბერში კი ლარის კურსის გაუფასურებას ჰქონდა ადგილი.

2008 წლის ბოლოს ლარის საშუალო თვიურმა კურსმა 1.655 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე, რაც 3.4 პროცენტით მეტია 2007 წლის დეკემბრის შესაბამის მაჩვენებელზე.

ლარის საშუალო წლიური კურსი კი 10.8 პროცენტით გამყარდა და 1.49 ლარი/აშშ დოლარის დონეზე დაფიქსირდა.

ფულის მასა

ეროვნული ბანკის მონაცემებით, 2008 წლის ბოლოს, 2007 წლის ბოლოსთან შედარებით, სარეზერვო ფულის მასა 7.8 პროცენტით შემცირდა და 1642.1 მლნ ლარს გაუტოლდა.

2008 წლის დეკემბრის ბოლოსათვის M3 ფართო ფულის აგრეგატის მოცულობამ 4305.1 მლნ ლარი შეადგინა, რაც 6.9 პროცენტით აღემატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს. ამავე პერიოდში M2 ფულის მასა 13.3 პროცენტით შემცირდა და 1862.5 მლნ ლარის დონეზე დაფიქსირდა.

გასული წლის განმავლობაში დეპოზიტები უცხოურ ვალუტაში 30.1 პროცენტით გაიზარდა, დეპოზიტები ეროვნულ ვალუტაში კი 21.8 პროცენტით შემცირდა.

იცვლებოდა ფულის მულტიპლიკატორიც. წინა წელთან შედარებით M3-ის მულტიპლიკატორმა 0.36 პუნქტით მოიმატა და 2.62 გაუტოლდა, ხოლო M2-ის მულტიპლიკატორი 0.07 პუნქტით შემცირდა და 1.13 შეადგინა.

2007 წელს დოლარიზაციის კოეფიციენტი წინა წელთან შედარებით 10.5 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა და 75.8 პროცენტს გაუტოლდა.

ფულის მიმოქცევის სიჩქარე M3 ფულის აგრეგატის მიხედვით 0.08 ერთეულით გაიზარდა და 4.3 შეადგინა. M2-თვის კი აღნიშნული მაჩვენებელი 9.95 გაუტოლდა, რაც 2.04 ერთეულით მეტია 2007 წლის შესაბამის მნიშვნელობაზე.

საპროცენტო განაკვეთები

2008 წელს 2007 წელთან შედარებით საშუალო წლიური საპროცენტო განაკვეთი სესხებზე ეროვნულ ვალუტაში 1.9 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა და 23.0 პროცენტს გაუტოლდა. უცხოურ ვალუტაში კი სესხებზე საპროცენტო განაკვეთმა 3.6 პროცენტული პუნქტით მოიმატა და 21.0 პროცენტი შეადგინა.

საშუალო წლიური საპროცენტო განაკვეთი დეპოზიტებზე ეროვნულ ვალუტაში 1.0 პროცენტული პუნქტით, უცხოურ ვალუტაში კი 0.5 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა და შესაბამისად 11.2 პროცენტი და 8.8 პროცენტი შეადგინა.

პროგნოზი

პროგნოზული შეფასებებით 2009 წლისათვის სამომხმარებლო ფასები სავარაუდოდ 3.0 პროცენტით გაიზრდება. 2010-2013 წლებისათვის სამომხმარებლო ფასების საშუალო წლიური ცვლილება კი 5-6 პროცენტის ფარგლებშია მოსალოდნელი.

საპროგნოზო პერიოდში მოსალოდნელია ფულის მიმოქცევის სიჩქარის შემცირება როგორც M3-თვის, ისე M2-თვის. ფულის მულტიპლიკატორებისათვის კი ზრდის ტენდენციაა მოსალოდნელი.

დ. დასაქმება და უმუშევრობა

მიმოხილვა

სტატისტიკური მონაცემებით 2007 წელს ქვეყნის ეკონომიკაში დასაქმებულთა რაოდენობამ 1704.3 ათასი კაცი შეადგინა. დასაქმებულთა 36.7 პროცენტი დაქირავებით იყო დასაქმებული, ხოლო 63.3 პროცენტი კი თვითდასაქმებული.

2007 წელს 2006 წელთან შედარებით უმუშევართა რაოდენობა 4.9 პროცენტით შემცირდა და უმუშევრობის დონემ 13.3 პროცენტი შეადგინა.

პროგნოზი

2009 წლისათვის მოსალოდნელია უმუშევრობის დონის ზრდა.

2010-2013 წლებში უმუშევრობის დონე შემცირდება, რაც უმუშევრობის დასაძლევად მთავრობის მიზანმიმართული პოლიტიკისა და ეკონომიკური ზრდის ხარჯზე განხორციელდება.

ფისკალური პოლიტიკა

2008 წელს 2007 წელთან შედარებით ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების წილმა მშპ-ის მიმართ 1.4 პროცენტით მოიმატა, ხოლო სახელმწიფო ინვესტიციების რეალური მოცულობა 0.2%-ით შემცირდა.

2008 წელს, წინა წელთან შედარებით, 5.7 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა მთავრობის ვალის წილი მშპ-თან მიმართებაში და 31.2 პროცენტს გაუტოლდა. თუმცა ეს მაჩვენებელი მაინც დაბალია და საქართველოს აქცევს დაბალი დავალიანების მქონე ქვეყნების რიგში.

გრძელვადიანი პერიოდისთვის *მთავრობის სტრატეგია* ფისკალური მდგომარეობის კიდევ უფრო გაუმჯობესება, რაც უზრუნველყოფს:

- ქვეყნის ეკონომიკური ზრდის დაბრუნებას მსოფლიო კრიზისამდე პერიოდის ტრაექტორიაზე;
- მაკროეკონომიკურ სტაბილურობას;
- ხარჯების ზრდას პრიორიტეტულ მიმართულებებზე;
- საფინანსო წესრიგის გაძლიერებას;

2010-2013 წლებისთვის *ფისკალური პოლიტიკის ამოცანებს* წარმოადგენს:

- ხარჯების მიმართვა ისეთ პრიორიტეტულ მიმართულებებზე, როგორცაა სოციალური სფერო, ინვესტიციები ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის, სოფლის მეურნეობა, ჯანდაცვა და განათლება;
- ბიუჯეტის ხარჯების წილის შემცირება მშპ-თან მიმართებაში;

აღნიშნული მიზნების მისაღწევად განხორციელდება:

- საგადასახადო კანონმდებლობის შემდგომი ლიბერალიზაცია:
 - 2012 წლამდე საშემოსავლო გადასახადის განაკვეთის შემცირება 20-დან 15 პროცენტამდე;
 - დივიდენდებსა და პროცენტებზე საშემოსავლო გადასახადის განულება;
- სახელმწიფო ხარჯების მენეჯმენტის შემდგომი სრულყოფა;

ცხრილი 2. ძირითადი ფისკალური ინდიკატორები 2006-2013 წლებში

(პროცენტულად მშპ-თან)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
შემოსავლები	26.8	29.3	30.7	29.3	26.5	25.2	23.5	22.8
გადასახადები	19.2	21.6	24.9	25.0	23.1	22.5	21.3	21.1
სოციალური შენატანები	3.6	4.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
გრანტები	1.2	0.6	3.2	2.2	1.9	1.5	1.1	0.8
სხვა შემოსავლები	2.7	2.8	2.5	2.0	1.5	1.2	1.1	0.9
ხარჯები	22.2	25.0	28.3	26.9	24.0	22.3	20.5	18.6
შრომის ანაზღაურება	4.1	4.0	5.3	5.9	5.4	5.1	4.7	4.3
საქონელი და მომსახურება	5.6	9.3	8.4	5.0	4.7	4.4	4.1	3.7
პროცენტი	0.8	0.6	0.6	0.9	0.8	0.8	0.7	0.5
სუბსიდიები	2.4	2.3	2.7	3.0	2.4	1.9	1.7	1.5
გრანტები	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1
სოციალური უზრუნველყოფა	5.5	5.0	7.2	7.4	7.3	6.9	6.4	5.9
სხვა ხარჯები	3.8	3.7	3.9	4.6	3.3	3.1	2.9	2.6
საოპერაციო საღლო	4.5	4.2	2.4	2.4	2.5	2.9	2.9	4.2
არაფინანსური აქტივების წმინდა ზრდა	1.2	3.4	4.3	5.9	3.5	3.6	3.4	3.1
მთლიანი საღლო	3.4	0.8	-1.9	-3.5	-0.9	-0.7	-0.5	1.1
ფინანსური აქტივების წმინდა ზრდა	1.2	0.3	0.8	-0.3	0.2	0.1	0.1	0.1
კალდებულებებს წმინდა ზრდა	-0.9	0.0	5.0	0.4	1.1	0.8	0.6	-1.0
დეპოზიტებზე ნაშთის ცვლილება (+ ზრდა)	1.3	0.5	2.3	-2.8	0.0	0.0	0.0	0.0

2008 წლის საბიუჯეტო შემოსულობების ანალიზი

საქართველოს *ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების* სახით 2008 წელს მობილიზებულია 5 854.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებელზე 1.2 პროცენტით მეტია, ხოლო წინა წლის მაჩვენებელს 13.7 პროცენტით გადააჭარბა (ცხრილი 1). სულ შემოსულობების საერთო მოცულობამ მთლიანი შიდა პროდუქტის 30.7 პროცენტი შეადგინა.

ცხრილი 1. ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლები
მლნ ლარი

დასახელება	ნაერთი ბიუჯეტი						
	2008					%	
	გვგა	ფაქტი	+/-	%	მშპ-ს %	2008/2007	საგადასახლო შემოსავლებში გადასახადების წილი
შემოსავლები	5 784,1	5 854,2	70,1	101,2	30,7	113,7	
ბაზისადაწილი	4 726,1	4 752,7	26,6	100,6	24,9	129,5	
საშემოსავლო გადასახადი	1 284,2	1 296,3	12,1	100,9	6,8	246,1	27,3
მოგების გადასახადი	583,6	592,1	8,5	101,5	3,1	106,7	12,5
დამატებული ღირებულების გადასახადი	2 068,2	2 069,0	0,8	100,0	10,8	104,8	43,5
აქციზი	519,1	518,5	-0,6	99,9	2,7	121,0	10,9
საბაჟო გადასახადი	51,2	51,9	0,7	101,3	0,3	99,8	1,1
ქონების გადასახადი	129,0	131,9	2,9	102,2	0,7	122,2	2,8
სხვა არაკლასიფიცირებული გადასახადები	90,8	93,0	2,2	102,4	0,5	366,8	2,0
ბრანტიზი	592,9	617,3	24,3	104,1	3,2	527,9	10,5
სხვა შემოსავლები	465,0	484,2	19,2	104,1	2,5	104,2	8,3

შენიშვნა: ცხრილი გაკეთებულია სახაზინო სამსახურის მონაცემების მიხედვით.

არაფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან 2008 წელს მობილიზებულ იქნა 697.8 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 104.2 პროცენტია. მობილიზებული თანხები წინა წელთან შედარებით 21.5-ით ნაკლებია. არაფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მიღებული თანხების მოცულობის მშპ-თან ფარდობის მაჩვენებელი 3.7 პროცენტს გაუტოლდა. არაფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მიღებული თანხების წილი შემოსულობების 10.6 პროცენტს შეადგენს (ცხრილი 5,6).

ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან 2008 წელს მობილიზებულ იქნა 26.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (25.9 მლნ ლარი) 101.3 პროცენტია. ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მიღებული თანხების მოცულობის მშპ-თან ფარდობის მაჩვენებელი 0.1 პროცენტს მიაღწევს. ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მიღებული თანხების წილი შემოსულობების 0.4 პროცენტს შეადგენს.

2009 წლის საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზი

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსავლების პროგნოზული გათვლების გაკეთებისას გათვალისწინებული იქნა ფისკალურ სფეროში მომხდარი ცვლილებები, აგრეთვე ძირითადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები და მათი შესაძლო შედეგები.

ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების მოცულობა 2009 წელს განისაზღვრა 5 808.97 მლნ ლარის ფარგლებში, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 29.3 პროცენტს გაუტოლდა.

ნაერთი ბიუჯეტის გადასახადების მოცულობა განისაზღვრა 4 961.5 მლნ ლარის ფარგლებში, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 25.0 პროცენტს გაუტოლდა, მათ შორის:

საშემოსავლო გადასახადის მოცულობა განისაზღვრა 1 191.0 მლნ ლარი, ხოლო მშპ-ს მიმართ – 6.0 პროცენტის ფარგლებში;

მოგების გადასახადის მოცულობა განისაზღვრა 581.0 მლნ ლარი, ხოლო მშპ-ს მიმართ – 2.9 პროცენტის ფარგლებში;

დამატებული ღირებულების გადასახადის მოცულობა განისაზღვრა 2 444.0 მლნ ლარი, ხოლო მშპ-ს მიმართ – 12.3 პროცენტის ფარგლებში;

აქციზის მოცულობა განისაზღვრა 527.0 მლნ ლარი, ხოლო მშპ-ს მიმართ – 2.7 პროცენტის ფარგლებში;

საბაჟო გადასახადის მოცულობა განისაზღვრა 43.0 მლნ ლარი, ხოლო მშპ-ს მიმართ – 0.2 პროცენტის ფარგლებში;

ქონების გადასახადის მოცულობა განისაზღვრა 133.0 მლნ ლარი, ხოლო მშპ-ს მიმართ – 0.7 პროცენტის ფარგლებში;

სხვა შემოსავლების მოცულობა განისაზღვრა 402.5 მლნ ლარი, ხოლო მშპ-ს მიმართ – 2.0 პროცენტის ფარგლებში;

არაფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობის მშპ-თან ფარდობის მაჩვენებელი 0.6 პროცენტს გაუტოლდა.

ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობის მშპ-თან ფარდობის მაჩვენებელი 1.1 პროცენტია.

2010-2013 წლების შემოსულობების პროგნოზი

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზული გათვლების გაკეთებისას გათვალისწინებულ იქნა ფისკალურ სფეროში მომხდარი ცვლილებები და მის მიერ გამოწვეული შესაძლო შედეგები. პროგნოზული გათვლებით, 2010-2013 წლებში,

ზრდის ტენდენცია ექნება ნაერთ ბიუჯეტში მობილიზებული თანხების მოცულობას (იხ. დანართი №3).

საპროგნოზო პერიოდში ყოველწლიურად შემოსავლების მოცულობა საშუალოდ 23.9 პროცენტით გაიზრდება.

პროგნოზული გათვლებით ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების ზრდის ტენდენციას ექნება ადგილი 2010-2013 წლებშიც. 2010 წლისთვის *ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლების* მშპ-თან ფარდობის მაჩვენებელი 25.8 პროცენტს მიაღწევს, ხოლო საგადასახადო შემოსავლების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ 23.1 პროცენტს გაუტოლდება.

2011 წლისთვის გადასახადების მოცულობის წილი მშპ-თან მიმართებაში სავარაუდოდ შემცირდება 22.5 პროცენტამდე.

მშპ-სთან გადასახადების საპროგნოზო მაჩვენებლების შემცირება გამოწვეულია იმ გარემოებით, რომ გადასახადების პროგნოზირებისას გათვალისწინებულ იქნა საგადასახადო კოდექსში გასატარებელი ცვლილებები, კერძოდ, საშემოსავლო გადასახადის განაკვეთების შემცირება (2011 წელი - საშემოსავლო გადასახადი – 18%, პროცენტების და დივიდენდების სახით მიღებული შემოსავლის დასაბეგრი განაკვეთი – 3%)

2010 წელს ნაერთი ბიუჯეტის *სხვა შემოსავლების* წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ სავარაუდოდ 1.5 პროცენტს გაუტოლდება.

2010 წელს ნაერთი ბიუჯეტის *არაფინანსური აქტივების* რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობის მშპ-თან ფარდობის მაჩვენებელი 0.5 პროცენტს გაუტოლდება.

ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობის მშპ-თან ფარდობის მაჩვენებელი 0.1 პროცენტია.

საშუალოვადიან პერსპექტივაში მოსალოდნელია ცვლილებები გადასახადების სტრუქტურაში. თუ გასულ წლებში არაპირდაპირი გადასახადების მოცულობა მნიშვნელოვნად აღემატებოდა პირდაპირი გადასახადების მოცულობას, 2010-2013 წლებში პირდაპირი გადასახადების ზრდის ტემპები დაუახლოვდება არაპირდაპირი გადასახადების ზრდის ტემპებს და შემცირდება განსხვავება მათ მოცულობებს შორის. 2011 წლისათვის არაპირდაპირი გადასახადები სავარაუდოდ მშპ-ის 13.6 პროცენტის, ხოლო პირდაპირი გადასახადები კი მშპ-ის 8.9 პროცენტის ფარგლებშია მოსალოდნელი.

ბიუჯეტების მაჩვენებლები 2008 – 2013 წლებში

მლნ ლარი

შ რ ა მ ს ე მ ე ბ ა	2008 წელი(ფაქტი)			2009 წელი(გეგმა)			2010 წელი(პროგნოზი)			2011 წელი(პროგნოზი)			2012 წელი(პროგნოზი)			2013 წელი(პროგნოზი)		
	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ტერიტორიული ერთეულების ნაერთი ბიუჯეტი
შემოსავლები	5,854.2	5,517.7	1,183.0	5,809.0	5,510.2	971.4	5,692.0	5,382.4	949.6	6,070.0	5,741.0	979.0	6,478.0	6,148.0	1,000.0	7,263.0	6,916.0	1,047.0
გადასახადები	4,752.7	4,541.6	211.1	4,961.5	4,760.0	201.5	4,962.0	4,749.0	213.0	5,420.0	5,196.0	224.0	5,888.0	5,658.0	230.0	6,733.0	6,486.0	247.0
გრანტები	617.3	617.2	846.6	445.0	445.0	672.6	400.0	400.0	640.0	350.0	350.0	650.0	300.0	300.0	670.0	250.0	250.0	700.0
სხვა შემოსავლები	484.2	359.0	125.3	402.5	305.2	97.3	330.0	233.4	96.6	300.0	195.0	105.0	290.0	190.0	100.0	280.0	180.0	100.0
სარგებები	5,404.5	5,554.7	696.3	5,335.3	5,252.0	756.0	5,148.6	5,184.9	603.7	5,382.6	5,403.0	629.6	5,666.7	5,683.8	652.9	5,938.3	5,956.5	681.8
შრომის ანაზღაურება	1,008.1	913.1	95.0	1,160.7	1,055.7	105.0	1,167.6	1,062.3	105.2	1,237.7	1,126.1	111.6	1,304.4	1,190.4	114.0	1,382.6	1,261.8	120.8
საქონელი და მომსახურება	1,606.6	1,508.8	97.8	982.4	817.3	165.1	999.9	826.6	173.4	1,059.9	876.2	183.8	1,123.5	928.8	194.8	1,191.0	984.5	206.5
პროცენტი	120.5	119.3	1.2	187.1	182.8	4.3	175.5	174.5	1.0	188.8	188.0	0.9	195.8	195.0	0.9	166.3	165.5	0.9
სუბსიდიები	512.0	362.5	149.5	598.7	430.6	168.1	520.6	350.6	170.0	470.0	300.0	170.0	470.0	300.0	170.0	470.0	300.0	170.0
გრანტები	12.3	858.9	0.0	13.5	686.1	0.0	9.4	649.4	0.0	14.0	664.0	0.0	16.0	686.0	0.0	18.0	718.0	0.0
სოციალური უზრუნველყოფა	1,378.6	1,286.1	92.5	1,473.8	1,374.8	99.0	1,571.9	1,467.9	104.0	1,666.2	1,556.0	110.2	1,766.2	1,649.3	116.8	1,872.1	1,748.3	123.8
სხვა ხარჯები	766.4	506.1	260.4	919.0	704.5	214.5	703.8	653.6	50.2	746.0	692.8	53.2	790.8	734.4	56.4	838.2	778.5	59.8
საქმიანობის საღირსი	449.7	-37.0	486.7	473.7	258.2	215.5	543.4	197.5	345.9	687.4	338.0	349.4	811.3	464.2	347.1	1,324.7	959.5	365.2
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	826.5	324.6	501.9	1,172.1	918.4	253.8	743.0	397.5	345.5	858.1	512.9	345.2	943.6	600.8	342.8	975.9	613.8	362.1
ზრდა	1,524.3	893.4	630.9	1,347.4	996.7	350.7	923.0	497.5	425.5	928.1	562.9	365.2	1,001.6	640.8	360.8	1,015.9	643.8	372.1
კლება	697.8	568.8	129.0	175.2	78.3	96.9	180.0	100.0	80.0	70.0	50.0	20.0	58.0	40.0	18.0	40.0	30.0	10.0
გადასახადების ცვლილება	-376.8	-361.6	-15.2	-698.5	-660.2	-38.3	-199.6	-200.0	0.4	-170.7	-174.9	4.2	-132.3	-136.6	4.3	348.8	345.7	3.1
ფინანსური აქტივების ცვლილება	574.5	600.6	-13.2	-613.3	-568.4	-44.9	37.2	40.4	-3.2	26.2	25.7	0.5	20.5	20.0	0.5	15.5	15.0	0.5
ზრდა	603.1	616.0	0.0	163.5	163.0	0.5	60.9	60.4	0.5	46.2	45.7	0.5	40.5	40.0	0.5	35.5	35.0	0.5
ვალუტა და დეპოზიტები	416.3	416.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
სესხები	129.7	142.6	0.0	163.5	163.0	0.5	60.9	60.4	0.5	46.2	45.7	0.5	40.5	40.0	0.5	35.5	35.0	0.5
აქტივი და სხვა კაპიტალი	57.1	57.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
კლება	28.6	15.4	13.2	776.8	731.3	45.4	23.7	20.0	3.7	20.0	20.0	0.0	20.0	20.0	0.0	20.0	20.0	0.0
ვალუტა და დეპოზიტები	2.3	0.0	2.3	552.6	522.2	30.4	3.7	0.0	3.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
სესხები	18.3	15.2	3.1	38.5	25.5	13.0	20.0	20.0	0.0	20.0	20.0	0.0	20.0	20.0	0.0	20.0	20.0	0.0
აქტივი და სხვა კაპიტალი	7.9	0.2	7.7	185.7	183.7	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
გადასახადების ცვლილება	951.3	962.2	2.0	85.2	91.8	-6.6	236.8	240.3	-3.5	196.9	200.6	-3.7	152.8	156.6	-3.8	-333.3	-330.7	-2.6
ზრდა	1,073.2	1,073.2	12.9	566.6	536.6	30.0	400.0	400.0	0.0	350.0	350.0	0.0	300.0	300.0	0.0	665.0	665.0	0.0
საგარეო	1,073.2	1,073.2	0.0	566.6	536.6	30.0	400.0	400.0	0.0	350.0	350.0	0.0	300.0	300.0	0.0	665.0	665.0	0.0
საშინაო	0.0	0.0	12.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
კლება	121.9	111.0	10.9	481.4	444.8	36.6	163.2	159.7	3.5	153.1	149.4	3.7	147.2	143.4	3.8	998.3	995.7	2.6
საგარეო	66.4	58.6	7.7	194.9	186.3	8.6	102.1	99.5	2.5	111.9	109.4	2.5	110.9	108.4	2.5	958.3	955.7	2.6
საშინაო	55.5	52.4	3.1	286.5	258.4	28.1	61.1	60.1	1.0	41.2	40.0	1.2	36.3	35.0	1.3	40.0	40.0	0.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

2010-2013 წლებში დასახული პრიორიტეტები და მათ დასაფინანსებლად მიმართული სავარაუდო სახსრები

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ლონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ	2011 წ	2012 წ	2013 წ
I. საბიუჯეტო პროცესის სრულყოფა		14,577.4	15,172.1	15,593.9	16,030.5
1. MTEF-ის პრინციპების სრულად დანერგვა სახელმწიფო და ადგილობრივი ბიუჯეტებისათვის	საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად დაიწყება ბიუჯეტის პროექტების მომზადება მომდევნო სამი წლისათვის. წინასწარ იქნება ცნობილი მომდევნო წლებში არსებული თავისუფალი რესურსი ან დამატებით მოსაძიებელი თანხების ოდენობა, რაც გაამარტივებს გადაწყვეტილების მიღებას სახელმწიფოს მხრიდან ახალი ვალდებულებების აღების დროს				
2. პროგრამული ბიუჯეტის დანერგვა	ბიუჯეტიდან გამოყოფილი ასიგნებები გაწერილი იქნება კონკრეტული პროგრამების და მათი განხორციელებით მისაღები შედეგების მიხედვით, აღნიშნულიდან გამომდინარე ბიუჯეტი იქნება კიდევ უფრო გამჭვირვალე და გაიზრდება ხარჯვითი ნაწილის ეფექტიანობა				
3. კაპიტალური ბიუჯეტის დანერგვა	ბიუჯეტში ცალკე თავად იქნება განსაზღვრული კაპიტალური პროექტები, მათი დაფინანსება და განხორციელებით მოსალოდნელი შედეგი. ყველასთვის ხელმისაწვდომი იქნება ინფორმაცია შესაბამის პერიოდში არაფინანსური აქტივების შექმნის მნიშვნელობაზე და მათ შექმნაზე გაწეული ხარჯების შესახებ.				
4. ერთიანი საოპერაციო და საბიუჯეტო ქსელის (პროგრამის) შექმნა	ჩამოყალიბდება ერთიანი მონაცემთა ბაზა, სადაც თავმოყრილი იქნება ინფორმაცია ბიუჯეტების (სახელმწიფო და ადგილობრივი) შესრულების შესახებ, რომელთა ანალიზის შედეგად გაუმჯობესდება მომდევნო წლებისათვის ბიუჯეტის დაგეგმვა და საბიუჯეტო სახსრები უფრო ეფექტურად განაწილდება				
5. ადგილობრივი თვითმმართველი	მთავრობის ანგარიშებში სრულად იქნება ასახული				

ერთეულების ბიუჯეტების ერთიან ფორმატში მოქცევა	საჯარო სექტორი; გაიზრდება მაკროეკონომიკური ანალიზისა და პროგნოზირების შესაძლებლობები.					
6. საჯარო სამართლის იურიდიული პირების რეფორმა საბიუჯეტო საკითხებში	საერთაშორისო ფინანსური სტატისტიკა სრულად დაინერგება საქართველოში, სანდო და შესადარისი სააღრიცხვო ინფორმაციის მისაწვდომობის შედეგად.					
7. სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის (GFSM) 2001 წლის მეთოდოლოგიის სრულად დანერგვა;						
8. საჯარო სექტორში საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების (IPSAS) დანერგვა.						
II. სახაზინო მომსახურების გაუმჯობესება		3,660.4	9,939.8	9,897.8	3,629.2	
1. ელექტრონული ხაზინის დანერგვა;	დაგეგმილი რეფორმების განხორციელების შედეგად გაიზრდება სახელმწიფო სახსრების მართვის ეფექტურობა სახელმწიფო ფინანსების ცენტრალიზაციისა და სახაზინო ოპერაციებისათვის საჭირო დროისა და მატერიალური დანახარჯების შემცირების გზით. გაუმჯობესდება ფულადი სახსრების დაგეგმვის ხარისხი და შესაბამისად ხაზინის განკარგულებაში არსებული თავისუფალი ფულადი სახსრების ეფექტური მართვის შესაძლებლობა, უზრუნველყოფილი იქნება საბიუჯეტო სახსრებით განხორციელებული ტრანზაქციების გამჭვირვალობა.					
2. ერთიანი სავალუტო ანგარიშის შემოღება;						
3. დეპოზიტების მართვის სისტემის განახლება;						
4. რისკების მართვის ინსტრუქციების შემუშავება;						
5. ფულადი სახსრების დაგეგმვის სისტემის სრულყოფა;						
6. სახელმწიფო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული სისტემის PFMS-ის დანერგვა						
III. საფინანსო პოლიტიკა, მაკროეკონომიკური და ფისკალური პროგნოზირება		11,578.3	12,157.2	13,008.2	13,788.7	
1. არსებული მაკროეკონომიკური მოდელის შეფასება და ოპტიმიზაცია, ფისკალური მოდელის შექმნა	გაუმჯობესდება მაკროეკონომიკური და ფისკალური პროგნოზირება					
2. საბაჟო და საგადასახადო საკითხებში ურთიერთდახმარებისა და ინფორმაციის გაცვლის შესახებ საერთაშორისო შეთანხმების მოდელის შექმნა, პრიორიტეტული ქვეყნების განსაზღვრა და შეთანხმებების გაფორმება.	შეთანხმების გაფორმების შედეგად შეიქმნება საერთაშორისო მოთხოვნების შესაბამისი სამართლებრივი ბაზა ქვეყნებს შორის საბაჟო-საგადასახადო საკითხებში ინფორმაციის გაცვლის მიზნით, ამავე დროს შესაძლებელი გახდება ე.წ. “სარკისებური” ანალიზის ჩასატარებლად საინფორმაციო ბაზის ჩამოყალიბება. შეთანხმების გაფორმება ხელს შეუწყობს მხარეებს შორის სავაჭრო ურთიერთობების შემდგომ					

	გაფართოვებას.				
3. შემოსავლებსა და კაპიტალზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა და გადასახადების გადაუხდელობის აღკვეთის შესახებ პრიორიტეტულ ქვეყნებთან შეთანხმებების გაფორმება.	ორმაგი დაბეგვრის შეთანხმებები დაარეგულირებენ იურიდიული და ფიზიკური პირების მიერ მეორე ქვეყანაში გაწეული საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების გადასახადებით დაბეგვრის პირობებს. გამარტივდება ქვეყნების საგადასახადო ორგანოებს შორის ურთიერთობა. შემცირდება გადასახადებისაგან თავის არიდების შესაძლებლობები.				
III. შემოსავლების მობილიზება		67,145.4	69,804.6	74,691.0	79,172.4
1. საგადასახადო და საბაჟო რისკების მართვის სისტემის განვითარება	შესამოწმებელ გადამხდელთა სიის შერჩევის ავტომატიზაცია, რაც გამორიცხავს სიის შერჩევის დროს სუბიექტურ ფაქტორებს. სრულად ამოქმედდება „ოქროს სია“, „მწვანე“ და „ლურჯი“ კორიდორები, რაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს საბაჟო გაფორმების დროს და ხელს შეუწყობს იმპორტიორებს განავითარონ მათი ბიზნესი				
2. ადმინისტრირების ღონისძიებების გაუმჯობესება	საბანკო დაწესებულებებთან და საჯარო რეესტრთან თანამშრომლობა საინკასო დავალების, ყადაღის დადების და მათი მოხსნის, საგადასახადო გირავნობის/იპოტეკის წარმოშობის და შეწყვეტის საკითხებში, განხორციელდება ელექტრონულად, რაც გაამარტივებს აღნიშნულ პროცედურებს როგორც საგადასახადო ორგანოებისათვის, ასევე გადამხდელისათვისაც				
3. ფინანსური კონტროლი	გაიზრდება გადასახადების ნებაყოფლობით გადახდა და მაქსიმალურად შემცირდება დანაშაულთა რაოდენობა საგადასახადო-საბაჟო სისტემაში.				
IV. საერთაშორისო ურთიერთობები		241,150.4	263,141.8	271,932.8	1,100,253.3
1. ღონისძიებებთან ურთიერთობები	ღონისძიებებთან და ორგანიზაციებთან ინტენსიური ურთიერთობა და სხვადასხვა საკითხებში სართაშორისო სტანდარტების დამკვიდრება ხელს შეუწყობს ქვეყანაში დამატებითი შემოსავლების მობილიზებას				
2. საგარეო ვალის მართვა	შენარჩუნებული იქნება საგარეო ვალის მდგრადობა და საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელი გახდება შეღავათიანი კრედიტების აღება				
V. ინსტიტუციონალური განვითარება		42,978.3	45,157.2	37,713.2	34,516.0

1. სამინისტროს ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	საბაჟო-გამშვები პუნქტებისა და საგადასახადო ცენტრების მშენებლობა-რეაბილიტაცია და სისტემის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება ხელს შეუწყობს შემოსავლების ადმინისტრირებას და ქვეყნის საფინანსო სექტორის ეფექტურ ფუნქციონირებას				
2. ელექტრონული სერვისების შექმნა და მათი განვითარება	გადასახადის გადამხელთა მომსახურების გაუმჯობესება სხვადასხვა სახის ელექტრონული სერვისების დანერგვის შედეგად				
3. სარეზერვო გამოთვლითი ცენტრის შექმნა	მონაცემთა რეზერვირების უზრუნველყოფა და საინფორმაციო სისტემების ფიზიკური უსაფრთხოება				
4. სპეციალიზერებული პროგრამული უზრუნველყოფების შემუშავება, დანერგვა და მხარდაჭერა	ბიზნეს პროცესების სრული ავტომატიზაცია				
5. ადამიანური რესურსების ეფექტური მართვა	შეიქმნება საინფორმაციო ბაზა, რომელშიც თავმოყრილი იქნება თოთოეული თანამშრომლის მიერ შესრულებული სამუშაოს ანგარიში, რომლის შესაბამისადაც მოხდება თანამშრომელთა დაწინაურება, დაინერგება ტრეინინგის ეფექტური სისტემა, რაც უზრუნველყოფს სისტემის მაღალკვალიფიციური კადრებით დაკომპლექტებას				
VI. ფინანსთა სამინისტროს შიდა კონტროლის ღონისძიებების სრულყოფა და მისი ეტაპობრივი ჰარმონიზაცია საერთაშორისო სტანდარტებთან	ქვეყანაში ფინანსური წესრიგის გაუმჯობესება და შემდგომში მისი შენარჩუნება საშუალო და გრძელვადიან პერიოდებში, ფინანსური კონტროლის განმახორციელებელ ორგანოთა საქმიანობის სრულყოფა. დამტკიცებული ასიგნების ხარჯვის კანონიერება და მიზნობრივი ხარჯვა.	654.2	686.9	735.0	779.1
სულ		381,744.4	416,059.6	423,571.9	1,248,169.2

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ლონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010წ	2011წ	2012წ	2013წ
1. ეკონომიკური პოლიტიკა და მისი კვლევები	განხორციელების კოორდინაცია, სტატისტიკური	9 050.9	20 710.0	3 793.9	3 350.0
1. სტატისტიკურ სამუშაოთა სახელმწიფო პროგრამა	ქვეყნის მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების გაანგარიშება, ეროვნულ ანგარიშებთან და საგარეო ეკონომიკურ ურთიერთობებთან დაკავშირებული მაჩვენებლების მომზადება. სამომხმარებლო და მწარმოებელთა ფასების ინდექსების გაანგარიშება. სტატისტიკური ინფორმაციით დაინტერესებულ სუბიექტთა უზრუნველყოფა. შესაბამისი პუბლიკაციების მომზადება.	1 400.0	1 550.0	1 600.0	1 600.0
2. სასოფლო მეურნეობების შერჩევითი კვლევის პროგრამა	სოფლის მეურნეობის სექტორის მახასიათებელი ინდიკატორების გაანგარიშება.	880.0	960.0	1 050.0	1 150.0
3. შინამეურნეობების ინტეგრირებული კვლევის პროგრამა	შინამეურნეობათა ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის, სიღარიბის, დასაქმებისა და უმუშევრობის შესახებ ინფორმაციის დამუშავება და გამოქვეყნება.	450.0	600.0	600.0	600.0

4. მოსახლეობისა და საცხოვრისების 2010 წლის საყოველთაო აღწერა	მოსახლეობის საყოველთაო აღწერა; ქვეყნის ეკონომიკური, დემოგრაფიული და სოციალური მდგომარეობის შესახებ აღწერის შედეგებით დაინტერესებული პირების ინფორმირება.	6 000.0	7 000.0	0.0	0.0
5 სასოფლო-სამეურნეო აღწერა	სოფლის მეურნეობის სტატისტიკური ინფორმაციით საზოგადოებისა და ხელისუფლების უზრუნველყოფა.	320.9	10 600.0	534.9	0.0
II. საგარეო ვაჭრობა, უცხოური ინვესტიციები, ტურიზმი, ხარისხის ინფრასტრუქტურა		3 075.0	3 400.0	3 720.0	4 100.0
ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის პროგრამები	საქართველოს პოპულარიზაცია ტურისტული მიმზიდველობის თვალსაზრისით; ქვეყნის შიდა ტურისტულ პროდუქტებზე მოთხოვნის ზრდა; კურორტებისა და სარეკრეაციო ზონების გეგმაზომიერი განვითარება;	3 075.0	3 400.0	3 720.0	4 100.0
სულ		12 125.9	24 110.0	7 513.9	7 450.0

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტი და მასში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ	2011 წ	2012 წ	2013 წ
საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება		541,500.0	680,000.0	611,000.0	654,000.0
1. გზების პერიოდული შეკეთება და რეაბილიტაცია	ჩატარებული სამუშაოების შედეგად რეაბილიტირებული იქნება საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზები, ასევე შეკეთდება და აღდგება ხიდები. ამით მნიშვნელოვნად მოწესრიგდება რაიონულ ცენტრებთან, ასევე ისტორიულ ძეგლებთან და ტურისტულ ადგილებთან მისასვლელი გზები. არსებულ გზებზე უზრუნველყოფილი იქნება ავტოტრანსპორტისა და მგზავრთა შეუფერხებელი გადაადგილება.	140,000.0	175,000.0	200,000.0	230,000.0
2. გზების მიმდინარე შეკეთება და შენახვა ზამთრის პერიოდში	გზების საექსპლუატაციო არსებული პარამეტრების შენარჩუნება და ზამთრის პერიოდში შეუფერხებელი მოძრაობის უზრუნველყოფა. საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზებზე შესრულებული იქნება ზამთრის პერიოდში თოვლისა და ლიპყინულის საწინააღმდეგო სამუშაოები, ორმული შეკეთებები, საგზაო ნიშნების მოწყობა.	30,500.0	33,000.0	36,000.0	38,000.0

3. თბილისი-სენაკი-ლესელიძე იგოეთი-სვენეთი რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაცია	კმ55-კმ80 მონაკვეთის		20,000.0	0.0	0.0	0.0
4. თბილისი-სენაკი-ლესელიძე სვენეთი-რუისი რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაცია	კმ80-კმ95 მონაკვეთის		110,000.0	40,000.0	0.0	0.0
5. თბილისი-სენაკი-ლესელიძე რუისი-რიკოთის რეკონსტრუქცია-მშენებლობა	კმ96-კმ140 მონაკვეთის		20,000.0	95,000.0	75,000.0	40,000.0
6. თბილისი-სენაკი-ლესელიძე რიკოთი-ზესტაფონის რეკონსტრუქცია-მშენებლობა	კმ141-კმ191 მონაკვეთის		0.0	0.0	30,000.0	50,000.0
7. თბილისი-სენაკი-ლესელიძე ზესტაფონი-სამტრედიის რეკონსტრუქცია-მშენებლობა	კმ192-კმ267 მონაკვეთის	აღნიშნული ღონისძიებები ხელს შეუწყობს სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო დერეფნებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობის გაზრდას, პირველ ეტაპზე გაუმჯობესდება ზესტაფონი-ქუთაისის მონაკვეთი, მოეწყობა ქუთაისის შემოვლითი გზა სამხრეთის მიმართულებით და აშენდება ახალი ორ ზოლიანი გზა ქუთაისი სამტრედიის მიმართულებით, ხოლო მეორე ეტაპის სამუშაოები ითვალისწინებს აღნიშნული მონაკვეთების ოთხ ზოლიან ჩქაროსნულ ავტომაგისტრალად მოდერნიზაციას და ზესტაფონის შემოვლითი გზის მშენებლობას.	30,000.0	130,000.0	100,000.0	80,000.0
8. სენაკი-ფოთი-სარფი გრიგოლეთი-ჩოლოქი დამატებითი ორ ზოლიანის მშენებლობა	კმ48-კმ64 მონაკვეთის		0.0	0.0	0.0	10,000.0
9. სენაკი-ფოთი-სარფი ჩოლოქი-ჩაქვის მშენებლობა	კმ65-კმ88 მონაკვეთის		20,000.0	40,000.0	45000.0	0.0
10. სენაკი-ფოთი-სარფი შემოსავლელი გზის მშენებლობა	ბათუმის	აღნიშნული გზის აშენების შემდგომ ბათუმის საკურორტო ზონაში არ იქნება სატრანზიტო მოძრაობა, რაც გააუმჯობესებს საკურორტო ინფრასტრუქტურას	0.0	10,000.0	15,000.0	30,000.0

<p>11. სენაკი-ფოთი-სარფი კმ109-კმ121 ბათუმი-სარფის მონაკვეთის მშენებლობა</p>	<p>აღნიშნული გზები ხელს შეუწყობს სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო დერეფნებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობის გაზრდას, უზრუნველყოფილი იქნება ცალმხრივი მოძრაობა, რაც ხელს შეუწყობს ავტოტრანსპორტის გამტარუნარიანობასა და უსაფრთხო განვლადობას. გაიზრდება თურქეთის მიმართულებით ავტოსატრანსპორტო გადაზიდვები</p>	0.0	0.0	10,000.0	20,000.0
<p>12. თბილისი-წითელი ხიდი კმ12-კმ21 ფონიჭალა-რუსთავის მონაკვეთის მოდერნიზაცია-მშენებლობა</p>	<p>გააუმჯობესებს თბილისსა და რუსთავს შორის დამაკავშირებელ მონაკვეთზე ავტოტრანსპორტის უსაფრთხო და შეუფერხებელ გადაადგილებას. ამ მონაკვეთით ასევე ისარგებლებს სომხეთისა და აზერბაიჯანის მიმართულებით მოძრავი ავტოტრანსპორტი</p>	20,000.0	30,000.0	20,000.0	0.0
<p>13. მცხეთა-ყაზბეგი-ლარსი საავტომობილო გზის 132კმ-ზე მდ. გველეთზე ხიდის მშენებლობა</p>		0.0	4,000.0	0.0	0.0
<p>14. თბილისი-წითელი ხიდი საავტომობილო გზეზე მდ. ალგეთზე ხიდის მშენებლობა</p>	<p>გაუმჯობესდება საავტომობილო გზების საექსპლუატაციო მახასიათებლები და უზრუნველყოფილი იქნება ავტოტრანსპორტის შეუფერხებელი და უსაფრთხო გადაადგილება</p>	0.0	0.0	4,000.0	0.0
<p>15. თბილისი-ბაკურციხე-ლაგოდეხი კმ21-კმ52 თბილისი-საგარეჯოს მონაკვეთის მშენებლობა</p>		0.0	0.0	10,000.0	30,000.0
<p>16. თბილისი-მარნეული-გუგუთი კმ4-კმ31 თბილისი-მარნეული მონაკვეთის მოდერნიზაცია მშენებლობა</p>	<p>გააუმჯობესებს თბილისსა და მარნეულს შორის დამაკავშირებელ მონაკვეთზე ავტოტრანსპორტის უსაფრთხო და შეუფერხებელ გადაადგილებას. ამ მონაკვეთით, ასევე, ისარგებლებს სომხეთის მიმართულებით მოძრავი ავტოტრანსპორტი, რომელიც ხელს შეუწყობს სატრანსპორტო გადაზიდვების შემდგომ ზრდას.</p>	0.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0

17. თბილისის შემოსავლელი გზა კმ-15კმ21 მონაკვეთის რეკონსტრუქცია	რეკონსტრუქციის შემდგომ შესაძლებელი იქნება ტრანზიტულად მოძრავი ავტოტრანსპორტის სრული გადასვლა თბილისის შემოვლით გზაზე და ქ. თბილისში მოძრაობის განტვირთვა. (ეს მონაკვეთი გადის გეოლოგიურად რთულ მეწყერულ მონაკვეთში, რის გამოც ავტოტრანსპორტის გადაადგილება გართულებულია)	8,000.0	12,000.00	0.0	0.0
18. სამტრედია-გრივოლეთის კმ0-კმ50 მონაკვეთის მოდერნიზაცია-მშენებლობა	გაიზრდება სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო დერეფნებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობა, უზრუნველყოფილი იქნება ცალმხრივი მოძრაობა, რაც ხელს შეუწყობს ავტოტრანსპორტის გამტარუნარიანობასა და უსაფრთხო განვლადობას.	0.0	0.0	40,000.0	100,000.0
19. კოდა-თეთრიწყაროს საავტომობილო გზის მე-9 კმ-ზე ხიდის მშენებლობა	გაუმჯობესდება ავტოტრანსპორტის შეუფერხებელი და უსაფრთხო განვლადობა	7,000.0	0.0	0.0	0.0
20. სტიქიური მოვლენების სალიკვიდაციო და პრევენციის მიზნით ჩასატარებელი სამუშაოები	სტიქიური მოვლენების სალიკვიდაციო და პრევენციის მიზნით ჩასატარებელი სამუშაოები ხელს შეუწყობს გზებისა და ხელოვნური ნაგებობების ცალკეული დაზიანებული მონაკვეთების დროულ აღდგენას.	6,000.0	6,000.0	6,000.0	6,000.0
21. ვაზიანი-გომბორი-თელავის საავტომობილო გზის პროექტი	გაუმჯობესდება თბილისსა და თელავს შორის დამაკავშირებელ მონაკვეთზე ავტოტრანსპორტის უსაფრთხო და შეუფერხებელ გადაადგილება. ამ მონაკვეთის მშენებლობით შემცირდება მგზავრობისა და გადაზიდვების დანახარჯები, განვითარდება ტურისტული ინფრასტრუქტურა	50,000.0	75,000.0	0.0	0.0
22. შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების პროექტი (SLRP-AF)	გაუმჯობესდება გზებზე ავტოტრანსპორტისა და მგზავრობის უსაფრთხო და შეუფერხებელ გადაადგილება, ამალღდება ადგილობრივი მოსახლეობის ეკონომიკური მდგომარეობა, ხელი შეეწყობა ტურისტულ ინფრასტრუქტურის განვითარებას	80,000.0	10,000.0	0.0	0.0
სულ		541,500.0	680,000.0	611,000.0	654,000.0

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ლონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. განათლების სისტემის ინსტიტუციური მოწყობისა და მართვის დეცენტრალიზებული სისტემების სრულყოფა		350,857.4	391,274.2	437,748.7	512,732.6
1. სამინისტროს აპარატის საქმიანობისა და განათლების რესურს-ცენტრების მხარდაჭერა	<ul style="list-style-type: none"> • ამაღლება სამინისტროს თანამშრომელთა პროფესიული კვალიფიკაცია; • ჩამოყალიბდება განათლების მართვის ერთიანი სანფორმაციო სისტემა მართვის ყველა დონეზე; • საგანმანათლებლო რესურს-ცენტრები მონაწილეობას მიიღებენ ზოგადსაგანმანათლებლო სისტემის დეცენტრალიზაციის სრულყოფის პროცესში სკოლებისათვის ტექნიკური დახმარების გაწევის გზით; ასევე მონაწილეობას მიიღებენ სკოლების აკრედიტაციის, სამეურვეო საბჭოებისა და დირექტორების არჩევის პროცესში, სკოლების ადმინისტრაციული პერსონალის მართვის უნარების გაძლიერებაში. 				

<p>2. საჯარო სკოლების მართვის დეცენტრალიზაციის სრულყოფა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • გაიზრდება მასწავლებლების საბაზო ხელფასი; • ამალდება მასწავლებლების პროფესიული ღონე და გაუმჯობესდება სასწავლო გარემო საგანმანათლებლო დაწესებულებებში; • გაძლიერდება საჯარო სკოლების ადმინისტრაციული პერსონალის მართვის უნარები ტრენინგების საშუალებით; 				
<p>3. ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩატარების ხელშეწყობა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ ჩატარდება ერთიანი ეროვნული და ერთიანი მაგისტრატურის მისაღები გამოცდები; 				
<p>4. პროფესიული განათლების ხელშეწყობის პროგრამა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • დაფინანსდება პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებები; • გატარდება პროფესიული განათლების სისტემის რეფორმის ხელშეწყობი ღონისძიებები. 				
<p>5. სკოლამდელი განათლების პროგრამა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • სკოლამდელი განათლების სასწავლო-მეთოდური მასალების შემუშავება და დანერგვა; • სკოლამდელი განათლების პრიორიტეტული მიმართულებით პროექტების დაფინანსება; • შემუშავდება სკოლამდელი განათლების სახელმწიფო კონცეფცია. 				
<p>6. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს კვლევების პროგრამა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ჩატარდება კვლევები განათლების სფეროში სხვადასხვა პრობლემურ საკითხებზე. კვლევების შედეგები გამოყენებულ იქნება განათლების პოლიტიკის დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში. 				
<p>II. სასწავლო გარემოს, განათლების ხარისხისა და ხარისხის მართვის სისტემების გაუმჯობესება</p>		<p>141,470.4</p>	<p>146,697.8</p>	<p>147,514.8</p>	<p>116,134.6</p>

<p>1. განათლების აკრედიტაციის ღონისძიებები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • განხორციელდება უმაღლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების, ასევე, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინსტრუქციური და პროგრამული აკრედიტაცია; • გატარდება ევროინტეგრაციის, სტუდენტთა და პროფესორ-მასწავლებელთა მობილობის ხელშეწყობის ღონისძიებები. 				
<p>2. ეროვნული სასწავლო გეგმების დანერგვა და შეფასება</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ეროვნული სასწავლო გეგმა დაინერგება ყველა ქართულენოვან და არაქართულენოვან სკოლაში; • შემუშავდება საგანმანათლებლო კურსები სპეციალური საჭიროებების მქონე ბავშვებისათვის და პროფესიული განათლების კურსები არაქართულენოვანი მოსახლეობისათვის. 				
<p>3. მასწავლებელთა პროფესიული განვითარება</p>	<ul style="list-style-type: none"> • დაფინანსდება მასწავლებლების მიერ პროფესიული განვითარების მიზნით აკრედიტებული ტრენინგ-კურსების გავლა; • მასწავლებლებს ჩაუტარდებათ ტრენინგები საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებში; • ეთნიკური უმცირესობებით დასახლებულ რეგიონებში გაიგზავნება ქართული ენის კვალიფიციური მასწავლებლები და ადგილობრივ მასწავლებლებს ჩაუტარდებათ ტრენინგები; • ყოველწლიურად 500 წარმატებულ პედაგოგს დაენიშნება პრეზიდენტის სტიპენდია. 				

4. უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა	<ul style="list-style-type: none"> • ერთიანი ეროვნული გამოცდების წესით აკრედიტებულ უმაღლეს სასწავლებლებში ჩარიცხული სტუდენტებისათვის, ასევე, სხვადასხვა სოციალური კატეგორიის სტუდენტებისათვის ბაკალავრიატის საფეხურზე გაიცემა სახელმწიფო სასწავლო გრანტები; • მაგისტრატურის სტუდენტებისათვის, ასევე უცხოეთის წამყვანი უნივერსიტეტების მაგისტრატურაში ჩარიცხული სტუდენტებისათვის გაიცემა სასწავლო გრანტები; • გატარდება საჯარო უმაღლესი სასწავლებლების ინფრასტრუქტურის განვითარების, ხარისხის მართვის სისტემების გაუმჯობესების, აკადემიური პროგრამების შექმნის და დახვეწის ღონისძიებები; • შეიქმნება და განვითარდება საუნივერსიტეტო კურიკულუმები. 				
5. საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	<ul style="list-style-type: none"> • საგანმანათლებლო დაწესებულებებს ჩაუტარდება რეაბილიტაცია; • საქართველოს ყველა საჯარო სკოლა უზრუნველყოფილ იქნება ინტერნეტით. 				
6. ოლიმპიადების ჩატარება	<ul style="list-style-type: none"> • ჩატარდება საგნობრივი ოლიმპიადები საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებში; საერთაშორისო ოლიმპიადებში წარმატებულ სტუდენტებს დაენიშნებათ სტიპენდიები; • მოეწყობა ტურნირები სპორტის სხვადასხვა სახეობაში; 				
7. სასკოლო კონფერენციების დაფინანსება	<ul style="list-style-type: none"> • გაუმჯობესდება კომუნიკაცია სამინისტროსა და საჯარო სკოლებს შორის, ამალდება ახალი ინიციატივების დანერგვის პროცესში მასწავლებელთა და ადმინისტრაციული პერსონალის მოტივაცია. 				
III. თითოეული მოქალაქისათვის განათლების თანაბარი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და სექტორში დასაქმებულთა სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება	<p style="text-align: right;">6,278.6 6,362.2 6,216.9 6,651.6</p>				

<p>1. სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ამაღლება</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ამაღლება მაღალმთიანი და ეთნიკური უმცირესობებით კომპაქტურად დასახელებული რეგიონებიდან უმაღლესი განათლების მქონე მოქალაქეების ქართული ენისა და სახელმწიფო მართვის კომპეტენციები ზურაბ ჟვანიას სახელობის სახელმწიფო ადმინისტრირების სკოლაში სწავლის შედეგად. 				
<p>2. სამოქალაქო ინტეგრაციის პროგრამა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • გაუმჯობესდება ქართული ენის ცოდნის დონე სკოლამდელი ასაკის ბავშვებში; ზრდასრულთა ენის ცენტრებში არაქართულენოვანი მოქალაქეები შეისწავლიან ქართულ ენას; არაქართულენოვან მოსახლეობას დაურიგდება სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე თარგმნილი სახელმძღვანელოები; • სოციალური დახმარებით უზრუნველყოფილი იქნება ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები და აგვისტოს ომის შემდეგ იძულებით გადაადგილებული მასწავლებლები და ადმინისტრაციული პერსონალი; • გაუმჯობესდება სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებების მქონე ბავშვებისათვის არსებული მომსახურებები; საგრანტო კონკურსის წესით დაფინანსდება პროექტები ამ სფეროში; • ნორვეგიულ მხარესთან პარტნიორობით განხორციელებული პროექტის ფარგლებში ინკლუზიური განათლება დაინერგება საქართველოს რეგიონებში. • შემუშავდება და დაინერგება მულტილინგვური განათლების სტანდარტები. 				
<p>3. სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში ზოგადი განათლების ხელშეწყობა</p>	<p>შემუშავდება ზოგადი განათლების სპეციალური მეთოდოლოგია სასჯელაღსრულების დაწესებულებებისათვის;</p>				
<p>IV. მეცნიერების და აკადემიური განვითარების ხელშეწყობა</p>		<p>41,393.6</p>	<p>45,665.8</p>	<p>48,519.6</p>	<p>54,481.2</p>

სამეცნიერო კვლევების პროგრამა	<ul style="list-style-type: none"> • დაფინანსდება სამეცნიერო ფონდების მიერ კონკურსის წესით შერჩეული სამეცნიერო კვლევითი პროექტები, მეცნიერებისათვის კონფერენციებზე ნაშრომების წარსადგენად სამოგზაურო გრანტები და სტიპენდიები მეცნიერებისათვის; • გატარდება ევროპული და ევროატლანტიკური სასწავლო-აკადემიური სივრცეში ინტეგრირებისათვის საჭირო ღონისძიებები; დაფინანსდება სსიპ სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების საქმიანობა. 				
სულ	540,000.0	590,000.0	640,000.0	690,000.0	

საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ	2011 წ	2012 წ	2013 წ
I. სახელოვნებო და სასპორტო განათლების სისტემის რეფორმა	<ul style="list-style-type: none"> სკოლისგარეშე სახელოვნებო განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის-მოწმობის ფორმის დამტკიცება-დაბეჭდვა; მიღევად რეჟიმში მყოფი საშუალო პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ბაზაზე: სამუსიკო სკოლების (თერთმეტწლელების) დაფუძნება თბილისში, რუსთავში, გორსა და თელავში; 	9,392.8	11,353.0	12,488.5	13,737.0
II. კულტურული ძეგლთა მემკვიდრეობის რეაბილიტაცია	<ul style="list-style-type: none"> ტურისტების რაოდენობის ზრდა; მუზეუმების საგამოფენო-საექსპოზიციო საქმიანობის და კულტურულ-საგანმანათლებლო ფუნქციების გააქტიურება; საქართველოს მასშტაბით კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის უზრუნველყოფა; ბაგრატის ტაძრის აღდგენა; "ცისფერი გალერეის" რეაბილიტაცია და თანამედროვე კონცეფციით და ტექნოლოგიებით აღჭურვა (მიკროკლიმატი, სპეცგანათება); კორცხელის მონასტრის გამაგრებითი სამუშაოების ჩატარება; 	7,709.1	9,328.0	10,260.0	11,286.0
III. სპორტულ განვითარება ახალგაზრდული პოპულარიზაცია სახეობათა და სპორტის	<ul style="list-style-type: none"> საქართველოს ეროვნული ნაკრები გუნდების ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფა (რაბი, ფეხბურთი); სკოლებში ფეხბურთის განვითარება; ორი საცურაო აუზის რეაბილიტაცია თბილისსა და ქუთაისში; ორი საკალათბურთო ბაზის რეაბილიტაცია თბილისში; ბავშვებისა და ახალგაზრდების ჩაბმა სპორტულ-გამაჯანსაღებელ სექციებსა, ბავშვთა და მოზარდთა სასპორტო სკოლებში; 	10,074.8	12,190.2	13,409.2	14,750.1

<p>IV. საქართველოს იმიჯის ხელშეწყობა</p> <p>მსოფლიოში პოზიტიური ჩამოყალიბების</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ევროპის ქვეყნებში სახვით ხელოვნებაში მიმდინარე პროექტების: „მაგნუმის ფოტოების“ გამოფენის მოწყობა, ჰოლანდიის მუზეუმ „კობრაში“ თანამედროვე ქართველი მხატვრების ნამუშევრების, ხოლო აბუდაბიში „კოლხური ოქროს“ გამოფენის მოწყობა; • ვენეციის ბიენალეს ქართული პავილიონის მოწყობა; • ქართული კულტურის დღეების მოწყობა სასომხეთში ; • ფრანკფურტის წიგნის ბაზრობაში მონაწილეობა; • ქართული თეატრის მხატვრობის რეტროსპექტივა - "პეტრე ოცხელიდან დღემდე"; • ვანის გათხრების დროს აღმოჩენილი ოქროს ექსპოზიციის მოწყობა ქალაქ სტოკჰოლმში. 	7,500.0	9,075.0	9,982.0	10,980.0
<p>V. ხელოვნების სხვადასხვა დარგის განვითარების ხელშეწყობა</p>					
<p>1. ქართული პროფესიული თეატრალური ხელოვნების განვითარება</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ლიტერატული გაზეთის დაფუძნება და თანამედროვე 10 ქართული საუკეთესო ლიტ, ნაწ. გამოცემა; 				
<p>2. „ქართული პროფესიული მუსიკალური ხელოვნების განვითარების პროგრამა“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • თბილისის წიგნის XI საერთაშორისო, თეატრალური, მუსიკალური, კამერული მუსიკის, თანამედროვე მუსიკის, ჩასაბერ საკრავთა, საახალწლო, ფოლკლორის ეროვნული ბალეტის საერთაშორისო, ფესტივალის ჩატარება; • საქართველოში პიკასოს ნამუშევრების გამოფენის მოწყობა; 				
<p>3. ლიტერატურისა და საბიბლიოთეკო დარგის განვითარება</p>	<ul style="list-style-type: none"> • თანამედროვე ხელოვნების საერთაშორისო ფორუმის "არტისტერიუმი-2009" მოწყობა"; 	2,000.0	3,968.0	4,365.0	4,802.0
<p>4. „ქართული სახვითი ხელოვნების განვითარების პროგრამა“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ახალგაზრდა პიანისტთა IV საერთაშორისო, 1937 წელს რეპრესირებული ხელოვანთა და მწერალთა მემორიალის საუკეთესო პროექტის გამოსავლენად კონკურსების ჩატარება; • პოპულარული თანამედროვე შემსრულებლების კონცერტების ჩატარების ხელშეწყობა; 				
<p>5. „ხელოვნების სფეროში გამოცემათა ხელშეწყობის პროგრამა“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • კინოფესტივალის "პრომეთე" ჩატარება; • ხელოვნების ვებ-არქივის შექმნა; • საქართველოს გაწევრიანება "Eurimages Council of Europe"-ში; 				
<p>სულ</p>		36,676.7	45,914.2	50,504.7	55,555.1

საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. დევნილთა ღირსეული და უსაფრთხო დაბრუნებისათვის პირობების შექმნა	პროგრამა „ჩემი სახლი“-ს ფარგლებში აღერიცხება დევნილთა უძრავი ქონება, შეიქმნება მისი საინფორმაციო ბაზა, რომელიც დევნილთა დაბრუნების შემდგომ ხელს შეუწყობს აღნიშნულ ქონებაზე საკუთრების უფლების დადგენას	380.0	400.0		
II. დევნილთა საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება		23 590.0	25 000.0	30 000.0	
1. კომპაქტური ჩასახლების ობიექტების რეაბილიტაცია და დევნილთათვის საკუთრებაში გადაცემა	100-მდე ობიექტში განხორციელდება სარეაბილიტაციო სამუშაოები, რაც მოიცავს აუცილებელი საცხოვრებელი პირობების შექმნას, რომელიც დევნილ ოჯახებს გადაეცემათ საკუთრებაში.				
2. ორგანიზებულად ჩასახლებულ დევნილთა ელექტროენერგიით, საყოფაცხოვრებო და კომუნალური მომსახურებით უზრუნველყოფის ღონისძიებები	ორგანიზებულად ჩასახლებული დევნილთა ოჯახები უზრუნველყოფილი იქნებიან ელექტროენერგიით, საყოფაცხოვრებო და კომუნალური მომსახურებით				
III. მიგრაციული პროცესების მიმართ ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება		1 500.0	2 500.0	3 500.0	5 500.0

1. მიგრაციული პროცესების მართვის სამოქმედო გეგმის განხორციელება	გაიზრდება ლეგალური შრომითი მიგრაციის შესაძლებლობები				
2. რეინტეგრაციის მდგრადი მექანიზმების უზრუნველყოფა	რეადმისიის ხელშეკრულებით დაბრუნებულთა მაქსიმალური დახმარება საზოგადოებაში სრულფასოვანი რეინტეგრაციის მიზნით				
3. მიგრაციის ერთიანი მონაცემთა ბაზის შექმნა	შემცირდება არალეგალური მიგრაციის ნაკადები				
4. ეკომიგრანტთა განსახლებისათვის აუცილებელი საცხოვრებელი ფართების მოძიება და შექმნა	სტიქიით დაზარალებული ოჯახების საცხოვრებელი ფართებითა და შესაბამისი პირობებით დაკმაყოფილების გზით, თავიდან იქნება აცილებული ქვეყნიდან ქართული გენოფონდის გადინება. სტიქიით დაზარალებული ოჯახების განსახლების მიზნით შექმნილი იქნება დაახლოებით 250 საცხოვრებელი სახლი				
IV. 1999 წელს ევროპის საბჭოს წინაშე მუსლიმანი მესხების რეპატრიაციის შესახებ ნაკისრი ვალდებულების შესრულება		100.0	200.0	300.0	500.0
2008 წლის განმავლობაში მიღებული რეპატრიაციის მსურველთა განაცხადების ანალიზი, განხილვა და გადაწყვეტილების მიღება	შეიქმნება რეპატრიაციის მსურველთა და რეპატრირებულთა შესახებ მონაცემთა ბაზა				
სულ		25 570.0	28 100.0	33 800.0	6 000.0

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემაჯავლი პროგრამები /ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ	2011 წ	2012 წ	2013 წ
I. სამედიცინო მომსახურებაზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება:		344 433.0	368 222.8	400 707.4	430,932.9
1. მოსახლეობის სამიზნე ჯგუფების სამედიცინო დაზღვევით უზრუნველყოფა	სახელმწიფოს მიერ უზრუნველყოფილი იქნება და გაუმჯობესდება სიღარიბის ზღვარს ქვევით მყოფი მოსახლეობის, ასევე, სახალხო არტისტების, სახალხო მხატვრებისა და რუსთაველის პრემიის ლაურიატების სამედიცინო დაზღვევა				
2. ნებაყოფლობითი დაზღვევის განვითარების ხელშეწყობა	მოსახლეობის უმრავლესობა უზრუნველყოფილი იქნება სამედიცინო დაზღვევით, სახელმწიფოს მხრიდან თანადაფინანსების გზით				
3. საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სერვისებით მოსახლეობის უზრუნველყოფა	გაუმჯობესდება ეპიდემიოლოგიურ მდგომარეობაზე კონტროლი და შემცირდება ეპიდემიები				
4. სოციალურად საშიში დაავადებების მართვა	შემცირდება ქვეყნის მოსახლეობაში სოციალურად საშიში დაავადებები და გაუმჯობესდება მათზე ზედამხედველობა.				
5. მოსახლეობის სამიზნე ჯგუფების სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა	სახელმწიფოს მიერ სრულად იქნება უზრუნველყოფილი ისეთი სამედიცინო მომსახურება, რომელიც არ ექვემდებარება დაზღვევას				

II. სამედიცინო მომსახურების ხარისხი და ხარისხიან სამედიცინო მომსახურებაზე გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება		5 441.7	2 420.0	1 442.0	1 466.2
1. სამედიცინო და სამინისტროს სისტემის დაწესებულებათა რეაბილიტაციისა და აღჭურვის სახელმწიფო პროგრამა	გაუმჯობესდება სამედიცინო მომსახურების ხარისხი				
2. დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლების პროგრამა	მომზადდება თანამედროვე სტანდარტების და საერთაშორისო რეკომენდაციების შესაბამისი კვალიფიკაციის ექიმი-სპეციალისტები				
3. სამკურნალო საშუალებების ხარისხის სახელმწიფო კონტროლის უზრუნველყოფის პროგრამა	მიმოქცევიდან იქნება ამოღებული ფარმაცევტულ ბაზარზე არსებული ფალსიფიცირებული, ვადაგასული და წუნდებული სამკურნალო საშუალებები				
4. პირველადი ჯანდაცვის განვითარების პროექტი	გაუმჯობესდება ჯანმრთელობის დაცვის საინფორმაციო სისტემები, გაიზრდება მოსახლეობის ინფორმირების ხარისხი სფეროში მიმდინარე ცვლილებების თაობაზე				
III. სიღარიბის შემცირება		1 135 994.6	1 209 593.9	1 300 553 .5	1 400 009.0
1. პენსიონერთა და სახელმწიფო აკადემიური კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის მიმღებ პირთა კანონმდებლობით გათვალისწინებული სოციალური გარანტიების უზრუნველყოფა	გაუმჯობესდება ბენეფიციართა სოციალური მდგომარეობა				
2. სოციალური დახმარების სისტემის განვითარება	გაუმჯობესდება ბენეფიციართა განსაზღვრის მექანიზმი და ის მოქალაქეები, რომლებიც ყველაზე მეტად საჭიროებენ სახელმწიფოს მხარდაჭერას, მიიღებენ გაზრდილ დახმარებებს				

IV. შშმ პირების სოციალური ინტეგრაცია		4,950.0	5,445.0	5,989.5	6,588.5
1. შშმ პირების სოციალური ინტეგრაცია	განვითარდება ახალი სერვისები, რომლებიც ხელს შეუწყობენ შშმ პირთა საზოგადოებაში სრულყოფილ ინტეგრაციას				
2. შშმ პირების რეაბილიტაცია					
3. შშმ პირების დამხმარე საშუალებებით უზრუნველყოფა					
სულ		1 510 157.1	1 585 681.7	1 708 692.4	1 838 996.6

საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტული და მათში შემაჯავლი პროგრამა/ლონისძიება	მოსალოდნელი შედეგები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ	2011 წ	2012 წ	2013 წ
I. ელექტროგადაცემის საშუალებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია	ელექტროსისტემის მდგრადობისა და იმედიანობის გაზრდა; მეზობელი ქვეყნების ენერგოსისტემასთან მუშაობის სინქრონიზაცია.	36,500.0	30,000.0	0.0	0.0
II. ბუნებრივი გაზის გადაცემის ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია	რეგიონების ბუნებრივი აირით მომარაგების უზრუნველყოფა, გაზის ტრანსპორტირების საიმედოობისა და შესაძლო მიწოდების გაზრდა;	55,000.0	55,000.0	0.0	0.0
ს უ ლ:		91,500.0	85,000.0	0.0	0.0

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/დონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ	2011 წ	2012 წ	2013 წ
I. სასოფლო სამეურნეო ტექნიკისა და ტექნოლოგიების განახლება		32,000.0	31,000.0	20,750.0	20,750.0
1. სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის განახლება	<ul style="list-style-type: none"> • სოფლად მცხოვრები მოსახლეობის დასაქმებისა და შემოსავლების ზრდა; • აგრო-ვადებში დამუშავებული სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების რაოდენობისა და წარმოების ეფექტიანობის ზრდა; • თანამედროვე მექანიზირებული ტექნოლოგიების დანერგვით ადგილობრივი პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის ზრდა და თვითღირებულების შემცირება; • საჰექტარო მოსავლიანობის ზრდა. 	30,000.0	30,000.0	20,000.0	20,000.0
2. ხილ-ბოსტნეულის შესანახი მეურნეობების შექმნის ხელშეწყობა	<ul style="list-style-type: none"> • ხილისა და ბოსტნეულის ადგილობრივი წარმოებისა და არასეზონურ პერიოდში მისი რეალიზაციის შესაძლებლობის ზრდა; • ლოჯისტიკის სისტემის გაუმჯობესება; • ხილისა და ბოსტნეულის სეზონური ფასების სტაბილიზაცია; • იმპორტის ჩანაცვლების პოტენციალის ზრდა. 	2,000.0	1,000.0	750.0	750.0

II. ფერმერთა და მცირე მიწის მესაკუთრეთა კოოპერირების ხელშეწყობა		500.0	500.0	350.0	350.0
1. ფერმერთა და მცირე მიწის მესაკუთრეთა კოოპერირების ხელშეწყობა	<ul style="list-style-type: none"> • მიწის კონსოლიდაციის ხელშეწყობა; • ფერმერული მეურნეობების შემოსავლების ზრდა; • საწარმოო ხარჯების შემცირება; • სახელმწიფო და საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციების მხრიდან გამოყოფილი ფინანსური რესურსების ოპტიმალური გამოყენება; • გადამამუშავებელი საწარმოებისთვის სანედლეულო ბაზის გაფართოება და ხელმისაწვდომობის ზრდა. 	500.0	500.0	350.0	350.0
III. მევენახეობა-მელვინეობის დარგის განვითარება		17,650.0	4,150.0	3,400.0	900.0
1. ღვინის ლაბორატორიული კვლევა	<ul style="list-style-type: none"> • საექსპორტო ბაზრებზე კონკურენტუნარიანი და ხარისხიანი ღვინის გატანა. 	150.0	150.0	150.0	150.0
2. ქართული ღვინოპროდუქციის პოპულარიზაციის ხელშეწყობის ღონისძიებები	<ul style="list-style-type: none"> • ქართული ღვინის პოპულარიზაციისა და საექსპორტო პოტენციალის ზრდა; • ქართული ღვინის ცნობადობის ამაღლება და ახალ ბაზრებზე დამკვიდრების ხელშეწყობა. 	2,000.0	1,500.0	750.0	750.0
3. ვენახის განახლება	<ul style="list-style-type: none"> • ამორტიზებული და არაკეთილსაიმედო, დაბალხარისხიანი ვენახების განახლება; • ყურძნის საჰექტარო მოსავლიანობისა და რენტაბელობის ზრდა. 	2,500.0	2,500.0	2,500.0	

4. რთველის ხელშეწყობა	<ul style="list-style-type: none"> • ფერმერთა შემოსავლების მდგრადობა; • ღვინის მეწარმეთა ფინანსური დახმარება ახალი მოსავლის შესყიდვის მიზნით. 	10,000.0			
5. მსოფლიო ღვინის კონგრესი	<ul style="list-style-type: none"> • ქართული ღვინის რეპუტაციის ამაღლება და ახალ ბაზრებზე დამკვიდრების ხელშეწყობა. 	3,000.0			
IV. სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაცია		300.0	300.0	300.0	300.0
1. სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაცია	<ul style="list-style-type: none"> • მსოფლიო ბაზრის მოთხოვნის შესაბამისი, კონკურენტუნარიანი პროდუქციის წარმოება; • სასოფლო-სამეურნეო კულტურების საპექტარო მოსავლიანობის ზრდა; • საწარმოო ხარჯების შემცირება; • ფერმერთა ფართო მასებისათვის ცნობიერების ამაღლება სანდო, ხარისხიან და უვნებელ სათესლე-სარგავ საშუალებებზე. 	300.0	300.0	300.0	300.0
V. მეცხოველეობის განვითარება		3,000.0	2,900.0	4,500.0	
1. ხელოვნური განაყოფიერების სერვის-სამსახურები	<ul style="list-style-type: none"> • მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის პროდუქტიულობის ზრდა; • ბუნებრივი განაყოფიერების გზით გადამდები დაავადებებისაგან მიღებული ნამატის დაცვა; 	1,000.0			
2. პირუტყვის იდენტიფიცირება	<ul style="list-style-type: none"> • ცხოველთა ჯიშობრივი სტრუქტურისა და მიკვლევალობის სისტემის ამოქმედება; 			4,500.0	

3. სანიტარული სასაკლაოების მოწყობა	<ul style="list-style-type: none"> • ადგილობრივი წარმოების მეცხოველეობის პროდუქტის რეალიზაციის ზრდა. 	2,000.0			
4. ეპიზოლოტიის ღონისძიებები	<ul style="list-style-type: none"> • ეპიზოლოტიური კეთილსაიმედობის ამაღლება. 		2,900.0		
VI. მცენარეთა დაცვა და ფიტოსანიტარული კეთილსაიმედობა		800.0	800.0	500.0	500.0
1. მცენარეთა დაცვა და ფიტოსანიტარული კეთილსაიმედობა	<ul style="list-style-type: none"> • მიგრაციული, განსაკუთრებით საშიში და საკარანტინო მავნე ორგანიზმების მასობრივი გავრცელების აღკვეთა და კერების ლიკვიდაცია; • პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების გამოყენების პროცესის მოწესრიგება; • „მცენარეთა დაცვის საერთაშორისო კონვენციის” და საერთაშორისო ხელშეკრულებების შეთანხმებების შესრულება; • ფიტოსანიტარული კეთილსაიმედობის შენარჩუნება და ქვეყნის აღიარება, როგორც კეთილსაიმედო სავაჭრო პარტნიორი. 	800.0	800.0	500.0	500.0
VII. სურსათის უვნებლობა და მომხმარებელთა უფლებების დაცვა		1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0

<p>1. სურსათის ლაბორატორიული კვლევა</p>	<ul style="list-style-type: none"> • მავნებელი სურსათით გამოწვეული რისკების შემცირება; • შიდა ბაზრის ეფექტური ფუნქციონირება, • მომხმარებლის ნდობის აძლლება ადგილობრივი წარმოების და იმპორტირებულ სასურსათო პროდუქციაზე; • რისკის ანალიზზე დამყარებული სურსათის უვნებლობის ინტეგრირებული სისტემის განვითარება; 	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
სულ:		55,250.0	40,650.0	30,800.0	23,800.0

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ლონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ	2011 წ	2012 წ	2013 წ
I. ეფექტური რესურსთსარგებლობა/ სატყეო სექტორის რეფორმის გაგრძელება		11 797.7	6 810.0	7 961.3	8 116.5
1. ტყის დაცვის ღონისძიებები	ტყის ფონდის შენარჩუნება, დაზიანებისა და განადგურებისაგან დაცვა; ტყის მდგრადი, მაღალპროდუქტიული კორომების ჩამოყალიბება; მოსახლეობის სათბობი შეშით დაკმაყოფილება; სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე მერქნული რესურსების რეალური მოცულობების დადგენა, ინფორმაციული ბაზის შედგენა.	10 637.7	5 720.0	6 816.3	6913.5
2. წყლის რესურსების მართვის სააუზო პრინციპზე გადასვლა	შიდა ზედაპირული, ტრანზიტული წყლებისა და სანაპირო წყლების მართვის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბება; წყლის ეკოსისტემების მდგომარეობის	200.0	200.0	200.0	200.0

	შემდგომი გაუმჯობესება; რაციონალური წყალსარგებლობის მიღწევა.				
3. ტოპოგრაფიულ-გეოდეზიური და კარტოგრაფიული სამუშაოები	<p>ახალ მსოფლიო კოორდინატთა სისტემაში (UTM) შინაარსობრივად განახლებული, ქართულენოვანი ციფრული რუკების არსებობა. სახელმწიფო საზღვრის დაცვითი სისტემებისა და საზღვრის მიმდებარე ტერიტორიაზე შესაბამისი ინფრასტრუქტურის შექმნის ხელშემწყობი პირობების ჩამოყალიბება;</p> <p>სადელიმიტაციო და სადემარკაციო სამუშაოების ადეკვატურად წარმართვისათვის ხელის შეწყობა;</p> <p>ორი ქვეყნის მესაზღვრეებს შორის ადგილმდებარეობის შესახებ ტოპოგრაფიული თუ სხვა სახის ინფორმაციის ოპერატიული გაცვლის საშუალება.</p> <p>საქართველოს მთელ ტერიტორიებზე ტოპოგრაფიული ინფორმაციის შექმნა-განახლება ციფრულად, ქართულ ენაზე, UTM საკოორდინატო სისტემაში, რომელიც აუცილებელია ქვეყნის ეროვნული მეურნეობის დარგებისათვის, თავდაცვისა და უშიშროებისათვის</p> <p>სხვადასხვა მასშტაბისა და თემატური რუკების, გეოდეზიური ქსელის შექმნა, რომელიც აუცილებელია ქვეყნის ეროვნული მეურნეობის დარგებისათვის და თავდაცვისა და უშიშროებისათვის</p>	960.0	890.0	945.0	1000.0
II. გარემოს დაცვის სისტემის სრულყოფა/ ჩამოყალიბება და ეკოტურიზმის განვითარება	დაცული ტერიტორიების სისტემის	660.0	710.0	760.0	810.0

1. ეკოტურიზმის განვითარება	საერთაშორისო მასშტაბით საქართველოს დაცული ტერიტორიების ცნობადობის გაზრდა; ქვეყნის მასშტაბით ეკოტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა; ვიზიტორებისა და დაინტერესებულ პირთა საჭირო ინფორმაციით უზრუნველყოფა; ტურისტების რაოდენობის ზრდა.	300.0	350.0	400.0	45.0
2. დაცული ტერიტორიების ხანძარსაწინააღმდეგო და მავნებლებისაგან დაცვის ღონისძიებები	დაცულ ტერიტორიებზე ხანძრის წარმოშობის კერების შემცირება; დაცულ ტერიტორიებზე მცენარეთა და ცხოველთა გენოფონდის დაცვა და ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნება.	60.0	60.0	60.0	60.0
3. ნარჩენების მართვის სისტემა.	ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის სფეროში ნორმატიული ბაზის შემუშავება-სრულყოფა; ნარჩენების მართვის სფეროში აღრიცხვა-ანგარიშგების სისტემის შემუშავება და ნარჩენების კატალოგის წარმოება.	200.0	200.0	200.0	200.0
4. ექსპერტიზის ჩატარების უზრუნველყოფის ღონისძიებები	გარემოსდაცვითი მოთხოვნების, რაციონალური ბუნებათსარგებლობისა და მდგრადი განვითარების პრინციპების გათვალისწინების საფუძველზე გარემოს ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნების კონტროლის განხორციელება.	100.0	100.0	100.0	100.0
III. გარემოს მონიტორინგისა და პროგნოზირების სისტემის სრულყოფა/ საშიში ბუნებრივი პროცესების პრევენცია		10 310.0	15 210.0	15 060.0	9 010.0

<p>1. საქართველოს ტერიტორიის სახელმწიფო გეოლოგიური რუკა</p>	<p>გეოინფორმაციულ სისტემებში გეოლოგიური ციფრული რუკების შექმნა ქართულ და ინგლისურ ენებზე; გეოლოგიურ-საძიებო სამუშაოების მიზანდასახული დაგეგმარება; წიაღის დაცვისა და მდგრადი განვითარების კონცეფციის დანერგვა; საქართველოს ტერიტორიის სეისმური და გეოლინამიკური დარაიონების მოდელირება.</p>	<p>30.0</p>	<p>10.0</p>	<p>10.0</p>	<p>10.0</p>
<p>2. მიწისქვეშა წყლების ჰიდრომონიტორინგი – არტეზიული აუზებისა და საქართველოს ცალკეული რეგიონების მიხედვით</p>	<p>მიწისქვეშა ჰიდროსფეროზე ანთროპოგენული დატვირთვების განუწყვეტლად ზრდის პირობებში, მიწისქვეშა წყლების, ფონური მდგომარეობის შეფასება; რესურსების რაოდენობასა და ქიმიური შემადგენლობის ცვლილებაზე უწყვეტი დაკვირვებების წარმოება; მიწისქვეშა წყლების მდგომარეობის ნეგატიური ცვლილების დროულად გამოვლენა – რეაგირება; წყლის ხარისხისა და მარაგების მოსალოდნელი არასასურველი ან საშიში ცვლილებების პრევენციის ღონისძიებათა დასაბუთება; საქართველოს ჰიდრომინერალური რესურსების ბალანსის კორექტირება და წყლის სახელმწიფო კადასტრში მონაცემების განახლება; სახელმწიფო ქსელის (საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე მიწისქვეშა წყლებზე დაკვირვების სპეციალურად შერჩეული წერტილები) მეშვეობით ჰიდროსფეროს მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის ოპერატიულ რეჟიმში ხელმისაწვდომობა; მიწისქვეშა წყლების რესურსების მართვის, დაცვისა და რეგულირების თაობაზე მნიშვნელოვანი სახელმწიფო გადაწყვეტილებების მიღებამდე, ობიექტური, პროფესიონალურად დასაბუთებული და ოპერატიულად</p>	<p>250.0</p>	<p>270.0</p>	<p>270.0</p>	<p>270.0</p>

	გამართლებული დასკვნების გაკეთება, საჭიროების შემთხვევაში საინვესტიციო წინადადებების მომზადება; მულტივი კიდრომონიტორინგული დაკვირვებების საშუალებით დადგინდება საქართველოს უმთავრესი და ყველაზე ფასეული ბუნებრივი სიმდიდრის – მიწისქვეშა წყლების დაცვისა და რაციონალურად გამოყენების შესაძლებლობა.				
3. ნაპირსამაგრი და წყალდიდობის პრევენციის სამუშაოები	სანაპიროს ოპტიმალური პარამეტრების შექმნა; სანაპიროსა და ნაპირსამაგრი კელის ექსტრემალური შტორმისაგან დაცვა;	8 000.0	8 000.0	8 000.0	8 000.0
4. ზღვის სანაპირო ზოლის საინჟინრო დაცვის გენერალური გეგმის კორექტირება - დამუშავება	სანაპირო ზოლის სარეკრეაციო, სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის დამცავი ღონისძიებების დასახვა.	30.0	30.0	30.0	30.0
5. საქართველოს ტერიტორიაზე სტიქიური გეოლოგიური მოვლენების შეფასების რეგიონალური გეომონიტორინგი და სტიქიური პროციული ექსტრემალურ სიტუაციაში ოპერატიული შეფასება	აღნიშნული მონაცემების საფუძველზე მზადდება მონაცემთა ბაზა, რაც საშუალებას მოგვცემს ქვეყნის მასშტაბით ვიქონიოთ რეალური სურათი არსებული სიტუაციის შესახებ და განვახორციელოთ ექსტრემალურ სიტუაციებში პრევენციული ღონისძიებები.	300.0	300.0	300.0	300.0
6. სტიქიური გეოლოგიური პროცესების განვითარების ტენდენციების და გეოლოგიური გარემოს ცვლილებების გრძელვადიანი საბაზისო პროგნოზის დამუშავება 20-25 წლიანი პერიოდისათვის	აღნიშნული მონაცემების საფუძველზე მზადდება მონაცემთა ბაზა, რაც საშუალებას მოგვცემს ქვეყნის მასშტაბით ვიქონიოთ რეალური სურათი არსებული სიტუაციის შესახებ და განვახორციელოთ ექსტრემალურ სიტუაციებში პრევენციული ღონისძიებები.	50.0	50.0	100.0	100.0
7. ჰიდრომეტეოროლოგიური სტანდარტული დაკვირვების ქსელის გაფართოვება	ამინდის მოკლე და საშუალო ვადიანი პროგნოზების ხარისხის გაზრდა, მოსალოდნელი სტიქიური ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენების შესახებ გაფრთხილებების დროულად მომზადება და ამ მოვლენებით გამოწვეული შესაძლო	1 000.0	0.0	0.0	0.0

<p>8. სპეციალიზირებული დაკვირვების ქსელის შექმნა</p> <p>(ატმოსფეროს ვერტიკალური ზონდირების და რადიოლოკაციური მეტეოროლოგიური დაკვირვებების ორგანიზება)</p>	<p>აღამიანთა მსხვერპლის და ეკონომიკური ზარალის თავიდან აცილება ან შერბილება. საქართველოს აეროპორტებში, საავიაციო მეტეოროლოგიის სფეროში არსებული სტანდარტების დაკმაყოფილება.</p>	300.0	6 000.0	6 000.0	0.0
<p>9. ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგის არსებული ქსელის რეაბილიტაცია და გაფართოვება</p>	<p>ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის შესახებ ზუსტი და საიმედო მონაცემთა ბაზის შექმნა, რის საფუძველზეც შესაძლებელი იქნება დარგის პოლიტიკის სწორად წარმართვა და შემდგომი ღონისძიებების განხორციელების დაგეგმვა მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით.</p>	300.0	500.0	300.0	200.0
<p>10. ბუნებრივი კატასტროფების რისკების შემცირების სპეციალური რუკების დამუშავება</p>	<p>მოსახლეობის უსაფრთხოებისა და მდგრადი განვითარების მიზნით, საქართველოს ტერიტორიისათვის გეოლოგიური კატასტროფების (მეწყურები, ღვარცოფები, ეროზიულიმოვლენები) საშიშროების რისკების სპეციალური რუკების დამუშავება.</p>	50.0	50.0	50.0	100.0
<p>სულ</p>	<p>22 767.7</p>	<p>22 730.0</p>	<p>23 781.3</p>	<p>17 936.5</p>	

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. ფუნქციონირებადი სამოქალაქო რეესტრის შექმნა		2408.0	2266.0	2266.0	2216.0
1. ინფრასტრუქტურის განვითარება, ტერიტორიული სამსახურების რეკონსტრუქცია, ტექნიკით უზრუნველყოფა	ჩამოყალიბდება სრულყოფილი ინფრასტრუქტურა და მონაცემთა ბაზა, დაინერგება ელექტრონული საიდენტიფიკაციო ბარათები. მოქმედებაში შევა ბიომეტრიული პასპორტები. შისტემა დაკომპლექტდება მაღალკვალიფიციური კადრებით	993.0	863.0	363.0	213.0
2. მონაცემთა ბაზების სრულყოფა		100.0	90.0	90.0	90.0
3. ელექტრონული საიდენტიფიკაციო ბარათების ბეჭდვა (სპეციალური აღჭურვილობით უზრუნველყოფა)		1000.0	1198.0	1798.0	1898.0
4. ბიომეტრიული პასპორტების საბეჭდო ფართის მოწყობა და უსაფრთხოება, ფოტოგადაღების, თითის ანაბეჭდის ელ.ხელმოწერისა და შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები და ტექნიკა		300.0	100.0		
5. კადრების მომზადება		15.0	15.0	15.0	15.0

II. სააღსრულებო სისტემის ეფექტიანი მუშაობა და მისი მოწყობა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად		5675.0	5375.0	5000.0	4500.0
1. აღსრულების სისტემის ოფისების გარემონტება და სათანადო ინვენტარით აღჭურვა	შეიქმნება აღმასრულებელთა საქმიანობისათვის (განსაკუთრებით რეგიონებში) სრულფასოვანი პირობები, სისტემა დაკომპლექტდება				
2. პერსონალის სწავლება, აღმასრულებელთა საკვალიფიკაციო გამოცდების ჩატარება.	მაღალკვალიფიციური კადრებით, (განსაკუთრებით რეგიონებში). გაიზრდება აღსრულების ეფექტურობა და ხარისხი, შედეგად				
3. სისტემის საქმიანობის პროგრამული უზრუნველყოფა. საქმისწარმოების კომპიუტერული პროგრამის დანერგვა	საქმისწარმოება გახდება უფრო გამჭვირვალე, შესაძლებელი გახდება სრულყოფილი და უფრო მაღალი ხარისხის მონიტორინგისა და მენეჯმენტის განხორციელება				
III. ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოსა და საერთაშორისო არბიტრაჟებში სახელმწიფო წარმომადგენლობის უზრუნველყოფა	წარდგენილ განაცხადთა რაოდენობის პროპორციულად საქართველოსთვის პოლიტიკური და მატერიალური პასუხისმგებლობის დადგენის შემთხვევების შემცირება; სამართლებრივი დაცვის ეფექტიანი შიდასახელმწიფოებრივი სისტემის ჩამოყალიბება. საქართველოს წინააღმდეგ საარბიტრაჟო დავების პრევენცია და უკვე არსებულ დავებში საქართველოსთვის მაქსიმალურად ხელსაყრელი შედეგის უზრუნველყოფა.	3000.0	3000.0	3000.0	3000.0
სულ		11,083.00	10,641.00	10,266.00	9,716.00

სასჯელალსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ლონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. სასჯელალსრულების სისტემის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა		111,100.0	114,038.0	120,818.0	128,805.0
1. ქ. რუსთავის №1 და ქ. ქსნის №7 დაწესებულებებში ახალი სარეჟიმო კორპუსის მშენებლობა 2000 მსჯავრდებულზე, სასმელი წყლით მომარაგების მოწყობითი სამუშაოები	აშენდება ახალი, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი დაწესებულებები				
2. დაბა ლაითურში 3500 მსჯავრდებულზე ახალი საპრობილის მშენებლობის გაგრძელება					
3. დაბა ნინოწმინდაში 3000 მსჯავრდებულზე ახალი საპრობილის მშენებლობის გაგრძელება					
4. სასჯელალსრულების დეპარტამენტისა და დაწესებულებების კომპიუტერული ტექნიკითა და ერთიანი ქსელით უზრუნველყოფა	მონაცემთა ელექტრონული ბაზის შექმნა				
5. განათლების ერთიანი სისტემის ფარგლებში ზოგადი და პროფესიული განათლების მიღების ხელშეწყობა	სასჯელალსრულებიდან გათავისუფლების შემდეგ პატიმრებს ექნებათ გარკვეული პროფესია, რაც ხელს შეუწყობს მათ შემდგომ დასაქმებას და რეინტეგრაციას საზოგადოებაში				

6. უმაღლესი განათლების მიღების ხელშეწყობა, ეროვნული გამოცდების ჩაბარების პროცედურის ხელმისაწვდომობა, დისტანციური სწავლების პროგრამების დანერგვა	პატიმრებს შესაძლებლობა ექნებათ მიიღონ უმაღლესი განათლება				
7. სხვადასხვა კულტურული ღონისძიებების მოწოდება, სპორტსმენებთან და ხელოვნების მოღვაწეებთან შეხვედრა, ლიტერატურული საღამოების მოწოდება	საზოგადოებრივი კონტაქტების დამყარება				
8. სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში ბიბლიოთეკების მოწოდება და ახალი ლიტერატურის შეძენა	სასჯელაღსრულების დაწესებულებების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა				
9. სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში სამედიცინო პუნქტების რეაბილიტაცია და შესაბამისი ტექნიკით აღჭურვა	მსჯავრდებულთა სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესება				
10. სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში სამზარეულოებისა და სასადილო ოთახების გარემონტება და სამზარეულო ინვენტარით აღჭურვა	პატიმართა კვების და კვების პირობების გაუმჯობესება				
11. პატიმართა სასურსათო ულუფების ნორმატივის ზრდა					
II. ძლიერი და ეფექტური პრობაციის სისტემის ჩამოყალიბება საქართველოში	მსჯავრდებულთათვის რეალური დახმარების გაწევა, მათი საზოგადოებაში რესოციალიზაციის ხელშეწყობა, განმეორებითი დანაშაულის ჩადენის ალბათობის შემცირება	1,524.0	3,935.0	4,720.0	5,405.0
III. მსჯავრდებულთათვის რეალური დახმარების გაწევა, მათი საზოგადოებაში რესოციალიზაციის ხელშეწყობა	მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია და რეაბილიტაცია. განმეორებითი დანაშაულის ჩადენის ალბათობის შემცირება	40.0	65.0	80.0	95.0

IV. საკანონმდებლო ცვლილებების შესაბამისად განახლებული პროგრამებით სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემაში მომუშავე კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება		448.0	775.0	885.0	995.0
1. ტრენინგები სხვადასხვა სპეციალიზებული პროგრამების მიხედვით	სასჯელაღსრულების სისტემაში მომუშავე თანამშრომლები შეასრულებენ მათზე დაკისრებულ უფლება-მოვალეობებს მაღალ პროფესიონალურ დონეზე, რითაც შემცირდება სისტემაში არაკვალიფიციური კადრების მუშაობით გამოწვეული პრობლემები.				
2. სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემის თანამშრომელთათვის სხვადასხვა მეთოდური და პრაქტიკული სახელმძღვანელოების გამოცემა, ახალი სასწავლო პროგრამების შემუშავება					
3. მაღალკვალიფიციური სასწავლო პროცესის უზრუნველყოფა					
V. უფასო სამართლებრივი დახმარების სისტემის ჩამოყალიბება	უფასო იურიდიული დახმარების სისტემის შექმნა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, რითაც უზრუნველყოფილი იქნება მოქალაქეთა სამართლებრივი დაცვა სისხლის და ადმინისტრაციული სამართლის საქმეებზე	2,901.0	4,000.0	4,400.0	4,700.0
სულ		116,013.0	122,813.0	130,903.0	140,000.0

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. უსაფრთხო, დემოკრატიული და განვითარებული სახელმწიფოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა					
1.1 დემოკრატიის განმტკიცება <ul style="list-style-type: none"> • საერთაშორისო დემოკრატიული თანამშრომლობა 	<p>ქვეყანაში დემოკრატიული ინსტიტუტების გაძლიერება და რეგიონში დემოკრატიის გავრცელების ხელშეწყობა; ევროპული სამეზობლო პოლიტიკის სამოქმედო გეგმის წარმატებით შესრულება და ევროკავშირთან ურთიერთობის შემდგომი გაღრმავება; ნატოში ინტეგრაციის გზაზე პროგრესის მიღწევა; ეკონომიკური ხასიათის ხელშეკრულებების და ღონისძიებების რაოდენობის ზრდა; სამშვიდობო მოლაპარაკებათა და ოპერაციის ეფექტური ფორმატის ჩამოყალიბება.</p>				
1.2 ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია <ul style="list-style-type: none"> • ევროკავშირთან პოლიტიკური და ეკონომიკური ურთიერთობის გაღრმავება • ევროკავშირის როლის გაძლიერება ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის პროცესში • ევროკავშირთან თანამშრომლობის ფორმატების გაფართოვება • ნატოსთან ინტეგრაციის დინამიკის 					

შენარჩუნება					
1.3 ეკონომიკური განვითარება და უსაფრთხოება <ul style="list-style-type: none"> • მრავალმხრივი ეკონომიკური თანამშრომლობის ფორმატების სრულად გამოყენება • მრავალმხრივ ეკონომიკურ პროექტებში მონაწილეობა 					
1.4 საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა <ul style="list-style-type: none"> • სამშვიდობო პროცესის მხარდაჭერა • ეთნიკური წმენდის მსხვერპლთა და ოკუპირებულ ტერიტორიებზე დარჩენილი მოსახლეობის უფლებების დაცვა 					
II. საერთაშორისო სისტემაში საქართველოს სრულფასოვანი მონაწილეობა					
2.1 უსაფრთხოების პოლიტიკა. <ul style="list-style-type: none"> • უსაფრთხოების კუთხით გაეროსთან და ეუთოსთან თანამშრომლობის გაღრმავება. • ნატოსა და ევროკავშირთან თანამშრომლობა უსაფრთხოების სფეროში • ახალ საფრთხეებთან ბრძოლა • შეიარაღებაზე კონტროლი 	<p>გაეროს შესაბამის ინსტიტუტებთან უერთიერობების გაღრმავება; საქართველოს აქტიური მონაწილეობა ეუთოს საქმიანობის ყველა სფეროში, მათ შორის ეუთოს უსაფრთხოების საკითხებში თანამშრომლობის ფორუმის (FSC) ფარგლებში; ნატოს სამშვიდობო ოპერაციებში საქართველოს მონაწილეობა; ევროკავშირის უსაფრთხოების და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში უერთიერთთანამშრომლობის გაძლიერება;</p>				

<p>2.2 ენერგეტიკული უსაფრთხოება</p> <ul style="list-style-type: none"> ენერგომომარაგების მარშრუტების დივერსიფიცირება 	<p>საქართველოსა და აშშ დელეგაციების ერთობლივი დოკუმენტის -- „საქართველოს პრიორიტეტულ ღონისძიებათა შესახებ ბირთვული მასალების კონტრაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლის გზების გასაუმჯობესებლად” – იმპლემენტაცია; შეიარაღებაზე კონტროლის და განიარაღების სფეროში საქართველოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების იმპლემენტაცია</p> <p>ენერგომომარაგების წყაროებისა და მარშრუტების შემდგომი დივერსიფიცირება და ენერგორესურსების სატრანზიტო ქვეყნის სტატუსის განმტკიცება; ევროკავშირისა და საქართველოს შორის ენერგეტიკული უსაფრთხოების საკითხებზე დიალოგის და თანამშრომლობის შემდგომი გაღრმავება</p>				
<p>III. საქართველო რეგიონსა და მსოფლიოში</p>					
<p>3.1 რეგიონული თანამშრომლობის პოლიტიკა</p> <ul style="list-style-type: none"> დემოკრატიისა და ეკონომიკური განვითარების ორგანიზაცია, სუამის ფარგლებში თანამშრომლობა შავი ზღვის ეკონომიკური თანამშრომლობის ორგანიზაციის ფარგლებში (BSEC) თანამშრომლობა 	<p>ურთიერთხელსაყრელი რეგიონული თანამშრომლობის განვითარება; მეზობელ ქვეყნებთან ურთიერთობების გაუმჯობესება; აშშ-საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის პრაქტიკული იმპლემენტაცია; ევროპის სახელმწიფოების მიერ საქართველოს ნატოში და ევროკავშირში ინტეგრაციის აქტიური მხარდაჭერა; აზიის ქვეყნებთან ნაყოფიერი ეკონომიკური თანამშრომლობის განვითარება; ურთიერთობების ჩამოყალიბება ლათინური ამერიკის და აფრიკის ქვეყნებთან; რუსეთის მიერ საერთაშორისო სამართლის ძირითადი პრინციპების პატივისცემის შემთხვევაში</p>				
<p>3.2 საქართველოს ურთიერთობის გაღრმავება მეზობელ ქვეყნებთან.</p>					

3.3 საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობის გაღრმავება აშშ-სთან	რუსეთთან ურთიერთობების ნორმალიზება				
3.4 საქართველოს ურთიერთობის გაღრმავება ევროპის ქვეყნებთან და კანადასთან					
3.5 საქართველოს ურთიერთობები აზიის, აფრიკის და ლათინური ამერიკის ქვეყნებთან					
3.6 საქართველოს ეროვნული ინტერესების დაცვით რუსეთთან ურთიერთობის ნორმალიზება					
IV. საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეები და დიასპორა					
4.1 საზღვარგარეთ მოგზაურობის, სწავლის და ბიზნესის წარმოების ხელშეწყობა	საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეების უფლებების უკეთ დაცვა; საზღვარგარეთ ქართული ბიზნესის დაცულობა; დიპლომატიური წარმომადგენლობების ქსელის გაფართოება; საქართველოს მოქალაქეებისთვის უცხოური ვიზების გაცემის პროცედურების ლიბერალიზაცია და გამარტივება; კონტაქტების გაძლიერება ქართულ სათვისტომოებთან და მათი საქართველოსთან მჭიდრო კულტურული, ინტელექტუალური და საქმიანი კავშირების უზრუნველყოფა.				
4.2 დიასპორებთან ურთიერთობის გაღრმავება					
V. საქართველოს წარმოჩენა					
5.1 ეფექტური საინფორმაციო კამპანია	ნეგატიურ პროპაგანდასთან ეფექტური				

<p>5.2 საერთაშორისო კულტურული თანამშრომლობის გაღრმავება</p>	<p>დაპირისპირება;საერთაშორისო არენაზე დროული და ობიექტური ინფორმაციის; გავრცელება ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებთან დაკავშირებით; საქართველოს კულტურული და ინტელექტუალური პოტენციალის უკეთ წარმოჩენა; აქტიური თანამშრომლობა მეცნიერებისა და კულტურის ორგანიზაციასთან (UNESCO) ქვეყნის ინტელექტუალური პოტენციალის გაძლიერებისა და გლობალურ ჰუმანიტარულ პროცესებში მაქსიმალურად ჩართვის მიზნით</p>				
<p>სულ</p>	<p>84 240.0</p>	<p>92 658.0</p>	<p>101 916.0</p>	<p>112 107.0</p>	

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ლონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I თავდაცვის სისტემის მართვის გაუმჯობესება		19 350.0	18 850.0	17 200.0	16 100.0
<p>1. დაგეგმვის, პროგრამირებისა და ბიუჯეტირების სისტემის (PPBS) ინსტიტუციონალიზაცია, PPBS-ის პრაქტიკულად განხორციელების დროს გამოვლენილი ნაკლოვანებების აღმოფხვრისა და პარტნიორი ქვეყნების გამოცდილების გაზიარების მიზნით PPBS-ის სახელმძღვანელოს შემდგომი განახლება და იმპლემენტაციის მხარდაჭერი სხვა ლონისძიებების განხორციელება; პროცესში ჩართული პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლება;</p> <p>2. თავდაცვის დაგეგმვისა და მართვის პროცესების კოორდინირებულად განხორციელებისათვის თავდაცვის სამინისტროსა და გაერთიანებულ შტაბს შორის ურთიერთქმედების ხარისხის ამაღლება;</p> <p>3. მართვის სხვადასხვა დონეზე სხვადასხვა რგოლებსა და სტრუქტურულ ერთეულებს შორის კოორდინაციის, ინფორმაციის მიწოდებისა და გაცვლის ხარისხის ამაღლება;</p>	<p>მოცემული პრიორიტეტული მიმართულებით გასატარებელი ღონისძიებები ხელს შეუწყობს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და შეიარაღებულ ძალებში გადაწყვეტილების მიღების მექანიზმების სრულყოფას, რესურსების განაწილებისა და გამოყენების რაციონალიზაციას და გამჭვირვალობის ამაღლებას. გაუმჯობესდება მართვის სისტემა. განხორციელდება მოთხოვნების ოპტიმიზაცია, შესყიდვების სისტემის სრულყოფა და გრძელვადიანი და საშუალოვადიანი დაგეგმვის ერთიან პროცესში სრული ინტეგრირება, რაც საბიუჯეტო სახსრების უფრო ეფექტიანად გამოყენების საშუალებას მოგვცემს.</p>				

<p>4. უმაღლეს სამოქალაქო სასწავლო დაწესებულებებთან თანამშრომლობა თავდაცვისა და უსაფრთხოების საკითხებზე აკადემიური პროგრამების განვითარების მხარდაჭერის მიზნით;</p> <p>5. სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებთან თანამშრომლობა, არასამთავრობო სექტორში არსებულ ექსპერტთა პოტენციალის გამოყენება;</p> <p>6. თავდაცვის სისტემის თანამედროვე ინფორმაციული ტექნოლოგიებით უზრუნველყოფა;</p>					
<p>II პერსონალის კვალიფიკაციისა და სოციალური პირობების ამაღლება</p>		<p>603 500.0</p>	<p>602 200.0</p>	<p>595 100.0</p>	<p>562 200.0</p>
<p>1. სამხედრო მოსამსახურეთა მართვის სისტემის გაუმჯობესება;</p> <p>2. თავდაცვის ეროვნული აკადემიის შესაძლებლობების ეტაპობრივი განვითარება საქართველოს სამხედრო განათლების მოთხოვნების შესაბამისად;</p> <p>3. სერჟანტთა მომზადების სკოლის განვითარება;</p> <p>4. სიმულაციური შესაძლებლობების განვითარება და წვრთნის პროცესში აღნიშნული შესაძლებლობების გამოყენება;</p> <p>5. სამხედრო და სამოქალაქო პერსონალის საზღვარგარეთ კვალიფიკაციის ამაღლების პროცესის გაგრძელება;</p> <p>6. შეიარაღებულ ძალებში გაერთიანებული სწავლებებისა და წვრთნების პროგრამების გეგმაზომიერი</p>	<p>მოცემული პრიორიტეტული მიმართულებით გასატარებელი ღონისძიებები ხელს შეუწყობს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს რიგებში ახალი კადრების მოზიდვასა და გამოცდილი კადრების შენარჩუნებას. თავდაცვის სამინისტროს პერსონალის</p>				

<p>დახვეწა და იმპლემენტაცია;</p> <p>7. სამხედრო და სამოქალაქო პერსონალის მიერ უცხო ენის საჭირო დონეზე შესწავლის მიზნით, ადგილობრივი ენობრივი მომზადების ცენტრის ეფექტურობის ამაღლება და ენობრივი მომზადების შემდგომი სრულყოფა;</p> <p>8. სამხედრო იერარქიული პრინციპის დაცვისა და წოდებრივი სტრუქტურის ბალანსის აღდგენის მიზნით, თანამდებობრივი პრინციპით ანაზღაურებიდან წოდებრივი პრინციპით ანაზღაურების სისტემაზე გადასვლა;</p> <p>9. თავდაცვის სამინისტროს სამოქალაქო ოფისის ადამიანური რესურსების მართვის სისტემის, თავდაცვის სამინისტროში კვალიფიციური პერსონალის მოზიდვის, შერჩევის, შეფასების, პროფესიული განვითარების, შენარჩუნებისა და დათხოვნის პროცედურების ეტაპობრივი ოპტიმიზაცია;</p> <p>10. აღრიცხვის სისტემის გაუმჯობესების მიზნით ლოგისტიკის სფეროში დასაქმებულ აღრიცხვის მუშაკთა კვალიფიკაციის ამაღლება;</p> <p>11. სამხედრო და სამოქალაქო მოსამსახურეებისათვის სოციალური პირობების, ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის დაცვის არსებული დონის ამაღლების პროცესის გაგრძელება;</p> <p>12. ოფიცრებისათვის საცხოვრებელი ბინების მშენებლობა;</p> <p>13. დაზარალებული/დაღუპული მოსამსახურეების/მათი ოჯახების მიმართ სოციალური კალდებულებების</p>	<p>კვალიფიკაციის ამაღლება გამოიწვევს თავდაცვის სამინისტროს ქმედუნარიანობის ამაღლებას და ხელს შეუწყობს არსებული რესურსების უფრო ეფექტიანად გამოყენებას უკეთესი შედეგის მიღების მიზნით.</p>				
---	---	--	--	--	--

შესრულების გაგრძელება, არსებული კანონმდებლობის შესაბამისად;					
III შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობების განვითარება	514 000.0	514 300.0	502 500.0	491 500.0	
<p>1. მართვისა და კონტროლის სისტემის შემდგომი გაუმჯობესება და შეიარაღებული ძალებში C4ISR-ის შესაძლებლობების ეტაპობრივი განვითარება;</p> <p>2. შეიარაღებული ძალების საერთო მართვისა და კონტროლის შესაძლებლობების გაუმჯობესების მიზნით, ფუნქციონირებადი „ოპერატიული მართვის ცენტრის“ განვითარება;</p> <p>3. შეიარაღებულ ძალებში საჰაერო თავდაცვის სისტემის, საჰაერო კონტროლის შესაძლებლობების და სამხედრო საჰაერო ძალების შემდგომი განვითარება;</p> <p>4. შეიარაღებულ ძალებში ტანკსაწინააღმდეგო შესაძლებლობების განვითარება;</p> <p>5. სამხედრო დაზვერვის სისტემის ეტაპობრივი განვითარება;</p> <p>6. შეიარაღებული ძალების გაერთიანებული ოპერაციების წარმოების შესაძლებლობების ამაღლება;</p> <p>7. ძალთა ლოგისტიკური უზრუნველყოფის სისტემის გაუმჯობესება ლოგისტიკის სფეროში</p>	<p>მოცემული პრიორიტეტული მიმართულება ხელს შეუწყობს შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობების პროპორციულად ამაღლებას და ასევე სპეციფიკური მიმართულებების განვითარებას, რაც თავის მხრივ, გააუმჯობესებს თავდაცვისუნარიანობას და გაზრდის შეიარაღებული ძალებისათვის დაკისრებული მისიების შესრულების დონეს.</p>				

<p>აღრიცხვის სისტემის სრულყოფა;</p> <p>8. შეიარაღებული ძალების სამთო და სპეცოპერაციების განხორციელების შესაძლებლობების ამაღლება;</p> <p>9. შეიარაღებული ძალების ტექნიკითა (საკომუნიკაციო, სადაზვერვო, ლოგისტიკური, სამედიცინო, საინჟინრო და ა.შ.) და აღჭურვილობით ოპტიმალურად დაკომპლექტება;</p> <p>10. შეიარაღებულ ძალებში კავშირგაბმულობისა და ინფორმაციის უსაფრთხოების სისტემის გაუმჯობესება;</p> <p>11. სამხედრო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და მიმდინარე რემონტები;</p> <p>12. სამხედრო სამედიცინო სისტემის დახვეწა და სამხედრო მედიცინის შესაძლებლობების გაუმჯობესება; სსიპ თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო ჰოსპიტალსა და თავდაცვის სამინისტროს სამედიცინო სამსახურებს შორის კოორდინაციის არსებული დონის ამაღლება;</p> <p>13. გაერთიანებულ შტაბსა და შეიარაღებულ ძალებში სამხედრო-სამოქალაქო თანამშრომლობის (CIMIC) სისტემის ეტაპობრივი განვითარება;</p> <p>14. შეიარაღებულ ძალებში ბირთვული, ბიოლოგიური, ქიმიური და რადიოლოგიური (NBCR) დაცვის შესაძლებლობების განვითარება;</p> <p>15. რეზერვისა და მობილიზაციის</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>სისტემის განვითარება;</p> <p>16. ვადაგასული და დაზიანებული გამოუსადეგარი და საბრძოლო მასალებისა და ტექნიკის უტილიზაცია;</p>					
<p>IV ნატო-ში ინტეგრაციის მხარდაჭერა და ორმხრივი თანამშრომლობის ინტენსიფიკაცია</p>		<p>30 166.5</p>	<p>31 506.0</p>	<p>33 823.9</p>	<p>37 801.6</p>
<p>1) NATO-ში ინტეგრაციის კუთხით აღებული ვალდებულებების შესრულება და თავდაცვის სისტემაში მიმდინარე რეფორმების NATO-ს სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა;</p> <p>2) პარტნიორ ქვეყნებთან თავდაცვის სფეროში თანამშრომლობის გაგრძელება;</p> <p>3) საქართველოს მიერ NATO-ს წინაშე PARP-ის ფარგლებში აღებული ვალდებულებებისა და „პარტნიორობის მიზნების“ შესრულების კუთხით მუშაობის გაგრძელება;</p> <p>4) ოპერატიული შესაძლებლობების კონცეფციის პროგრამის განვითარება;</p> <p>5) საერთაშორისო სამშვიდობო და/ან ანტიტერორისტულ მისიებში მონაწილეობის პოტენციალის შენარჩუნება/განვითარება;</p> <p>6) NATO-ს სამხედრო სტრუქტურებში „პარტნიორობის საშტაბო ელემენტის“ (PSE) თანამდებობებზე სამუშაოდ ოფიცერთა მივლინება;</p> <p>7) NATO-ს სტრუქტურებში ოფიცერთა სტაჟირებაზე მივლინება;</p> <p>8) ყოველწლიურ ეროვნულ პროგრამაში (ANP) თავდაცვის სამინისტროს კუთხით შესატანი ვალდებულებების შემუშავება</p>	<p>აღნიშნული ღონისძიებები მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს საქართველოს თავდაცვის სისტემის ნატოსთან თავსებადობის ამაღლებას, “ყოველწლიური ეროვნული გეგმითა” და „პარტნიორობის მიზნებით” ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას, რაც თავის მხრივ, ერთ-ერთი აუცილებელი წინაპირობაა ჩრდილო-ატლანტიკურ ალიანსში გაწევრიანებისთვის.</p>				

<p>და განხორციელება;</p> <p>9) ინდივიდუალური პარტნიორობის პროგრამით (IPP) გათვალისწინებულ ღონისძიებებში მონაწილეობის მიღება;</p> <p>10) თავდაცვის მიმართულებით, NATO-საქართველოს კომისიის პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენება და კომისიის ფარგლებში მიღებული გადაწყვეტილებების განხორციელება;</p> <p>11) პარტნიორ ქვეყნებთან ერთად საერთაშორისო სწავლებებში მონაწილეობა;</p> <p>12) სამხედრო აეროდრომების NATO-ს სტანდარტებთან თავსებადობის გაუმჯობესება;</p> <p>13) შეიარაღებული ძალების საკონტრაქტო სისტემაზე მთლიანად გადასვლის ხელშეწყობა;</p> <p>14) “მასპინძელი ქვეყნის მხარდაჭერის შესაძლებლობების” განვითარება;</p> <p>15) NATO-ს შესახებ მოსახლეობის ინფორმირება;</p>					
<p>სულ</p>		<p>1 167 016.5</p>	<p>1 166 856.0</p>	<p>1 148 623.9</p>	<p>1 107 601.6</p>

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. საზოგადოებრივი წესრიგისა და უსაფრთხოების დაცვა		500,000	530,000	560,000	590,000
1. სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა, დანაშაულისა და სხვა სამართალდარღვევათა, ქვეყნის სასიცოცხლო ინტერესების წინააღმდეგ მიმართული უცხო ქვეყნების, ორგანიზაციებისა და პირთა მიზნებისა და მოქმედებების გამოვლენა, აღკვეთა, გამოძიება და ანალიზი	დანაშაულისა და სხვა სამართალდარღვევათა შემცირება				
2. საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა, სახელმწიფოს კონსტიტუციური წყობილების, ქვეყნის სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობის, სამეცნიერო-ეკონომიკური, სამხედრო პოტენციალისა და სახელმწიფო საიდუმლოების დაცვის ღონისძიებათა განხორციელება, სხვა ქვეყნების სპეციალური სამსახურებისა და ცალკეულ პირთა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებების აღკვეთა, სახელმწიფოსათვის მოსალოდნელი საფრთხის პროგნოზირება და ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოსათვის სათანადო რეკომენდაციების მიწოდება;	სახელმწიფოსათვის მოსალოდნელი საფრთხის პროგნოზირება და პრევენცია				
3. სახელმწიფო უშიშროების უზრუნველყოფის მიზნით კონტრაზვერვითი საქმიანობა საქართველოს წინააღმდეგ მიმართული სადაზვერვო და მტრული საქმიანობის გამოვლენის, თავიდან აცილებისა და აღკვეთის მიზნით;					

<p>4. დანაშაულისა და სხვა სამართალდარღვევათა შესაძლო საფრთხის თავიდან აცილებისა და აღკვეთის პროფილაქტიკური ღონისძიებების განხორციელება, მათი გამოვლენა, წინასწარი გამოძიება, დანაშაულში ეჭვმიტანილი ან/და ბრალდებული პირების ძებნა და დაკავება, აგრეთვე მათთან ბრძოლის ტაქტიკისა და სტრატეგიის შემუშავება;</p>	<p>მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვის უზრუნველყოფა</p>			
<p>5. ფიზიკურ პირთა უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვა მართლსაწინააღმდეგო ხელყოფისაგან, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა ძებნა, არასრულწლოვანთა მიერ და მათ მიმართ ჩადენილ დანაშაულთა აღკვეთის პრევენციული ღონისძიებების ორგანიზება;</p>				
<p>6. დანაშაულისა და სხვა სამართალდარღვევათა თავიდან აცილებისა და აღკვეთის მიზნით ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის განხორციელება, იარაღის ლეგალური ბრუნვის კონტროლი;</p>				
<p>7. დადგენილი წესით სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოთა უმაღლესი თანამდებობის პირებისა და სტრატეგიული ობიექტების დაცვის ოპერატიული უზრუნველყოფა;</p>				
<p>8. სახელმწიფოთაშორისი ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების საფუძველზე, შესაბამის უწყებებთან ერთად, კონტრდაზვერვითი საქმიანობით საქართველოს ტერიტორიაზე უცხოეთის წარმომადგენლობების, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში საქართველოს საზღვრებს გარეთ საქართველოს დაწესებულებებისა და მოქალაქეების, აგრეთვე საერთაშორისო ხასიათის ღონისძიებათა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა.</p>				

<p>9. საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ქვეყნის სახანძრო უსაფრთხოების დაცვა</p>	<p>საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების გაუმჯობესება.</p>					
<p>10. საგანგებო სიტუაციების შემთხვევაში სამოქალაქო უსაფრთხოების ზომების გატარება, სტიქიური უბედურების, კატასტროფებისა და სხვა საგანგებო სიტუაციების დროს პირთა უსაფრთხოების, საზოგადოებრივი წესრიგისა და პირთა ქონების ხელყოფისაგან დაცვა, დაზარალებულ და უმწეო მდგომარეობაში მყოფ პირთათვის გადაუდებელი დახმარების აღმოჩენა;</p>	<p>სტიქიური უბედურებისა და კატასტროფების ლოკალიზება და მათი შედეგების ლიკვიდაცია;</p>					
<p>II. სახელმწიფო საზღვრის უსაფრთხოების დაცვა</p>		<p>80,000.0</p>	<p>90,000.0</p>	<p>100,000.0</p>	<p>110,000.0</p>	
<p>1. სახელმწიფო საზღვრის დაცვა, სხვა სახელმწიფო უწყებებთან ერთად ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის, სახელმწიფო საზღვრის ხელშეუხებლობის, სახელმწიფოს, მოქალაქეთა და მათი ქონების უსაფრთხოების დაცვა;</p>	<p>სახელმწიფო საზღვრის ხელშეუხებლობის უზრუნველყოფა; სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონასა და საზღვაო სივრცეში კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა შემცირება; ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და ნაოსნობის წესების დაცვა; ნარკოტიკული საშუალებების, იარაღის, ასაფეთქებელი ნივთიერებებისა და მასობრივი განადგურების საშუალებების იმპორტისა და ექსპორტის პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა; კონტრაბანდული საქონლის იმპორტისა და ექსპორტის მინიმუმამდე შემცირება.</p>					
<p>2. ოპერატიულ-სამძებრო საქმიანობის განხორციელება სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონასა და საზღვაო სივრცეში დანაშაულთა თავიდან აცილების, გამოვლენისა და აღკვეთის უზრუნველყოფის მიზნით;</p>						
<p>3. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონაში, ქვეყნის საზღვაო სივრცეში და მისი იურისდიქციისათვის დაქვემდებარებულ გემებსა და საფრენ საშუალებებზე კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;</p>						
<p>4. სასაზღვრო ინციდენტების, სამხედრო და სხვა სახის აგრესიის, ტერორისტული აქტების თავიდან აცილება და მოგერიება;</p>						

<p>5. უცხო ქვეყნების მოქალაქეთა ინსპექტირება, მიგრაციისა და უცხო ქვეყნების მოქალაქეთა სამართლებრივი მდგომარეობის შესახებ საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა მოთხოვნების შესრულების უზრუნველყოფა;</p>				
<p>6. სამაშველო ოპერაციების განხორციელება ზღვაზე, სასაზღვრო ზოლსა და ზონაში, ხოლო განსაკუთრებულ შემთხვევებში – ადამიანის სიცოცხლისა და ქონების გადარჩენის მიზნით ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე;</p>				
<p>7. სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონასა და საზღვაო სივრცეში არსებული საფრთხეების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება, შესწავლა, ანალიზი და შესაბამისი რეაგირების მექანიზმის შემუშავება, საჭიროების შემთხვევაში – შესაბამისი უფლებამოსილი სახელმწიფო ორგანოების ინფორმირება.</p>				
<p>8. ნავსადგურების დაცვა და უსაფრთხოება, საზღვაო სივრცეში სუვერენული უფლებების დაცვა და ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, აგრეთვე ნაოსნობის წესების დაცვა;</p>				
<p>9. სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონასა და საზღვაო სივრცეში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), კონტრაბანდული საქონლის, მათ შორის, ნარკოტიკული საშუალებების, იარაღის, ასაფეთქებელი ნივთიერებებისა და მასობრივი განადგურების საშუალებების იმპორტისა და ექსპორტის პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;</p>				
<p>III. პროფესიონალი და კვალიფიციური კადრების მომზადება</p>	<p>4,500.0</p>	<p>5,000.0</p>	<p>4,500.0</p>	<p>5,000.0</p>

<p>1. სამართალმცოდნეობისა და სხვა პროფილის სპეციალისტთა მომზადება და გადამზადება, კვლევითი და გამოყენებითი სამეცნიერო საქმიანობა;</p>	<p>კადრების პროფესიონალიზმისა და კვალიფიკაციის ამაღლება.</p>				
<p>2. შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და სხვა სამართალდამცავი სტრუქტურებისა და დაწესებულებების თანამშრომელთა პირველდაწყებითი მომზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება, შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის რიგით და უმცროს მეთაურთა შემადგენლობის მომზადება.</p>		<p>11,000.0</p>	<p>11,500.0</p>	<p>12,000.0</p>	<p>12,500.0</p>
<p>IV. ეროვნული საგანძურისა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა</p>	<p>დიპლომატიური მისიების, რეზიდენციების, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი სახელმწიფო ობიექტების, ეროვნული საგანძურისა და მნიშვნელოვანი ობიექტების დაცვა.</p>	<p>2,200.0</p>	<p>2,500.0</p>	<p>2,700.0</p>	<p>2,900.0</p>
<p>V. მოსამსახურეთა სოციალური დაცვა</p>		<p>მოსამსახურეთა, თადარიგში დათხოვნილ პირთა და მათი ოჯახის წევრთა და სამინისტროს სასწავლო დაწესებულებების მსმენელთა სამედიცინო უზრუნველყოფა.</p>			
<p>1. შინაგან საქმეთა სამინისტროს მოსამსახურეთა, შინაგან საქმეთა ორგანოებიდან თადარიგში დათხოვნილ პირთა, მათი ოჯახის წევრთა და სამინისტროს სასწავლო დაწესებულებების მსმენელთა სამედიცინო უზრუნველყოფა;</p>	<p>მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ფიზიკური განვითარების შენარჩუნება და განმტკიცება, ავადობისა და შრომისუნარობის შემცირება, დისპანსერიზაცია, სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფა, სტაციონარულ-სანატორიული მკურნალობა, ავადობისა და ტრავმატიზმის მიზეზების შესწავლა, ავადმყოფთა და დაჭრილთა სამედიცინო რეაბილიტაცია, პენსიონერთა და უნარშეზღუდულთა სამედიცინო შემოწმება;</p>				

<p>3. დადგენილი წესით სამხედრო-საექიმო კომისიის ორგანიზება და ჩატარება, შესაძლო საბრძოლო მოქმედებების დროს დაჭრილობათვის სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა და ევაკუაციის ორგანიზება.</p>	<p>ავალობისა და შრომისუნარობის შემცირება;</p>				
<p>VI. სახელმწიფო მატერიალური მარაგის შენახვა და მომსახურება, ახალი სტრატეგიული მარაგების შექმნა</p>		<p>330.0</p>	<p>350.0</p>	<p>370.0</p>	<p>400.0</p>
<p>1. სახელმწიფო რეზერვების მატერიალურ ფასეულობათა ოპერაციების წარმოება;</p>	<p>სახელმწიფო მატერიალური რეზერვის ბაზის სრულყოფა; ახალი სტრატეგიული მარაგების შექმნა</p>				
<p>2. სახელმწიფო რეზერვების, მასალებისა და საქონლის დაგროვების სახელმწიფო დავალებების შესრულება;</p>					
<p>3. მატერიალურად საპასუხისმგებლო შენახვისა და აღრიცხვის კონტროლი</p>					
<p>სულ</p>		<p>598,030.0</p>	<p>639,350.0</p>	<p>679,570.0</p>	<p>720,800.0</p>

ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ	2011 წ	2012 წ	2013 წ
I. ნატოში ინტეგრაციის კოორდინაცია	საქართველოს ნატოში გაწევრიანების პროცესის ხელშეწყობა				
II. ევროკავშირში ინტეგრაციის კოორდინაცია	<ul style="list-style-type: none"> • ევროპული სამეზობლო პოლიტიკის სამოქმედო გეგმის წარმატებით განხორციელება; • ევროკავშირის ახალ ინიციატივაში „პარტნიორობა აღმოსავლეთ სამეზობლოსთან“ საქართველოს წარმატებული მონაწილეობა; • ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებების გაფორმება; • საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული კონფლიქტის მოგვარებაში ევროკავშირის აქტიური მონაწილეობა; • გამარტივებული სავიზო რეჟიმი ევროკავშირთან; 				
III. ევროკავშირის დახმარების პროგრამების კოორდინაცია	ევროპული სამეზობლო პოლიტიკის ფარგლებში დასახული ამოცანების მიღწევა				
სულ		1 145.3	1 174.6	1 251.5	1 376.2

დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემაჯავლი პროგრამები/ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ	2011 წ	2012 წ	2013 წ
I. ქართული დიასპორების სამშობლოსთან ინტეგრაცია		143.0	183.0	223.0	268.0
1. დიასპორის კონგრესის ჩატარება თბილისში.	საზღვარგარეთის სხვადასხვა სახელმწიფოების ქართულ დიასპორათა წარმომადგენლები: აფხაზები, ოსები, ბერძნები, სომხები, აზერბაიჯანელები, ქურთები, რუსები და სხვ. ქართველებთან ერთად იმსჯელებენ ქართული დიასპორისა და ქვეყნის წინაშე არსებული პრობლემების შესახებ, რაც ხელს შეუწყობს მათ ურთიერთგაცნობასა და დაახლოებას, მათი საქმიანობის ჯეროვან წარმოჩენას.				
2. პროგრამა „ჩვენი თანამემამულეები აფხაზეთიდან“	შესაძლებელი გახდება აფხაზეთის დიასპორის წარმომადგენელთა ურთიერთგაცნობა; მჭიდრო კონტაქტების დამყარება სხვადასხვა ქვეყნებში მცხოვრებ თანამემამულეებთან; მათი ინტელექტუალური შესაძლებლობებისა და გავლენის სფეროების გამოყენება (არსებული რესურსების ათვისება) კონფლიქტის დასარეგულირებლად.				

3. უცხოეთში მოქმედი ქართული დიასპორების კულტურული ცენტრების წარმომადგენელთა საქართველოში მოწვევა	საზღვარგარეთ არსებული ქართული კულტურის ცენტრების შემოქმედებითი საქმიანობის გაცნობა საქართველოს ფართო საზოგადოებისათვის; ტრანსნაციონალური კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება-განვითარება; დიასპორებსა და ქართულ საზოგადოებას შორის კავშირურთიერთობების გაღრმავება.				
4. 27 მაისს დიასპორის დღის აღნიშვნა საქართველოში	საზღვარგარეთის სხვადასხვა ქვეყნებში მოქმედი ქართული სათვისტომოების ერთმანეთთან დაახლოება; დიასპორული პოლიტიკის შემუშავებაში საერთო შეხედულებების ჩამოყალიბება; დაგროვილი გამოცდილების ურთიერთგაცნობა-გაზიარება.				
5. დიასპორების პრობლემების ადგილზე შესწავლა	დიასპორებსა და ქართულ საზოგადოებას შორის კავშირურთიერთობების გაღრმავება				
6. საზოგადოების ჩართვა დიასპორული პოლიტიკის შემუშავებაში	დიასპორული პოლიტიკის შემუშავებაში საერთო შეხედულებების ჩამოყალიბება				
II. უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეებისათვის მხარდაჭერა		98.0	128.0	138.0	138.0
1. დიასპორის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატის ვებ-პორტალის ფუნქციონირება	საზღვარგარეთ მცხოვრები თანამემამულეების მეტი დაცულობის უზრუნველყოფა; მიმღებ სახელმწიფოებში მათი ჯეროვანი ინტეგრაცია, სამართლებრივი დახმარების გაწევა და ადაპტაციის პროცესის გაიოლება				
2. პროგრამა „ქართული გამოცემები უცხოეთში“.	საზღვარგარეთ ქართული ემიგრაციული გამოცემების – ჟურნალ-გაზეთების				

	მხარდაჭერა ხელს შეუწყობს საქართველოსა და ქართული კულტურის პოპულარიზაციას მთელ მსოფლიოში, ქართული ენის შენარჩუნებასა და განვითარებას დიასპორებში.				
3. საინფორმაციო რესურსებისა და კულტურული ღონისძიებების მხარდაჭერა სხვა ქვეყნების ქართული დიასპორების მიმართულებით.	სხვადასხვა ქვეყნებში მცხოვრები ქართული დიასპორის კონსოლიდაცია, კერძოდ, კულტურული პროექტების დახმარებით ქართული ენისა და კულტურის აღორძინება და მხარდაჭერა.				
4. ქართული დიასპორების ფონდის შექმნა	ფონდი აქტიურ მონაწილეობას მიიღებს საქველმოქმედო და სხვა პროგრამების დაფინანსებაში და ბიზნეს-ფორუმის ორგანიზებაში				
III. ქართული დიასპორის კულტურულ მემკვიდრეობაზე ზრუნვა		67.0	72.0	77.0	77.0
1. უცხოეთში გავრცელებული ქართული ენა-კილოთა ლექსიკონების (ფერეიდნულ-ინგილოურ-კლარჯული, ლაზური) დამუშავების ხელშეწყობა	ქართულ ენის შენარჩუნებისთვის მხარდაჭერა ისტორიულ დიასპორებში				
2. ქართული ენის სასწავლო კურსის ინტერნეტ-ვერსიის შექმნა	ქართული ენის ელექტრონული თვითმასწავლებლის შექმნით დიასპორებში გაუმჯობესდება ქართული ენის და კულტურის პოპულარიზაცია				
3. ქართული ენის კურსების ჩატარება	ქართული ენის ელემენტარული კურსი ქართული ენის არმცოდნეებს საშუალებას მისცემს დაეუფლონ ენის საწყისებს: წერას, კითხვასა და საუბარს, მოსმენილის				

	გაგებას. აგრეთვე, ქართული ენის შენარჩუნებული იქნება დიასპორებში, რაც მათ შესაძლებლობას მისცემთ, არ მოსწყდნენ ეროვნულ ფესვებს, ქართულ ყოფასა და სინამდვილეს				
5. დიასპორის ახალგაზრდობის ჩამოყვანა პატრიოტთა ბანაკებში.	სახელმწიფოს მიერ სხვადასხვა ქვეყანაში მცხოვრები ქართველებისათვის ეროვნული თვითმყოფადობის შენარჩუნებისათვის ხელშეწყობა, მხარდაჭერა და თანადგომა				
სულ		308.0	383.0	438.0	483.0

სასამართლო სისტემა

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. სასამართლოს დამოუკიდებლობა, მიუკერძოებლობა, სამართლიანობა		31,304.5	36,596.7	42,283.8	48,146.9
1. მოსამართლეთა შრომის ანაზღაურების ზრდა, მოსამართლეთა ჯანმრთელობის დაზღვევა.	გაიზრდება მოსამართლეთა სოციალური გარანტიები				
2. მოსამართლეთა უვადოდ დანიშვნის უზრუნველყოფისათვის შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარება, ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტის შემოღება.	გაიზრდება სასამართლოს დამოუკიდებლობის, მიუკერძოებლობისა და სამართლიანობის ხარისხი.				
3. სასამართლო სისტემაში მიმდინარე რეფორმის საზოგადოებისათვის გაცნობა, მასმედიასთან ურთიერთობის სრულყოფა	საზოგადოებაში სასამართლოს სისტემის ავტორიტეტის გაუმჯობესება. სასამართლოს სისტემაში მიმდინარე რეფორმის მომდინარეობაში საზოგადოების ჩართვა და ამ პროცესის მიმართ პასუხისმგებლობის ამაღლება. ინფორმაციის საჯაროობის უზრუნველყოფა, სასამართლოს გამჭვირვალობისა და სასამართლოს ხელმისაწვდომლობის პრინციპების უზრუნველყოფა და გაძლიერება.				
4. სემინარებისა და ტრეინინგების ჩატარება. ქვედა რგოლის მოსამართლეებისათვის უზენაესი სასამართლოს არსებული პრაქტიკის გაცნობა					
II. სწრაფი და ეფექტიანი მართლმსაჯულების სისტემის შექმნა, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სრულყოფა		1,533.0	1,529.0	1,766.0	1,683.0

<p>1. გამართული სასამართლო სისტემის მოწყობა, ორგანიზაციულ-ადმინისტრაციული მუშაობის გაუმჯობესება და მისი მენეჯმენტის სისტემის დახვეწა. მოსამართლეთა და სასამართლოს აპარატის თანამშრომელთა სამუშაო პირობებისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება. შენობის ისტორიული მნიშვნელობიდან გამომდინარე მიმდინარე სარემონტო სამუშაოების ჩატარება</p>	<p>საქმისწარმოებისათვის შესაბამისი პირობების უზრუნველყოფა. სასამართლოს მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სრულყოფა. საპროცესო ვადებისა და საქმისწარმოების წესის დარღვევის ავტომატური კონტროლი, სტატისტიკური და ანალიტიკური ინფორმაციის ოპერატიული დამუშავება. ნებისმიერ რეგიონში მყოფ დაინტერესებულ პირისათვის კონკრეტულ სასამართლო პროცესებთან დაკავშირებით ინფორმაციის მიღების ხელმისაწვდომობა.</p>				
<p>2. სასამართლო სისტემის ერთიანი კომპიუტერული ქსელის შექმნა, საქმისწარმოების პროგრამის შექმნა; უზენაეს სასამართლოს გადაწყვეტილებათა ერთიან კომპიუტერულ საინფორმაციო საძიებო სისტემის შექმნა: სამოქალაქო, ადმინისტრაციულ და სისხლის სამართლის საქმეების შესაბამისად. გადაწყვეტილებების, სხდომათა განრიგებისა და საქმის მიმდინარეობის შესახებ ინფორმაციის ინტერნეტში განთავსება.</p>					
<p>3. რაიონული (საქალაქო) სასამართლოების გამსხვილება, შესაბამისი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ღონისძიებების განხორციელება</p>	<p>მოსამართლეთა ვაკანტური ადგილების შევსება ხელს შეუწყობს სასამართლოების გამართულ ფუნქციონირებას; მოსამართლეთა შერჩევის ეფექტური კრიტერიუმები უზრუნველყოფს მოსამართლეთა დანიშვნის</p>				

4. მაგისტრალი მოსამართლეების დანიშვნა	პროცესის ობიექტურობის მოსამართლეთა კრიტერიუმები მოსამართლეთა	გამჭვირვალობისა ხარისხის დაწინაურების ხელს	და გარდას ობიექტური შეუწყობს ამაღლებას			
5. მოსამართლეთა ვაკანსიების ეტაპობრივად შევსება						
6.. მოქმედი მოსამართლეების დაწინაურების კრიტერიუმების შემუშავება						
III. საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა და სასამართლოს აპარატის თანამშრომელთა პროფესიული დონის ამაღლება, მათი ინტენსიური სწავლება			1,200.0	1,247.0	1,296.0	1,340.0
მოსამართლეობის კანდიდატთა მომზადებისა, მოქმედი მოსამართლეების მუდმივი გადამზადების სასწავლო პროგრამებისა შექმნა, არსებული სასწავლო პროგრამების დახვეწა. სასამართლოს აპარატის თანამშრომელთათვის ტრენინგებისა და სასწავლო პროგრამების ჩატარება, მათი კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფა.	გაიზრდება მოსამართლეთა და აპარატის თანამშრომელთა კვალიფიკაცია.					
V. სასამართლოსა და მედიის ურთიერთობის გაუმჯობესება, სასამართლო ხელისუფლების საქმიანობაზე საზოგადოებრივი კონტროლის გაძლიერება			200.0	200.0	200.0	200.0
მოსახლეობის ინფორმირება სასამართლო სისტემაში მიმდინარე რეფორმების შესახებ სატელევიზიო პროგრამებისა და სარეკლამო რგოლების მეშვეობით.	სასამართლო სისტემაში მიმდინარე ცვლილება საზოგადოების განსჯის საგანი გაზდება, საზოგადოება თავს რეფორმის მონაწილედ იგრძნობს და გაუჩნდება პასუხისმგებლობის გრძნობა ამ პროცესის მიმართ. სასამართლოსადმი საზოგადოების ნდობა.					
სულ			34,237.5	39,572.7	45,545.8	51,369.9

საქართველოს კონტროლის პალატა

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ	2011 წ	2012 წ	2013 წ
I. INTOSAI -ის ძირითადი პრინციპების მოთხოვნათა შესაბამისად საქართველოს კონტროლის პალატის ტრანსფორმაცია სახელმწიფო უმაღლეს აუდიტორულ ორგანოდ					
1. აღრიცხვისა და აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნათა შესაბამისად კონტროლის პალატაში დასაქმებულ მუშაკთა სერთიფიცირებულ ბუღალტერ-აუდიტორებად მომზადება - გადამზადება	ქვეყანაში ფინანსური წესრიგის შემდგომი გაუმჯობესება და მისი შენარჩუნება საშუალო და გრძელვადიან პერიოდებში. ფინანსური კონტროლის განმახორციელებელ ორგანოთა საქმიანობის კოორდინაციის უზრუნველყოფა, ადამიანური რესურსებისა და სახელმწიფო სახსრების დაზოგვა და მათი გამოყენების ეფექტიანობის გაუმჯობესება.				
2. საქართველოს კონტროლის პალატის ორგანიზაციული სტრუქტურის შემდგომი გაუმჯობესება და კადრების შერჩევის პროცედურების სრულყოფა					
3. საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნათა გათვალისწინებით სახელმწიფო აუდიტის ეროვნული სტანდარტების შემუშავება და მათი პრაქტიკაში გამოყენების მიზნით შესაბამისი მეთოდოლოგიების შემუშავება					
4. აუდიტის ხარისხის ამაღლების მიზნით თანამედროვე ინფორმაციული სისტემისა და ტექნოლოგიების პრაქტიკაში დანერგვა					

<p>II. სახელმწიფო ფინანსური კონტროლის ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მისი რეალიზებისათვის ხელშეწყობა</p>					
<p>მხარჯავი დაწესებულებების შემადგენლობაში შიდა აუდიტის განმახორციელებელი ორგანოების შექმნისათვის ხელშეწყობა და უწყებებთან ერთად შესაბამისი სამუშაოების ორგანიზება შიდა აუდიტის განმახორციელებელი ორგანოების საქმიანობის საერთაშორისო სტანდარტებზე გადასვლის მიზნით; აგრეთვე აღნიშნულ სფეროში შესაბამისი სამართლებრივი ბაზის შემუშავება.</p>					
<p>სულ</p>		<p>12 306.7</p>	<p>13 577.7</p>	<p>14 935.5</p>	<p>15682.2</p>

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	საგარეულოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ	2011 წ	2012 წ	2013 წ
I. ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების ჩატარება		20 310.0	100.0		
1. სერთიფიცირება	მოქალაქეთა მიერ საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელის სერთიფიკატის აღება				
2. საარჩევნო სიების დაზუსტება	ამომრჩეველთა ზუსტი და უტყუარი მონაცემთა ბაზის ჩამოყალიბება				
3. რეზულტატების გამოქვეყნების გაუმჯობესება	არჩევნების შედეგების გამოქვეყნების ოპერატიულობის ზრდა				
4. საარჩევნო ადმინისტრაციაში საჩივრების შეტანისა და განხილვის წესები	საარჩევნო კომისიების მიერ საჩივრებისა და განცხადებების სრულფასოვნად განხილვა				
II. საპარლამენტო არჩევნების ჩატარება				27 240.0	
1. სერთიფიცირება	მოქალაქეთა მიერ საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელის სერთიფიკატის აღება				
2. საარჩევნო სიების დაზუსტება	ამომრჩეველთა ზუსტი და უტყუარი მონაცემთა ბაზის ჩამოყალიბება				

3. რეზულტატების გამოქვეყნების გაუმჯობესება	არჩევნების შედეგების გამოქვეყნების ოპერატიულობის ზრდა				
III. საპრეზიდენტო არჩევნების ჩატარება					27 170 .0
IV. პოლიტიკური პარტიების და არასამთავრობო სექტორის ფინანსური მხარდაჭერა	პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის განვითარებისა და ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბება; პარტიების საქმიანობის ფინანსური მხარდაჭერა; არასამთავრობო სექტორის განვითარება	6 280.0	6 280.0	6 280.0	6 280.0
სულ		26 590.0	6 380.0	33 520.0	33 540.0

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	მოსალოდნელი შედეგი	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
		2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. საქართველოში ადამიანის უფლებებისა და ძირითადი თავისუფლებების დაცვის, უფლებათა დარღვევის ფაქტების გამოვლენისა და დარღვეული უფლებების აღდგენისათვის აუცილებელი, ძლიერი და ეფექტური წარმომადგენლობების ჩამოყალიბება საქართველოს რეგიონებში		1 600.0	1 800.0	1 800.0	2 000.0
1. სახალხო დამცველის უფლებამოსილების გაზრდა	ძლიერი და ეფექტური ინსტიტუტის შენება ხელს შეუწყობს თავისუფალი, დემოკრატიული, თანასწორუფლებიანი, სამართლებრივი სახელმწიფოს შენებას და საქართველოს მთელს ტერიტორიაზე ადამიანის უფლებებისა და ძირითადი თავისუფლებების დაცვას, ასევე რელიგიური და ეთნიკური უმცირესობების სამოქალაქო ინტეგრაციას, დისკრიმინაციის პრევენციასა და ტოლერანტული გარემოს დამკვიდრებას				
2. სახალხო დამცველის აპარატის მონიტორინგის სფეროების გაფართოება					
3. სახალხო დამცველის აპარატის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება					
II. პრიორიტეტი: მოქალაქეთა სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლება ადამიანის უფლებებისა და ძირითადი თავისუფლებების კუთხით.		480.0	600.0	700.0	800.0
1. სამოქალაქო განათლების რეგიონული ცენტრების ჩამოყალიბება და მათი ფუნქციონირების ორგანიზება საქართველოს რეგიონებში					

<p>2. ცენტრალური და რეგიონული ოფისების ბაზაზე ადამიანის უფლებათა დაცვის სასწავლო ცენტრების ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყოფს მსურველებს სათანადო მასალითა და თვითშემსწავლელი კურსების შეთავაზებით (ტესტირება-სერტიფიცირების სათანადო მოდელის ჩამოყალიბება)</p>	<p>სამოქალაქო განათლება განსაკუთრებულ წვლილს შეიტანს თავისუფალი, დემოკრატიული, სახელმწიფოს ჩამოყალიბებაში</p>				
<p>სულ</p>	<p>2 080.0</p>	<p>2 400.0</p>	<p>2 500.0</p>	<p>2 800.0</p>	

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	2 510,0	2 515,0	4 520,0	4 520,0
II. ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ინფრასტრუქტურის განვითარება	24 098,5	24 570,0	24 578,0	24 280,0
III. განათლების კულტურის და სპორტის განვითარების ხელშეწყობა	24 323,9	21 329,3	16 245,5	18 580,5
IV. ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე გარემოს დაცვის ღონისძიებების დაფინანსება	974,5	1 180,0	1 585,0	1 985,0
V. ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა	3 650,0	3 550,0	3 700,0	4 500,0
VI. სოციალური და ჯანდაცვის ღონისძიებების დაფინანსება	4 443,1	4 767,0	5 144,0	5 549,0
სულ	60 000,0	57 911,3	55 772,5	59 414,5

კახეთის მხარე

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. სასმელი წყლისა და საკანალიზაციო სისტემების რეაბილიტაცია	5 550,0	2 800,0	3 350,0	9 100,0
II. მუნიციპალიტეტების გზებისა და ხიდების რეაბილიტაცია	3 000,0	2 100,0	5 000,0	5 200,0
III. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე კეთილმოწყობითი სამუშაოები	1 000,0	600,0	950,0	1 200,0
IV. მრეწველობა და სოფლის მეურნეობის განვითარება	700,0	658,0	638,0	628,0
V. განათლების, კულტურისა და სპორტის განვითარების ხელშეწყობა	3 750,0	11 970,0	9 356,0	7 856,0
VI. ტურიზმის განვითარების ხელისშეწყობა	265,0	267,0	267,5	269,5
სულ	14 265,0	18 395,0	19 561,5	24 253,5

იმერეთის მხარე

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემაჯავლი პროგრამები/ღონისძიებები	საგარეულოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. სასმელი წყლისა და საკანალიზაციო სისტემების რეაბილიტაცია	7 937,0	6 392,5	10 953,6	12 500,6
II. მუნიციპალიტეტების გზებისა და ხიდების რეაბილიტაცია	7 914,0	6 232,5	10 839,3	14 726,0
III. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე გაზიფიცირების სამუშაოების ჩატარება	4 100,0	5 565,0	4 200,0	2 250,0
IV. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე კეთილმოწყობითი სამუშაოები	6 430,0	5 343,5	8 156,8	9 909,8
V. სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა		400,0	500,0	
სულ	26 381,0	23 933,5	34 649,6	39 386,3

სამეგრელოსა და ზემო სვანეთის მხარე მხარე

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. სასმელი წყლისა და საკანალიზაციო სისტემების რეაბილიტაცია	4 887,5	13 557,5	28 301,3	32 782,5
II. მუნიციპალიტეტების გზებისა და ხიდების რეაბილიტაცია	7 265,5	10 387,5	17 566,3	31 722,5
III. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე კეთილმოწყობითი სამუშაოები	3 260,5	10 290,0	9 751,3	11 677,5
IV. განათლების, კულტურისა და სპორტის განვითარების ხელშეწყობა	5 036,0	10 148,0	18 246,3	11 237,5
სულ	20 449,5	44 383,0	73 865,0	87 420,0

შიდა ქართლის მხარე

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. სასმელი წყლისა და საკანალიზაციო სისტემების რეაბილიტაცია	2 840,1	5 196,4	4 274,5	2 869,0
II. მუნიციპალიტეტების გზებისა და ხიდების რეაბილიტაცია	3 853,6	5 087,1	4 971,7	6 286,7
III. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე გაზიფიცირების სამუშაოს ჩატარება	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 100,0
IV. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე კეთილმოწყობითი სამუშაოები	1 134,6	871,0	738,0	701,9
V. ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	800,0	1 715,0	2 890,0	4 080,0
VI. განათლების, კულტურისა და სპორტის სფეროების განვითარების ხელშეწყობა	900,0	1 450,0	1 950,0	2 000,0
სულ	10 528,3	15 319,5	15 824,2	17 037,6

ქვემო ქართლის მხარე

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013წ.
I. სასმელი წყლისა და საკანალიზაციო სისტემების რეაბილიტაცია	6 190,0	11 857,3	12 724,5	10 598,5
II. მუნიციპალიტეტების გზებისა და ხიდების რეაბილიტაცია	5 520,0	8 175,3	8 512,5	8 835,5
III. საცხოვრებელი სახლების და კორპუსების რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაცია	550,0	685,0	350,0	
IV. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე გაზიფიცირების სამუშაოების ჩატარება	4 600,0	6 000,0	10 000,0	6 000,0
V. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე კეთილმოწყობითი სამუშაოები	6 495,0	12 574,3	14 700,5	14 549,5
VI. განათლების, კულტურისა და სპორტის სფეროების განვითარების ხელშეწყობა	1 926,0	5 744,0	6 036,0	6 009,0
სულ	25 281,0	45 035,8	52 323,5	45 992,5

გურიის მხარე

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ლონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. სასმელი წყლისა და საკანალიზაციო სისტემების რეაბილიტაცია	2 000,0	2 000,0	3 350,0	9 100,0
II. მუნიციპალიტეტების გზებისა და ხიდების რეაბილიტაცია	1 200,0	2 100,0	5 000,0	5 200,0
III. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე კეთილმოწყობითი სამუშაოები	650,0	600,0	950,0	1 200,0
IV. სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციოდ სპეცტექნიკის შეძენა	300,0	100,0	200,0	200,0
V. ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	600,0	650,0	850,0	1 950,0
სულ	4 750,0	5 450,0	10 350,0	17 650,0

სამცხე-ჯავახეთის მხარე

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. მუნიციპალიტეტების გზებისა და ხიდების რეაბილიტაცია	1 600,0	4 494,0	11 250,0	10 499,0
II. სასმელი წყლისა და საკანალიზაციო სისტემების რეაბილიტაცია	1 425,0	2 895,0	4 495,0	3 740,0
III. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე გაზიფიცირების სამუშაოების ჩატარება	1 000,0	6 275,0	2 525,0	700,0
IV. სოფლის მეურნეობისა და მრეწველობის განვითარება	1 030,0	1 765,0	2 605,0	1 745,0
V. განათლების, კულტურისა და სპორტის სფეროების განვითარების ხელშეწყობა	810,0	670,0	620,0	740,0
VI. ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	1 200,0	3 150,0	1 000,0	1 000,0
სულ	7 065,0	19 249,0	22 495,0	18 424,0

მცხეთა-მთიანეთის მხარე

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ლონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. სასმელი წყლისა და საკანალიზაციო სისტემების რეაბილიტაცია	2 460,0	100,0	240,0	750,0
II. მუნიციპალიტეტების გზებისა და ხიდების რეაბილიტაცია	3 800,0	2 760,0	735,0	3 010,0
III. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე კეთილმოწყობითი სამუშაოები	1 836,5	2 141,0	1 304,0	650,0
IV. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სკოლების სარემონტო სამუშაოები		1 840,0	700,0	
სულ	8 596,5	6 841,0	2 979,0	4 410,0

რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის მხარე

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/დონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I. მუნიციპალიტეტების გზების რეაბილიტაცია	3 205,0	7 260,0	16 815,0	11 870,0
II. სასმელი წყლისა და საკანალიზაციო სისტემების რეაბილიტაცია	930,0	2 745,0	5 370,0	5 995,0
III. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე გაზიფიცირების სამუშაოს ჩატარება	1 000,0	1 000,0	1 000,0	500,0
IV. მუნიციპალიტეტების ტერიტორიაზე კეთილმოწყობითი სამუშაოები	1 700,0	4 315,0	9 620,0	10 925,0
სულ	6 835,0	15 320,0	32 805,0	29 290,0

თვითმმართველი ქალაქი თბილისი

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2011წ.	2012წ.	2013წ.	2010წ.
I. გზის საფარის აღდგენა	88000,0	94000,0	102000,0	112000,0
გზების კაპიტალური შეკეთება	70000,0	72000,0	75000,0	80000,0
გზების მიმდინარე შეკეთება	10000,0	12000,0	15000,0	17000,0
ეზოებისა და შიდაკვარტალური გზების შეკეთება	8000,0	10000,0	12000,0	15000,0
II. მოსახლეობის სოციალური დაცვა	15000,0	15000,0	15000,0	15000,0
მოსახლეობის დაზღვევა (დაახლოებით 80 ათასი, მათ შორის სოციალურად დაუცველი 70-დან 100 ათას ქულამდე)	15000,0	15000,0	15000,0	15000,0
III. ქალაქის დასუფთავება და სანიტარული წესრიგი	2300,0	300,0	300,0	
ახალი ნაგავსაყრელის მოწყობა და სადარბაზოებში ბუნკერების გაუქმება	2300,0	300,0	300,0	
IV. ქალაქის გამწვანება	20000,0	22000,0	23000,0	25000,0
ქალაქგამწვანების ღონისძიებები (თბილისის ცენტრალური მაგისტრალების გამწვანება, ბაღებისა და სკვერების გამწვანება)	20000,0	22000,0	23000,0	25000,0

V. ძველი თბილისის რეაბილიტაციის პროგრამა	30000,0	32000,0	28000,0	30000,0
ძველი თბილისის რაიონის ტერიტორიის განაშენიანება, აღდგენა-რესტავრაცია და რეკონსტრუქცია	30000,0	32000,0	28000,0	30000,0
VI. მოსახლეობისათვის მომსახურების გაუმჯობესება	18000,0	15000,0	15000,0	16000,0
რაიონულ გამგეობების შენობების რეკონსტრუქცია და სერვისცენტრების მოწყობა	3000,0			
ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების ინსტიტუტის გაძლიერება	15000,0	15000,0	15000,0	16000,0
VII. სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება	26000,0	34000,0	16000,0	19224,0
სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის მოწესრიგების ღონისძიებები (გზაჯვარედინების მოწესრიგება, ტრანსპორტის პარკის გაუმჯობესება)	4000,0	4000,0	4000,0	4000,0
მოდრავი შემადგენლობის ვაგონების მოდერნიზაციის პროგრამა	10000,0	10000,0	10000,0	13424,0
სადგურ დელისი უნივერსიტეტის სამშენებლო სამუშაოები	10000,0	18000,0		
მეტროს სადგურების რეკონსტრუქცია მშენებლობა	2000,0	2000,0	2000,0	1800,0
VIII. ქალაქგანათება	15000,0	15000,0	15000,0	15000,0
გარე განათების ქსელის ექსპლოატაცია და რეაბილიტაცია	15000,0	15000,0	15000,0	15000,0
IX. თბილისის ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა	3700,0	4000,0	4300,0	4700,0

არსებული სამუშაო ადგილების შენარჩუნება და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა	300,0	350,0	400,0	450,0
ადგილობრივი, მათ შორის მცირე და საშუალო ბიზნესის მხარდაჭერა	500,0	650,0	800,0	950,0
ინვესტიციების მოზიდვა დედაქალაქში	2000,0	2000,0	2100,0	2200,0
დედაქალაქის ტურისტული პოტენციალის განვითარება	900,0	1000,0	1000,0	1100,0
სულ	218 000,0	231 300,0	218 600,0	236 924,0

თვითმმართველი ქალაქი ბათუმი

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I ინფრასტრუქტურის განვითარება				
სანიაღვრე არხების რეაბილიტაცია	33 380,0	33 385,0	29 900,0	32 875,0
წყლის სისტემების რეაბილიტაცია	882,0	900,0	950,0	1 000,0
საკანალიზაციო სისტემების რეაბილიტაცია	300,0	480,0	650,0	750,0
გარე განათება	3 100,0	3 200,0	3 300,0	3 400,0
ქუჩებისა და ტროტუარების კეთილმოწყობა	17 400,0	18 000,0	19 000,0	20 000,0
საბინაო ამხანაგობების განვითარების ხელშეწყობა	4 600,0	5 210,0	5 620,0	6 120,0
II განათლების, კულტურის, სპორტისა და დასვენების პროგრამები				
პარკების, სკვერებისა და მოედნების კეთილმოწყობა	6 151,2	6 889,3	7 716,0	8 641,9
ქალაქის გაფორმება	600,0	580,0	580,0	550,0
სპორტული და დასვენების ობიექტების რეაბილიტაცია	500,0	500,0	520,0	510,0

საბავშვო ბაღების რეაბილიტაცია	3 500,0	3 600,0	3 600,0	3 700,0
სახელოვნებო დაწესებულებების რეაბილიტაცია	200,0	200,0	200,0	200,0
კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდობის საქმეთა პროგრამები	1 500,0	1 650,0	1 780,0	1 800,0
სულ	72 113,2	74 594,3	73 816,0	79 546,9

თვითმმართველი ქალაქი ქუთაისი

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
საგზაო მშენებლობა	1200,0	1000,0	1300,0	1600,0
სანიაღვრე მეურნეობის მოწესრიგება	400,0	500,0	500,0	500,0
ქალაქის გაზმომარაგების მოწყობა	600,0	700,0	600,0	
ქალაქის გარე განათების მოწყობა	800,0	1000,0	1200,0	1200,0
ქალაქის გარე იერსახის კეთილმოწყობა	500,0	400,0	700,0	900,0
საკანალიზაციო სისტემების რეაბილიტაცია	500,0	500,0	500,0	600,0
სულ	4000,0	4100,0	4800,0	4800,0

თვითმმართველი ქალაქი ფოთი

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/ღონისძიებები	სავარაუდოდ მიმართული სახსრები			
	2010 წ.	2011 წ.	2012 წ.	2013 წ.
I ინფრასტრუქტურის განვითარება	3 200,0	13 500,0	14 500,0	15 500,0
წყალსადენ-კანალიზაციის სისტემების და სანიაღვრე არხების ქსელების კაპიტალური შეკეთება	1 350,0	3 600,0	6 100,0	6 900,0
გზების რეაბილიტაცია	500,0	4 000,0	4 000,0	3 000,0
ქუჩების კეთილმოწყობა		4 000,0	2 500,0	3 500,0
გარე განათების მოწყობა	150,0	200,0	200,0	200,0
საცხოვრებელი სახლების ფასადების და ლიფტების კაპიტალური შეკეთება	1 200,0	1 700,0	1 700,0	1 900,0
II კულტურისა და სპორტის სფეროების განვითარების ხელშეწყობა	9 300,0			
თეატრის მშენებლობა (II ეტაპი)	4 700,0			
სპორტული დარბაზის მშენებლობა	4 600,0			
სულ	12 500,0	13 500,0	14 500,0	15 500,0

თვითმმართველი ქალაქი რუსთავი

ათას ლარებში

პრიორიტეტები და მათში შემავალი პროგრამები/დონისძიებები	მოსალოდნელი დაფინანსება სულ			
	2010 წ	2011 წ	2012 წ	2013 წ
ინფრასტრუქტურის განვითარება				
ქალაქის იერსახის გაუმჯობესება	5,970.0	6,517.0	7,103.0	7,803.0
წყალმომარაგების სისტემების განახლება	254.0	280.0	307.0	337.0
გზების დაგება და რეაბილიტაცია	1,727.0	1,900.0	2,090.0	2,300.0
გარე განათების სისტემების გაუმჯობესება	880.0	968.0	1,056.0	1,172.0
გამწვანების, შადრევნების და სკვერების მოწყობა	398.0	438.0	482.0	530.0
სულ	9,229.0	10,103.0	11,038.0	12,142.0

